

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV BOHEMISTIKY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**SLANG MATEK NA INTERNETOVÝCH DISKUSNÍCH
SERVERECH**

Vedoucí práce: Mgr. Markéta Maturová, Ph.D.

Autor práce: Bc. Nikola Císařová

Studijní obor: BOHn

Ročník: 2.

2017

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou universitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznamem o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Nový Rychnov 8. března 2017

.....
Nikola Císařová

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala Mgr. Markétě Maturové, Ph.D., za cenné odborné rady, za vždy laskavý a vlídný přístup a především příjemnou komunikaci nejen během konzultačních hodin.

Dále děkuji svým rodičům, kteří mě během celého studia podporovali a mohla jsem se na ně kdykoli obrátit.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala doc. PhDr. Marii Janečkové, CSc., za hodnotné poznatky v oblasti slovtvorby.

ANOTACE

Slang matek na diskusních internetových serverech

Předmětem diplomové práce je analýza „mateřské mluvy“ na českých diskusních serverech (zejména na emimino.cz, baby-cafe.cz, mimibazar.cz). Část teoretická představí útvary a poloútvary národního jazyka, vymezí charakteristické znaky, strukturu a sociální diferenciaci zkoumaných sociolektů. Další oddíl je věnován aspektům mezilidské komunikace a specifikům komunikace na internetu. V praktické části je proveden jazykový rozbor sebraného materiálu. Největší pozornost se soustředí na lexikální prostředky, především deminutiva, kompozita a zkratkové výrazy. Cílem práce je představit z jazykového hlediska tento specifický typ vyjadřování a zároveň přispět dílčí sondou k výzkumu nespisovné češtiny.

ABSTRACT

Mother's Slang on the Internet Forums

The theme of the diploma thesis is the analysis of the "mother language" on the Czech Internet forums (especially on emimino.cz, baby-cafe.cz, mimibazar.cz). In the theoretical part the author introduces the varieties of the national language. She defines the characteristics, structure and social differentiation of the analysed sociolect. Then she presents the fundamental aspects of human communication and also devotes to the particularities of communication on the Internet. In the practical part she carries out a language analysis of the collected material. She focuses primarily on the lexical means, mainly diminutives, compounds and abbreviations. The aim of the thesis is to present the specific type of expressing and at the same time to contribute to the research of the non-standard Czech language with this study.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 TEORETICKÉ VYMEZENÍ SLANGU	11
1.1 Útvary a poloútvary národního jazyka	11
1.2 Diferenciace sociolektů	12
1.2.1 Koncepce sociolektů podle Jaroslava Hubáčka	12
1.2.2 Koncepce sociolektů podle Josefa Václava Bečky	14
1.2.3 Koncept sociolektů podle Jana Chloupka	17
1.2.4 Koncept sociolektů podle Marie Čechové	18
1.2.5 Souhrn nastíněných konceptů	18
2 MEZILIDSKÁ KOMUNIKACE A KOMUNIKACE NA INTERNETU	20
2.1 Aspekty mezilidské komunikace	20
2.1.1 Verbální komunikace	21
2.1.2 Neverbální komunikace	21
2.1.3 Rysy mluvenosti a psanosti	22
2.2 Specifika komunikace na internetu	23
2.2.1 Výhody a nevýhody elektronické komunikace	24
2.2.2 Anonymita na internetu	26
2.2.3 Diskusní skupiny	27
2.3 Emotikony a s nimi související emoce	30
2.3.1 Emotikony	30
2.3.2 Emoce ve virtuálním prostředí	32
2.4 Etiketa a netiketa v rámci elektronické komunikace	33
2.4.1 Etika	33
2.4.2 Netiketa	35
3 TVOŘENÍ PARASYSTÉMOVÝCH JEDNOTEK	36
3.1 Parasyntémová derivace	36
3.2 Parasyntémové krácení	36
3.3 Parasyntémová kompozice	36
4 METODOLOGIE	38
4.1 Výzkumné metody a záměr práce	38
4.2 Obsahová struktura práce	39
II PRAKTICKÁ ČÁST	41

5	SLANG MATEK NA BABYWEBECH	41
5.1	Charakteristika prostředí diskusních serverů.....	41
5.2	Charakteristika zkoumaných babywebů.....	43
5.2.1	Mimibazar.cz	43
5.2.2	Baby-cafe.cz	44
5.2.3	eMimino.cz	45
5.3	Slangové výrazivo v mluvě matek	46
5.3.1	Snažení a početí	46
5.3.2	Těhotenství a jeho průběh.....	47
5.3.3	Porod a porodnice	48
5.3.4	Zdravotní stránka dítěte	48
5.3.5	Dítě – jeho návyky a stravování	49
5.3.6	Rodičovství	49
6	SÉMANTICKO-MOTIVAČNÍ ANALÝZA.....	51
6.1	Skupiny registrovaných uživatelů.....	51
6.2	Snažení a neplodnost	52
6.3	Těhotenství a porod	52
6.4	Porodnice a zdravotní personál	53
6.5	Dítě (novorozenec, kojeneček, batole).....	53
6.6	Zdraví a nemoci dítěte	53
6.7	Oblečení, dětská vybava a jiné potřeby	54
6.8	Stravování a další návyky.....	54
6.9	Partnerství a rodičovství	54
6.10	Ostatní.....	55
7	TVOŘENÍ SOCIOLEKTŮ PODLE ZPŮSOBU UTVÁŘENOSTI.....	56
7.1	Derivace.....	57
7.1.1	Substantiva.....	57
7.1.2	Verba.....	62
7.1.3	Adjektiva.....	63
7.2	Kompozice.....	63
7.2.1	Hybridní složeniny.....	64
7.2.2	Složeniny s oběma cizími komponenty	65
7.2.3	Složeniny z domácích základů.....	65
7.3	Abreviace.....	66
7.4	Mechanické krácení.....	66

7.5	Překrucování slov	69
7.6	Sémantické tvoření	70
7.6.1	Metaforizace	70
7.6.2	Metonymizace.....	72
7.7	Tvoření víceslovných názvů.....	73
7.8	Přejímání.....	74
7.9	Iniciálové zkratky	74
7.10	Univerbizace.....	76
7.11	Posuny v používání gramatických kategorií.....	79
7.12	Další specifické rysy v sociolektu matek.....	79
ZÁVĚR		80
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		85
III PŘÍLOHY		89
SEZNAM PŘÍLOH.....		89

ÚVOD

Tématem této diplomové práce je sociolekt matek na diskusních internetových fórech. V důsledku rozvoje internetu tak vzniká osobité společenství, prostřednictvím něhož lze zmapovat jazykové projevy příslušných komunikantek, následně je postihnout, zachytit a blíže analyzovat. Mezilidská komunikace tím nabývá zcela nových rozměrů a sociálních aspektů. Vzniká tak zcela nová forma sociolektu v podobě mateřského slangu. Cílem práce je představit z jazykového hlediska toto specifické výrazivo a zároveň přispět dílčí sondou k výzkumu nespisovné češtiny.

Všechny získaný jazykový materiál je čerpán z příslušných diskusních serverů. Tyto stránky nabízejí širokou škálu témat k diskusím pojící se s mateřstvím. K analýze byly vybrány takové rubriky, které se týkají jednak stadia před porodem, jednak samotného těhotenství, mateřství a rodičovství. Debaty kompetentní zájmové skupiny příspěvatelek jsou podrobeny bližšímu výzkumu. Získané podklady byly sebrány od ledna 2015 do konce března 2017. Diskusní fóra zprostředkovala dostatečné množství potřebného materiálu, který je zcela vyhovující vytčenému cíli. Uživatelky přispívají do skupin podle aktuálních problémů a navzájem mezi sebou sdílí zkušenosti a zážitky ohledně mateřství. Konverzace mezi příslušnými komunikantkami se nese v kooperativním duchu, vztahy mezi recipienty jsou v zásadě vyvážené. Právě v tomto prostředí tak dochází ke vzniku specifického sociolektu, který bude podroben analýze.

Práce je rozdělena do tří základních kapitol. Teoretická část zachytí útvary a poloutvary národního jazyka, dále zohlední problematiku a diferenciaci sociolektů. Níže zmíněné koncepty operují s odlišným pojetím v chápání termínu slang. Dichotomickou tendenci nalezneme u Hubáčka s Bečkou, ti vymezují slang a argot, přičemž slang dále dělí na profesní a zájmový. Hubáčková základní kritéria při diferencování sociolektů a následné metody tvoření slangu přispívají k bližšímu rozboru námi zkoumané mluvy matek na diskusních internetových serverech. Naopak Chloupek s Čechovou zastávají trichotomický aspekt, to znamená, že klasifikují zvlášť slang, argot a profesní mluvu. Lze si tak povšimnout odlišného zabarvení v jejich výkladové terminologii, jež se vyznačuje pouze lexikální a frazeologickou rovinou. Také se zaměříme na aspekty mezilidské komunikace, neopomeneme zmínit ani specifika komunikace na internetu. Uvedeme jednotlivé způsoby, jak lze na internetu komunikovat. Podstatnou roli hraje koncept mluvenosti a psanosti, jenž je doložen odbornou literaturou.

V tomto směru přiblížíme okruh prolínání těchto rysů, které budou blíže zohledněny. Před samotnou slovotvornou analýzou nastíníme také tvoření parasystémových jednotek.

Praktická část je věnována jazykovému rozboru excerpovaného materiálu. Následuje charakteristika prostředí diskusních serverů, kterou doplňuje vymezení slangového výraziva v mluvě matek. Před samotným slovotvorným a lexikálním výzkumem představíme sémanticko-motivační analýzu, prostřednictvím níž zmapujeme jednotlivé tematické sekvence. Z hlediska celkového popisu mateřského slangu je postupováno na základě Hubáčkova teoretického konceptu, který ve své publikaci *Onomaziologické postupy ve slovní zásobě* (1971) podává ucelený přehled a výklad onomaziologických procesů, jako je tomu při zkoumání celonárodní slovní zásoby, neboť mezi ostatními slangy jsou jen nepatrné rozdíly ve způsobu tvoření. Největší pozornost věnujeme lexikálním prostředkům, především kompozitům, deminutivům a zkratkovým výrazům. Rovněž zohledníme sémantické tvoření metaforické a metonymické. Dalším tematickým blokem postihneme posuny v gramatických kategoriích, univerbizaci jako takovou a v neposlední řadě uvedeme v krátkosti specifické rysy v sociolektu matek. Jak je již z úvodu zřejmé, centrální postavení budou zaujímat slovní druhy plnovýznamové.

V závěru práce uvádíme výsledky provedené analýzy. Odkazujeme na jednotlivé poznatky, které byly v empirické části prokázány. Dále představujeme tendence k dalšímu možnému lingvistickému bádání. Neprovádíme žádné dotazníkové šetření, jelikož již existuje početný průzkum, který dokazuje skutečnost, že respondentky nenavštěvující tyto diskusní servery se s výrazy neseťkaly, z toho důvodu význam jednotlivých výrazů neznají.

Poslední kapitolu tvoří přílohy, v nichž ústřední postavení zaujímá slovníková část. Slovník je abecedně uspořádán a prezentuje se jako stěžejní součást práce. Jednotlivá slovníková hesla zahrnují samotné slangové výrazivo mluvy matek na příslušných diskusních fórech včetně deminutiv, zkratových výrazů a iniciálových zkratek, jež jsou nedílnou složkou zkoumaného sociolektu. Příslušná hesla jsou zařazena k základním gramatickým kategoriím a jsou významově vymezena.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 TEORETICKÉ VYMEZENÍ SLANGU

1.1 Útvary a poloutvary národního jazyka

Český jazyk – jako každý živý přirozený jazyk – má více či méně odlišných podob, které se liší podle toho, kde a kdy se jich užívá. Celek národního jazyka představuje historicky vzniklý soubor funkčně diferencovaných útvarů a poloutvarů s jednou nebo více funkcemi. Jednotlivé variety mají specifické výrazové prostředky, které najdeme v určitých komunikačních situacích. Národní jazyk lze definovat jako souhrn všech regionálních, sociálních a funkčních podob jazyka, jež slouží individuálním příslušníkům národa k pokrytí veškerých možných komunikačních potřeb. Podle situace můžeme jazyk rozdělit na několik různých variant (sociolektů) – ať už jde o různé žánry nebo situace podle stupně formálnosti, veřejnosti či naopak intimity (Cvrček, 2010, s. 21).

V češtině se tradičně vymezují útvary strukturní a nestrukturní. Za strukturní útvary považujeme takové, které mají úplnou jazykovou strukturu (hláskosloví, tvarosloví, slovtvorba, syntax), tj. spisovná čeština, obecná čeština, nářeční skupiny. Útvary, u nichž je příznačné svébytné lexikální zřízení, vlastní slovní zásoba a frazeologické jednotky, pokládáme za poloutvary národního jazyka. Primárně přijímají ze spisovné češtiny její hláskosloví, tvarosloví a syntax. Mezi tyto variety řadíme profesní mluvu, slang a argot.

Nejdůležitějším útvarem českého jazyka je spisovná čeština. Jedná se o kodifikovaný útvar českého národního jazyka, který plní národně reprezentativní funkci. Užívá se v oficiálním styku především na školách, v úřadech, v hromadných sdělovacích prostředcích i vědeckých pracích a dokumentech. Představuje tedy soustavu pravidel, jejichž dodržování je v určité komunikaci závazné.

Teritoriálně omezený nespisovný jazykový útvar se označuje jako dialekt. V Čechách se nářečí významněji udržela jen v okrajových oblastech. Pojem nářečí se někdy používá zejména pro malé oblasti. Na větším území, kde se drobné rozdíly vyrovnávají, vzniká tzv. interdialekt. Nejpodstatnějším interdialektem je obecná čeština, jež je dnes v neoficiálních projevech používána na celém území Čech a značné části Moravy (Hugo a kol., 2009, s. 10).

1.2 Diferenciace sociolektů

Významnou součástí nespisovné slovní zásoby tvoří sociolekty, tedy argot, žargon, slang a profesní mluva, přičemž některé z uvedených termínů jazykovědci považují za synonyma (Hugo a kol., 2009, s. 10). Termín sociolekt vysvětluje Hugo a kol. (2009, s. 13) takto:

Sociolekt jako jazyk určité sociální skupiny se od národního jazyka odlišuje převážně slovní zásobou, frazeologií a sémantickými dominantami. Sociální dialekty nejsou nikdy jedinou formou jazyka svých mluvčích, slouží pouze jako doplňkový prostředek komunikace v určitém sociálním nebo profesním uskupení. Ve slovanské lingvistice se k sociolektům řadí pouze termíny argot, žargon, slang a profesní mluva. K termínu sociolekt by se, naopak, neměly přiřazovat pojmy jako např. obecná čeština nebo vulgární a obscénní slovní zásoba, neboť nejsou skupinově ohraničeny.

1.2.1 Koncepce sociolektů podle Jaroslava Hubáčka

Velmi rozsáhlou literaturu zabývající se převážně otázkami slangu nalezneme u Jaroslava Hubáčka, který při své vědecké a badatelské činnosti věnuje největší pozornost právě mluvenému slovu s důrazem na oblast sociolektů (slang, argot), jejich klasifikaci a fungování v národním jazyce. O jeho názírání na slang čteme již ve *Sborníku z I. konference o slangu a argotu v Plzni – Aspekty slangu* (1977), přednáška pořádaná Pedagogickou fakultou v Plzni. Shrnutí idejí z příspěvku pronesených ku příležitosti této konference nalezneme v publikaci *O českých slanzích* (1981), se kterou budeme pracovat níže. K onomaziologickým postupům ve slovní zásobě slangů (1980) přistupuje ve *Sborníku z II. konference o slangu a argotu v Plni*. Dále se jedná o *Sborník z III. konference o slangu a argotu v Plzni – K vnitřní diferenciaci slangu* (1984) a *Sborník přednášek z IV. konference o slangu a argotu v Plzni – K metodologii zkoumání slangů* (1988). Postavením příslušných sociolektů se Hubáček zabývá ve *Sborníku z VIII. konference v Plzni – K současnému stavu zkoumaných sociolektů*. Kromě toho je autorem monografií *Onomaziologické postupy ve slovní zásobě slangů* (1971), *Železničářský slang* (1974). Ze slovníků uvedeme *Malý slovník českých slangů* (1988) nebo *Výběrový slovník českých slangů* (2003).

Autor již s předstihem upozorňuje na to, že uvést korektní a jednoznačnou definici slangu není vůbec snadné. Hubáček (1981, s. 9) vzhledem k tomuto tvrzení dále konstatuje: „[V]jedle termínu slang se vyskytuje celá řada termínů více či méně synonymních (sociální nářečí, společenská nářečí, speciální nářečí, vrstvosá nářečí,

společenská mluva, pracovní mluva, vrstevná mluva aj.) nebo různými autory různě obsahově diferencovaných.“

Hubáček (1981, s. 10) rovněž vyzdvihuje zvýšenou frekvenci některých syntaktických schémat a sklon k eliptičnosti v syntaxi. Výskyt a frekvence slangového výraziva jsou doloženy i moderními lexikálními pracemi. Při svém badatelském zájmu a zkoumání zmiňuje řadu prací různých autorů, jež nabízí přehled teoretického rozboru příslušného slangu. Porovnává různé metody lingvistů domácích i cizích. Ze shromážděného slangového výraziva vyplývá nestejně chápání termínu slang. Čeští lingvisté na sebe v mnohém navazují, vrací se ke starším tezím a doplňují je novějšími formulacemi. Podle Hubáčka (1981, s. 15) podává nejdůkladnější hodnotící pohled na chápání termínu slang Lubomír Klimeš, který operuje s pojmem sociální mluva, tu následně diferencuje na slang a argot. Slang vymezuje jako jazykový útvar nespisovný, jenž se váže k práci či zájmům určité skupiny společensky hodnocené kladně nebo záporně. Pro slovní zásobu tohoto etnika jsou příznačné nespisovné profesionální nebo zájmové lexikální jednotky. Pro skladbu platí stejná nebo zvýšená frekvence některých syntaktických jevů běžných i v nespisovném jazyce, jedná se zejména o elipsy a věty jednočlenné. Slang profesionální se prezentuje funkcí především sdělovací, emocionální prvky ustupují do pozadí. Do druhé skupiny spadá slang skupinový, ve kterém dosahují stejného postavení jak funkce sdělovací, tak složky emocionální (Hubáček, 1981, s. 16).

Hubáček (1981, s. 19) posuzuje slang v podstatě ze dvou hledisek – jazykové a mimojazykové. Mezi příznakové aspekty jazykové řadí v první řadě nespisovnost. Slangové názvy často shledáváme jako slangová synonymní pojmenování k pojmenováním spisovným. Ovšem ne všechny slangové výrazy lze chápat stejnou mírou nespisovnosti. Některá pojmenování stojí na hranici spisovnosti, jiné jsou vyloženě nespisovné. K těmto výrazům se řadí především obraty expresivní, hantýrkové, někdy lze zaznamenat i vulgarismy.

Mezi další aspekty tvoření slangů spadá komunikativní funkčnost. Hubáček (1981, s. 20) k tomu dále uvádí: „Slangovým výrazem se často vyhovuje aktuálním požadavkům jazykového vyjádření výstižného, stručného a zároveň v kontextu významově jednoznačného.“ V tomto případě mluvíme o procesu zvaném univerbizace, která je ve slanzích značně aktuální. Její uplatnění neprobíhá pouze primárně při tvoření nových slov (derivací, kompozicí i dalšími slovtvornými postupy), ale i sekundárně, to se týká

onomaziologických postupů neslovotvorných, tradičních. Kromě toho přihlíží k hledisku systémovosti, ze kterého lze vyvodit, že i slangové výrazy jako sémanticko-lexikální jednotky tvoří systém. Hubáček (1981, s. 22) vychází z toho, že „ve slangu se jako systémové jeví výrazy jednoslovné, zatímco výrazy sdružené nikoli“. Tuto systémovost vyjádření determinuje sklon k jazykové zralosti a vyjádření expresivity. S potřebami pracovního i zájmového prostředí souvisí i snaha o pojmovou diferenciaci. Neméně důležitým aspektem je stav, propracovanost, přístupnost, ale i stupeň pracovního užívání odborné terminologie.

Vedle aspektů jazykových rozlišuje Hubáček (1981, s. 26) také příznakové aspekty mimojazykové, které jsou v různých slanzích odlišné, a mohou se uplatňovat s nestejnou intenzitou. Základní kritérium reprezentuje stupeň uzavřenosti určitého prostředí, jeho stáří, tradice, rychlost vývoje, věkové a sociální složení příslušníků určitého prostředí a v neposlední řadě faktory psychické. K mimojazykovým rysům náleží i různé složení příslušníků slangového prostředí (studentské, sportovní), je příznačné zejména pro příslušníky mladé generace, u které je zvláště patrná snaha o vyjádření neotřelé, žertovné a často i expresivní. Variabilitu slangového výraziva determinuje zmíněné okolí, kde se pohybují lidé různých zájmů, povahového založení i vzdělání. V jednotlivých slanzích se uplatňují rovněž faktory psychické, které se projevují dvojím způsobem. Hubáček je definuje takto: „[J]ednak jako snaha příslušníků určitého prostředí o jazykové vyjádření výjimečnosti provozované činnosti, jednak jako snaha o rychlé začlenění do prostředí nebo demonstrování příslušnosti k němu, a to i mimo specifické slangové prostředí.“

Autor sumarizuje dosavadní poznatky o slangu jako živou a neustále dotvářenou součást slovní zásoby národního jazyka. Prostřednictvím výzkumu a následného zpracování slangu tak formuloval výchozí aspekty sociolingvistické. Popsal jednotlivé fáze bádání, kde zužitkoval své rozsáhlé zkušenosti. Praktickou analýzu metodologického charakteru zkoncipoval se zaměřením na slang železničářský.

1.2.2 Koncepce sociolektů podle Josefa Václava Bečky

Rovněž i Josef Václav Bečka se zabýval danou problematikou, účastnil se řady konferencí a přednášek na téma slangu a argotu. Deklaruje podmínky vzniku slangu, vyvozuje, jaké postavení má slang ve vyjadřovacích podobách jazyka a které jsou podstatné znaky, jimiž se slang odlišuje od jiných forem (1977, s. 2). Autor ve své

přednášce *Slangy, podmínky jejich vzniku a vývoje* (1977, s. 2) vychází z této teze: „[S]lang je v zásadě varianta dialogické, předem nepřipravené mluvené řeči /řeči zde rozumíme aktuální užití jazyka/. Vzniká a vyvíjí se ze speciálních sdělovacích potřeb relativně stálého okruhu lidí na určitém stálém specifickém místě.“

Předpokladem pro splnění základních podmínek jsou tři základní speciálnosti slangu:

- a) speciální prostředí,
- b) speciální sdělné potřeby,
- c) speciální kolektiv.

Bečka upozorňuje na spontánní diferenciaci mluvené řeči, která ovšem nesplňuje specifické znaky slangu. V tomto případě dochází ke stírání uvedených rysů, jež nenáleží jazyku příslušného pracovního kolektivu. Tato diferenciaci se stává závažným problémem studií sociologických. Především řeč mládeže má zajisté některé prvky připomínající slang, ovšem za slang ji nejde považovat, neboť nesplňují vyjadřovací prostředky spjaté s osobitou pracovní činností, jak je zvlášť pro slangy typické (1978, s. 2).

Speciálním prostředím Bečka (1987, s. 3) rozumí takové prostředí, jež vytváří podmínky pro speciální sdělné potřeby. Tím jsou myšleny různá pracoviště, kde se vykonává jistý specifický druh práce v kolektivu, který určuje nezbytný předpoklad pro vznik a vývoj slangu. Kolektiv chápe jako „vlastní subjekt řečové činnosti vázané na práci, tedy slangu“ (1978, s. 3). Autor dále konstatuje, že „[k]olektivem tedy rozumíme skupinu lidí, kteří jsou při práci na sebe vázáni a jsou ve vzájemném styku“.

Bečka nezastírá fakt silné subjektivity a expresivitou výrazu mluveného jazyka dialogického. Expresivita má své trvalé opodstatnění, neboť je neodmyslitelnou složkou slangu. Expresivní stránka slangu je často měnivá, existují výrazy, které tuto vlastnost pozbyly, jiné jsou nahrazovány novým, neotřelým expresivním nádechem. V potaz je bráno okamžité rozpoložení mluvčích a jejich temperament. Je nutné poznamenat (Bečka, 1978, s. 5), že „[e]xpresivita, i když jsou pro ni ve slangu příznivé podmínky, není omezena jen na slang“. Bylo by tedy mylné pokládat každý expresivní výraz mluvené řeči za slangový.

Autor rovněž upozorňuje na úspornost výrazu, tato tendence ke stručnosti poukazuje na příznačný rys slangu jako takového. Vychází ze snahy o vyjádření

jednoslovného označení pracovních prostředků, ať už univerbizací nebo metaforickým přenesením. Dále (Bečka, 1978, s. 6) podotýká, že „slang není charakterizován pouze lexikálně, nýbrž i po ostatních stránkách, tedy i po stránce syntaktické i po stránce využívání prostředků řečových /intonace věty, melodie hlasu/“.

V blízkosti termínu slang se často vyskytuje termín profesionální mluva (např. mluva hornická, myslivecká). Došlo i ke snaze oba pojmy rozlišit. U profesionální mluvy převažují prvky věcně sdělné, u slangu dominují prvky expresivní. Jelikož jsou základní podmínky vzniku u všech slangů stejné, shledává Bečka (1978, s. 6) oba termíny jako synonymní. Z toho plyne, že lze jako pracovní pomocné termíny rozlišit slangy profesionální (hornický slang), na druhé straně slangy zájmové (slang studentský). Pokud se některá z vytčených tří specifik neprojevuje výrazně, nemá ani slang nápadné vlastnosti slangu, dokonce je možno i pochybovat, zda lze v takovém případě o slangu vůbec hovořit.

V poslední části autor uvádí, že „[h]ranice mezi kolokviální mluvenou řečí a slangy jsou vůbec velmi plynulé, a to i u samých uživatelů slangu. Ti mluví slangem při své práci a o své práci s příslušníky slangového kolektivu, jinak mluví běžnou mluvenou řečí, ať už je to řeč lidová, nářečí nebo polospisovný jazyk hovorový“. Slang je vázán na svá výše jmenovaná specifika, jedná se o jakousi autonomní součást mluvené řeči dialogické. Důraz je kladen na hlubší prozkoumání a proniknutí do fungování mluveného jazyka (Bečka, 1978, s. 6–7).

Bečka se této problematice dále věnoval v přednášce *Co je slang a co není slang*, která proběhla při příležitosti 2. konference o slangu a argotu v Plzni (1983, s. 5–8), kde blíže specializuje podmínky vzniku slangu. V běžném styku denního života zaujímá výrazného postavení mluvená řeč kolokviální, uvnitř ní se vytvářejí nejrůznější varianty pro zvláštní sdělné účely za omezených situací jazykové komunikace. Jednu z takových variant tvoří právě slang (1983, s. 5).

Autor opět vyzdvihuje profesionální a expresivní stránku slangu, rozmanité vtípné či humorné názvy, přezdívky, opisy, narážky, které lze vypozařovat jako potřebu sdělování pro specializovaný druh práce. Bečka poukazuje na sociální varietu mluvené řeči, tj. periferní řeč. Jelikož se jedná o sociální varietu mluvené řeči, ke slangu ji nelze řadit (1983, s. 5–6).

Rovněž řeč mladé generace disponuje silnou expresivitou, podporovanou citovostí a bezprostředností mládí. Ani v tomto případě nespĺňuje náležitosti slangu, tím se od slangu značně liší, z toho důvodu ji nelze do slangu zařazovat. Od slangu se liší i řeč rodinná, jak dokládá Bečka (1983, s. 7): „Je tu sice jistý uzavřený kolektiv, ale tím podobnost se slangem končí. Jsou tu zvláštnosti řeči, umožněné uzavřeností rodinného kolektivu, ale ty jsou vázány na speciální život rodin, na výchovu dětí a na denní životní radosti a starosti. [...] Slangem však rodinná řeč není.“

V závěrečném shrnutí apeluje Bečka (1983, s. 8) na důležitost poznávání slangů samých, ale i poznávání jazyka vůbec, jak funguje za různých podmínek sdělování a kterak je jim přizpůsobeno. Aby studium a bádání s ním spojené naplnilo tento záměr, musí se rozsah slangu co možná nejdůsledněji delimitovat a odlišit jej od jevů třeba zdánlivě blízkých, avšak pro správné fungování jazyka podstatně odlišných.

1.2.3 Koncept sociolektů podle Jana Chloupeka

Chloupek ve svém článku *O sociální a územní rozrůzněnosti češtiny*, jenž vyšel v *Naší řeči* (1969, s. 141–153), blíže pojednává o klasifikaci speciální slovníkové, popřípadě frazeologické vrstvě, tj. argot, slang a profesionální mluva. Tyto tři útvary jsou klasifikovány jako tzv. poloútvary národního jazyka, jež disponují speciálním lexikem, ovšem za využití gramatických pravidel spisovného jazyka, obecné češtiny či samotného nářečí.

V českém prostředí je slang nejvhodněji charakterizován jako „mluva pracovních a zájmových skupin“. Jak dále Chloupek uvádí, „podstatou jeho vytváření je jazyková hra; tím se liší od profesní mluvy, i když v přechodových případech splývají“ (Chloupek, s. 150). Podstatou slangového výraziva je pojmenování metaforické, metonymické, zkracování a univerbizace. Využívá i zvukové realizace (dynamika řeči, tempo, intonační zabarvení). Slang jako takový bývá spojován s určitým zájmovým či pracovním prostředím.

Profesní mluvou se rozumí řeč skupiny zaměstnanců, kteří v pracovním kolektivu užívají terminologických spojení bez ohledu k její spisovnosti, a to jednak jako výrazovou úspornost, jednak pro vyhovující jednoznačnost v daném pracovním okolí. Profesní mluva má svoje praktické využití především při vytváření odborné terminologie sekcí, zde bývá žádoucí společenská solidarita a aspekt pojmovosti. Autor dále charakterizuje argot jako tajnou mluvu deklasovaných společenských vrstev, v minulých

letech především zlodějů a žebráků. Jedním z jeho rysů je kolektivní solidarita, stejné záměry, které si kladou za cíl, utajit pomocí speciálního slovníku své plány před veřejností.

Komplexní i nekomplexní jazykové útvary jsou buď relativně stabilní (spisovný jazyk, teritoriální dialekt, obecná čeština), nebo méně stabilní (interdialekty, tj. oblastní variety). „Pro ty mluvčí, kteří aktivně ovládají jediný tvar národního jazyka, je vztah mezi útvarem prestižním a neprestižním neutralizován, vždy v jejich mluvní praxi. (Chloupek, s. 151)“ Operuje rovněž s Hubáčkovým termínem interslang, jenž přesahuje prvotní zájmové prostředí.

1.2.4 Koncept sociolektů podle Marie Čechové

V publikaci *Čeština – Řeč a jazyk* rozlišuje Čechová (1996, s. 25–28) vedle diferenciaci územní také diferenciaci sociální. Na základě tohoto kritéria vyděluje slangy, profesní mluvu a argot. Tyto nestrukturní útvary nemají své speciální prostředky gramatické a hláskové, disponují však vlastním slovníkem. Za slang považuje „nespisovné výrazivo zájmové skupiny“ (1996, s. 27). Ve slanzích dominuje expresivní pojmenování metaforické. Především sportovní slang přechází do obecného povědomí a získává tak charakter obecněčeský či spisovný. Ke slangu se dříve řadila i „nespisovná mluva příslušníků stejného povolání, stejné profese“, tj. profesní mluva. V zájmu ekonomického vyjádření dochází k zjednodušování prostřednictvím univerbizace.

Posledním nekomplexním poloútvarem je mluva deklasované vrstvy, tj. „společensky izolované, sociálně vyřazené, vězni, zloději, žebráci, prostitutky, falešní hráči, drogově závislé osoby aj.“. V různých argotech nalezneme stopy cizích vlivů (židovský jidiš, romská řeč, mluva komediantů s pouťovými atrakcemi atd.). Některé argotické výrazy se rozšířily do obecné češtiny, jiná vystupují jako ustálená spojení v mluvených neoficiálních projevech spisovných (1996, s. 27).

1.2.5 Souhrn nastíněných konceptů

Ve zmíněných konceptech lze vypozařovat odlišné pojetí v chápání pojmu slang. Každý z jednotlivých lingvistů upřednostňuje odlišný význam a rozsah dané terminologie. Lze vypozařovat, že se nám zde naskytuje dvojí pojetí tohoto jazykového poloúvaru. Širší koncepci slangu vysvětluje Hubáček společně s Bečkou, kteří prosazují dichotomickou tendenci, kdy vymezují pouze slang a argot. Přičemž slang bývá mnohdy dále členěn na slang zájmový a profesní. Profesní mluvu tedy zahrnují ke slangu jako takovému bez

možnosti jejího dalšího vydělení. Naopak Chloupek s Čechovou zastávají trichotomický pohled, klasifikují zvláště slang, profesní mluvu a argot. Můžeme si tedy povšimnout odlišného zabarvení v jejich výkladové terminologii.

Výše zmínění jazykovědci řadí tyto nekomplexní poloútvary k útvarům nestrukturním, které mají pouze vlastní lexikum, nikoli hláskosloví a mluvnické kategorie. U profesní mluvy shledáváme ještě frazeologické vrstvy pronikající do spisovnosti. Slang zájmový se vyznačuje expresivitou, synonymičností a především jazykovou hrou, kdežto pro profesionální slang je typická úspornost, věcný obsah a jednoznačnost.

2 MEZILIDSKÁ KOMUNIKACE A KOMUNIKACE NA INTERNETU

2.1 Aspekty mezilidské komunikace

V širším slova smyslu lze komunikaci chápat jako sdílení něčeho společného. Původní význam slova *communicatio* znamená sdělení, též sdílení – tedy společnou, obecnou účast (Rejzek, 2001, s. 301). Při hlubším výkladu zjistíme, že jde o něco víc než o pouhé sdělení obsahů. Je zde zahrnuta společná účast a podíl na něčem kolektivním. V užším slova smyslu jde o jistou výměnu a předávání informací, myšlenek, pocitů a názorů.

Člověk, který neovládá alespoň základy lidské komunikace, má ve svém sociálním prostředí výrazný handicap. Velmi obtížně navazuje kontakt a s tím spojené vztahy s ostatními jedinci a skupinami, obtížně se prezentuje a prosazuje (Vymětal, 2008, s. 11). V komunikaci samotné může být účinek poznávací, emocionální i motivační. Vymětal (2008, s. 25) dále shledává: „Realizace cíle, respektive komunikačního záměru obvykle předpokládá promyšlení a vytvoření komunikačního plánu. [...] Volba komunikačního plánu a jeho postupná realizace zahrnuje četné modifikace (variabilita plánu), doplňování i redukci původní koncepce.“ Při postupném uspořádání realizace komunikačních záměrů mluvíme o tzv. komunikační strategii. V takovéto taktice je kladen velký apel na komunikační dovednosti, při kterých mluvčí uplatní své emoční kompetence, zdravé sebejistoty, sebepoznání a poznání komunikačních partnerů. Z toho vyplývá, že komunikace jako taková hraje velmi podstatnou úlohu při určování a uspokojování sociálních požadavků a předpokladů jednotlivců i skupin (Vymětal, 2008, s. 26).

Jako nástroj mezilidské komunikace je považován jazyk, jenž slouží jako dorozumívací prostředek mezi lidmi. Zejména mateřský jazyk určuje dovednost pohotového a výstižného vyjádření, především v situacích, kdy není mnoho času na přípravu. I přes evidentní význam jazyka, neovládá řada lidí svoji mateřčinu tak, jak je žádoucí. Tato dovednost je ovlivněna sníženou inteligencí, nedostatečným vzděláním, chybějícími znalostmi a zkušenostmi i laxní soustředěností na vlastní mluvu. Tyto neblahé vlivy je možno odstranit pravidelným studiem, při jejímž nácviku lze možné chyby eliminovat.

Kódování přílišných znakových jednotek jazyka je významnou činností komunikátora. Vymětal (2008, s. 31) rovněž tvrdí, že „[p]roces zakódování tedy spočívá v přechodu odesílatelových myšlenek do systematické řady symbolů, vyjadřujících

odesílatelův úmysl“. Nejvýznamnější formou kódování je kódovací jazyk, může se však jednat o jiné podoby: například obrazový kód (piktogramy, dopravní značky aj.), dále notový zápis, dotykový vjem (facka).

Každé sdělení by mělo splňovat příslušné požadavky, mělo by být správné, stručné a zřetelné. Při kódování je zapotřebí vzít v úvahu, komu je sdělení adresováno. Neopomenout fakt, že komunikační proces vždy probíhá za určité situací, tedy v době, na určitém místě a v daném společenské situaci. Elementem této komunikace je i počet účastníků, jejich sociální a věkové struktura, jejich vztahy, prostředí i čas, v němž se dorozumívání odehrává. Vymětal (2008, s. 31) kromě toho uvádí: „Obecně platí, že čím větší je rozdíl mezi vzděláním a zkušenostmi odesílatele a příjemce, tím větší úsilí musí být věnováno hledání společné platformy pro porozumění obou stran v komunikačním procesu.“

2.1.1 Verbální komunikace

Z praktického hlediska rozlišujeme komunikaci verbální a neverbální. Verbální dorozumívání je takové, jež je zprostředkováno slovy, jedná se o aplikování jazykového kódu příslušného jazyka. Po obsahové stránce se verbální sdělování vyznačuje jistým rozsahem a hloubkou vědomostí. Po stránce zvukové dominuje síla, výška hlasu a intonace. Tomuto typu dorozumívání vévodí rovněž rytmus a rychlost sdělení.

Vymětal (2008, s. 112) konstatuje: „V širším pojetí se do verbální komunikace zařazuje komunikace ústní i písemná, přímá nebo zprostředkováná, živá nebo reprodukováná.“ Výhodou ústní verbální komunikace je okamžitá zpětná vazba, komunikaci vévodí pružnost a identifikace neverbálních i emočních signálů. Naopak nevýhodou ústní komunikace je náročnost na čas, možný vliv komunikačního šumu a dalších případných bariér.

2.1.2 Neverbální komunikace

Neverbální komunikace představuje proces dorozumívání se neslovními prostředky. V užším pojetí se taková komunikace považuje za „řeč těla“. Výměna informací probíhá i tehdy, když člověk mluví, i když mlčí, protože jeho komunikační signály vysílá jeho tělo (Vymětal, 2008, s. 55–56).

Neverbální komunikační projevy lze rozčlenit na mimické (výraz v obličeji), gestikulační (pohyby těla, gesta), haptické (dotyky), zrakový kontakt atd. Při předávání těchto informací vnímáme vlastní emoce i rozpoložení a napětí druhé osoby. Z těchto

náznaků lze vyčíst například citové rozpoložení, nervozitu, agresivitu, roztěkanost daného komunikanta. Nadměrné užívání gest značí zvýšený stupeň emocí. Většina z nich jsou naučena během života v určitém sociálním prostředí, výrazněji dochází k ovlivňování danou kulturou a zvyky.

2.1.3 Risy mluvenosti a psanosti

Text v elektronické komunikaci je produkován písemnou formou. Z jazykového hlediska však vykazuje mnoho rysů právě mluvené řeči. Jedná se o komunikaci kolísající mezi psaností a mluveností. M. Krčmová (Jandová a kol., 2006, s. 34–37) hovoří o mluvenosti a psanosti jako o činitelích jednoznačných, na které nelze nahlížet subjektivně, neboť „nemohou mít míru“. Podle Krčmové je rozdíl mezi stylem mluveným a psaným dán také jejich primárním určením pro odlišné komunikační sféry. Mluvený projev spadá do sféry soukromé, lokální, maximálně regionální. I když je pomocí médií šířen celonárodně, většinou si jazykově kontaktné rysy uchovává, zatímco psaný text je vždy celonárodní, omezeně kontaktný a nadgenerační (Jandová, 2006, s. 34–38).

Müllerová (Jandová a kol., s. 39) dospěla k závěru, že mluvenosti upevňují syntaktické mluvené jevy, nespisovné prostředky hláskoslovné a tvaroslovné; interjekce, expresivní slova, vulgarismy; kontaktná slova; opakování slov a jejich spojení, jež souvisí s nepřipraveností, bezprostřední komunikace. Dále uvádí zmnožování koncových samohlásek nebo samohlásek v koncových slabikách. Zmnožené tečky je možno v některých případech interpretovat jako znázornění pauzy v mluveném textu.

Dosavadní rozvoj techniky nabízí nové možnosti dálkového přenosu slova a jazyk reaguje tím, že využívá dosavadní komunikační stereotypy a upravuje je podle předpokladů média. U řady slov nadbytečných a vyvoditelných z kontextu je posléze buď vynechána, nebo dala vzniknout okřídleným formulacím. V zájmu úspornosti je třeba zvolit formulaci promyšleně stručnou. Z toho je vyvoditelné, že každé médium ovlivňuje typ diskursu, který je jím zprostředkován. Postupuje na tento diskurs své charakteristické rysy, své možnosti a svá omezení a vyvolává k životu komunikační strategie osobité právě pro daný typ zprostředkované komunikace (Čmejrková, 1997, s. 225–247).

Oproti ústní komunikaci, kde je znakem orálně-akustické médium, hlasový a sluchový kanál, se počítačová komunikace opírá o médium optické, psané. Rozvoj elektronické komunikace s sebou přináší i řadu pozoruhodných aspektů psychologických i sociálních. Právě počítačové sítě podporují vznik společenství lidí s obdobnými zájmy,

tzv. diskursních komunit. Slouží k rozvíjení nových interakčních forem, zvláště v prostředí odborném, a ke vzniku nových typů diskursů.

Sami uživatelé charakterizují e-mailové komunikáty jako komunikáty mluvené. Tyto typy komunikací vycházejí podle Čmejkové z předpokladu perspektivního dialogu, přestože druhý partner není aktuálně přítomen jako v dialogu ústním, je předpokládán a jeho odezva se očekává. Elektronické sdělení je nehledě na vzdálenost účastníků založeno na pocitu blízkého kontaktu, příznačném pro setkání tváří v tvář. Jednotlivé diskuse obsahují více řečových aktů, z nichž jeden reaguje na předchozí sdělení a zároveň vyzývá k další odpovědi.

Dalším činitelem ovlivňující strukturu elektronické komunikace je míra sdílení situace oběma jejími účastníky. Znovu nesmíme opomenout fakt, že i když chybí informace o mimice, gestech a pohybech, časově si jsou odesílatel i adresát velmi blízcí. Na rozdíl od klasických dopisů, jež jsou založeny na vědomí příjemcovy absence a na vědomí prostorové a časové distance, e-mailová korespondence je založena na pocitu simultánnosti.

Čmejková hodnotí kvazisoučasnost dialogického styku jako formu komunikace, která je mezistupněm mezi ústní konverzací a komunikací psanou. Komunikanti jsou fyzicky odděleni, nevidí, neslyší a nevnímají se navzájem. Ovšem jak sami uvádějí, začínají-li elektronicky komunikovat, připadají si jako ve stavu, kdy berou do ruky telefon. Spontánností informací se struktura těchto zpráv silně přibližuje struktuře ústního dialogu.

Co se jazykové tvořivosti týče, nacházíme v počítačové síti velmi mnoho produktivnosti a nápaditosti, která je osobitá pro ústní konverzaci z očí do očí. Hra s jazykem je překvapivě bohatá, odehrává se nejen v rámci jednoho jazyka, ale často i v rozhraní několika cizích jazyků. Hojně je i pohráváno se zkratkami, pro psaný jazyk příznačnými, a pro počítačovou komunikaci dvojnásob (Čmejková, 1997, s. 234).

2.2 Specifika komunikace na internetu

Internet představuje fenomén současné doby, kdy virtuální svět nabízí převrat v oblasti mezilidských vztahů. Všichni uživatelé elektronických sítí mají jeden společný cíl, tj. bezproblémové dorozumívání. Postupem času se lidé s internetem sžili natolik, že jej začali běžně používat k předávání zpráv a chápat ho jako komunikační médium. Je zajisté pozoruhodné sledovat, jak se internetová komunikace přibližuje komunikaci ústní.

Na úplném počátku se objevily spekulace o tom, že právě moderní technika od sebe lidi izoluje a vede k poklesu oboustranné komunikace. Jak se později ukázalo, konsekvence nástupu moderní techniky jsou právě opačné. Nástup internetu zprostředkoval levnou a snadnou komunikaci na velké vzdálenosti a dokonce i práci, při níž účastník sdělování nemusí opustit útočiště svého vlastního domova (Rybka, 2002, s. 7).

2.2.1 Výhody a nevýhody elektronické komunikace

Příchod elektronické komunikace s sebou přináší řadu výhod i nevýhod. V první řadě je potřeba si uvědomit, že se jí člověk nemůže zcela podmanit. Lze ji buď v plném rozsahu aktivně využívat, nebo ji může ignorovat. Každý uživatel by si měl být v plném rozsahu vědom složitosti celého systému a být patřičně obezřetný. Moderní technologie spojené právě s komunikací na internetu na jednu stranu uživatele do jisté míry osvobozují, na straně druhé naprosto zotročují. Záleží na člověku samotném, jak ji dokáže zužitkovat ve svůj prospěch a do jaké míry se umí před možnými negativy bránit (Rybka, 2002, s. 8–9).

Elektronická pošta je i dnes velmi používaná služba určená pro přenos textů a příslušných dokumentů. V zásadě umožňuje základy bezpečné komunikace, pořád se však jedná o sdělení ve formě „off-line“, které se podobá skutečné poštovní korespondenci. Odesílatel si nemůže být nikdy jist, zda tuto zprávu adresát vůbec dostane.

Eva Jandová (2006, s. 11) hodnotí elektronickou poštu oproti klasické korespondenci jako výhodnější, je rychlejší a lze posílat jeden text více adresátům najednou. Rovněž je možné k ní připojit další informace v podobě příloh, a to jak textových, tak zvukových, obrázkových i audiovizuálních.

Vývoj textové internetové komunikace míří k co nejrychlejším přenosům informací, tím se zvyšuje i náročnost na přenosové kanály. Nastává masivní adaptace těchto komunikačních pásem, kdy lidé chtějí častěji mezi sebou komunikovat. Vzniká obrovské množství debatních skupin, kde dochází k výměně zkušeností a zveřejňování dalších informací. Jedná se tzv. „virtuální společenství“, v němž debatuje skupina lidí, která řeší shodný problém a může jej tak s ostatními komunikanty směle prokonzultovat. Vytvořilo se ohromné množství debatních serverů, které nevyžadují žádné systémy klasifikace a s tím spojené registrace uživatelů (Rybka, 2002, s. 18).

Elektronická komunikace zbavuje účastníky možnosti vnímat tvář a pohyby těla druhého společníka, což se jeví jako nepřirozené, neboť přichází o nonverbální složku

sdělení. V takovém případě je komunikace zbavena výrazu tváře, zabarvení tónu hlasu a dalších emocionálních složek. Nelze opomenout fakt, že elektronická komunikace vyžaduje daleko více času a intenzivních myšlenkových pochodů, nežli rozhovor „mezi čtyřma očima“. V elektronickém komunikačním styku musí jednotliví komunikanti nad významem sdělení přemýšlet, což činí porozumění sdělení složitější, a navíc může vést frekventanty k omylu (Rybka, 2002, s. 20–21).

Sdílení vlastních zkušeností a názorů přispívá k sebepoznání vlastní osobnosti skrze sebeodhalení, které podává nový pohled na sebe sama a hlubší význam pochopení svého přirozeného chování. Takový způsob sebeodhalení podporuje celkově lepší komunikaci. Sdělení druhé strany rozumíme většinou do té míry, do jaké chápeme jejich osobnosti. Lze určit, co znamenají určité nuance, kdy druhý mluví vážně a kdy naopak žertuje, kdy je sarkastický ze strachu nebo dokonce ze vzteku (De Vito, 2001, s. 54).

Sebeodhalení ve své podstatě napomáhá navazovat kvalitní vtahy. Bez něho by nebylo možné navázat hlubší spojení, takové vztahy se zdají dokonce nemožné. Jeho prostřednictvím dává účastník druhému najevo svoji důvěru a respekt. Tato skutečnost podporuje snahu vzájemného sblížení a ochotu svěřovat se s důvěrnými informacemi. To vede i druhé k diskrétním sdělením, tím dochází přinejmenším ke zrodu kvalitního vztahu, jenž se vyznačuje čestností, otevřeností a dává vzniknout nové bohatší komunikaci. Každý recipient si musí být ovšem vědom značných rizik s tím spojených, kdy svou otevřeností riskuje neloajalitu druhých, že se od něj mohou odvrátit jak jednotlivci, tak celá společnost. Není adekvátní na sebe cokoli prozradit a potom to vzít zpět, takovéto chování vyvolává různé reakce okolí (De Vito, 2001, s. 55).

Komunikace dala vzniknout dynamickému rozvoji schopností jedince i kvality života celé společnosti. Dorozumívání spojené s prostředím se dostalo na vyšší úroveň, není omezeno pouze osobními zkušenostmi nejbližšího okruhu lidí, nýbrž znalostmi a poznatky obrovského množství osob (Tegze, 2003, s. 36).

Moderní doba operuje s pojmem virtuální, toto slovo přináší nový pohled na realitu, prostor i vnímání teritoria. Do popředí se dostávají i moderní prostředky boje o teritorium. Tím nejúspěšnějším je střetnutí prostřednictvím médií. Do jednoho teritoria vcházejí nebo jsou vztahovány osoby, aby vedly svůj boj s jinými lidmi. Jedna či více osob tak může vtrhnout do vnitřního prostoru mnoha lidí, tím vstoupí do jeho „soukromého“ prostoru.

Média nám otvírají brány do nejskrytějších zákoutí takřka do každého koutu světa. Velká informační propojenost vytváří zdání, že teritorium je vlastně jen jedno, tj. celá Země. Takovéto „zglobalizování“ teritoria s možností globální „okupace“ umocňuje veškerá pozitivita i negativita s tím spojená (Tegze, 2003, s. 58).

2.2.2 Anonymita na internetu

O internetu často slyšíme, že je absolutně anonymní. Lidé se domnívají, že když něco podniknou prostřednictvím internetu, tak je už nikdy někdo nenajde, neodhalí ani nepostihne. Šmahel (2003, s. 18) konstatuje, že „tato domněnka se do značné míry zakládá na iluzi. Běžný uživatel internetu je ve většině případů anonymní jen ve velmi omezené míře a počítačový odborník (ale i vzdělaný laik) je často schopen odhalit přinejmenším to, odkud člověk k internetu přistupuje, a tím se dostat přímo k jedné reálné identitě“.

Ve valné majoritě případů je ovšem anonymita běžných uživatelů dosti nízká. Bezejmennost na internetu rozdělil Šmahel (2003, s. 19) na dva základní typy – anonymita objektivní a subjektivní. První zmíněná anonymita popisuje, jaká je skutečně reálná možnost identifikace identity uživatelů internetu – „[j]e to vlastně jakási míra odhalitelnosti technickými prostředky“. Naproti tomu anonymita subjektivní znamená, co my sami soudíme o své anonymitě na internetu, jaký je náš předpojatý názor na míru našeho „utajení“. Tato anonymita je důležitější pro uvažování lidí o psychologii na internetu, neboť prvořadně ovlivňuje jejich chování a myšlení. Uživatelé si musí i přes to uvědomit, že tato bezejmennost má též svůj objektivní komponent, který se může za určité situace také manifestovat a ovlivnit tak chování uživatelů internetu (Šmahel, 2003, s. 19).

J. Hoffmannová a O. Müllerová (Jandová a kol., 2006, s. 162) se zmiňují o tom, jak účastníci komunikace hovoří o čemkoli bez zábrán, „co je napadne, a to, že jde o veřejnou komunikaci, je jinak nesvazuje“. Vedle obvyklých denních problémů se pouštějí i do témat, o nichž by se ostýchali přímo hovořit. Velmi uvolněný je i způsob řeči samotné. Vést dialog zcela bez zábrán jim umožňují zajisté přezdívký, prostřednictvím nichž skrývají nejen svou osobu, ale i věk, pohlaví a další sociálně-psychologické charakteristiky. Porušování norem (včetně jazykových) všeho druhu je pro ně jedním velkým lákadlem.

2.2.3 Diskusní skupiny

Zásadou internetu značně vzrostl počet diskusních serverů, jež se prezentují jako internetová fóra. Jedná se vlastně o určitou elektronickou obdobu klasických nástěnek s vyvěšenými zprávami. V diskusních skupinách probíhá debata účastníků ke zvolenému určitému tématu. Své příspěvky odesílají jednotliví komunikanti po přihlášení k fóru, zde se mohou vyjadřovat jak k jeho tématu, tak k příspěvkům dalších účastníků diskuse. Příspěvky jsou zveřejněny na obrazovce, většinou je možné je zobrazit jednak v časovém sledu (lineární řazení – v přesném pořadí, kdy dorazily na server), jednak hierarchicky (řazení reakcí k daným příspěvkům). Ty mohou být archivovány i několik let. Podle Jandové (2006, s. 17) nemusí být diskutující během svého příspěvku nutně v systému on-line, má tedy na jeho formulaci a stylizaci dostatek času. Jednotlivá debatní sdělení mají obvyklou délku omezenou na stanovený počet znaků, mohou být ovšem delší, než tomu je u chatu. Někteří komunikanti diskusních fór vystupují pod svým pravým jménem, většina však využívá možnosti skrýt svou skutečnou identitu za přezdívku.

Účastníci diskusních fór se vyjadřují jak k určitému tématu, tak k příspěvkům ostatních. Všechny texty se ukládají na serveru a je možné se k nim znovu vracet i po delší době. Debaty tak mohou probíhat i několik let a z uložených příspěvků lze její průběh lehce rekonstruovat. Stačí se zaregistrovat, zvolit libovolné téma a vstoupit do diskusní skupiny (Jandová a kol., 2006, s. 11). Z toho dále vyplývá, že písmo není jen prostředkem vhodným pro přenos sdělení na větší vzdálenosti, je taktéž nástrojem uchovávání, uložení textu pro vzdálenosti časové. Percipient se může k takto zaznamenaným komunikátům kdykoli vracet (Jandová a kol., 2006, s. 16).

Jandová (2006, s. 17) dále sumarizuje: „Komunikace v diskusních fórech probíhá různě. Mohou sice spolu komunikovat pouze dva účastníci, jejich příspěvky však mohou alespoň pasivně sledovat všichni. Nejčastěji se k příspěvkům vyjadřuje více komunikantů.“

Diskusní skupiny fungují na podobné bázi jako WWW chat, ovšem i mezi nimi existují značné rozdíly, jež ovlivňují výslednou formu textu. Jandová (2006, s. 30–34) vytyčila přehled obvyklých charakteristik podle distinktivních rysů (viz níže), jež diferencují kategorii mluvenosti a psanosti.

Míra připravenosti a spontánnosti je v textu diskusního fóra značně propracovanější, autoři texty více promýšlejí (strukturace textu pomocí závorek, zvýraznění pomocí velkých písmen atd.) Naproti tomu WWW chat patří k projevům nepřipraveným – spontánním.

Neformálnost se projevuje tím, že si účastníci diskuse až na menší výjimky zpravidla tykají. Komunikace samotná se stává uvolněnější a otevřenější, mizí případné bariéry mezi příslušnými aktéry. Je možné vysledovat i formálnější diskusní fóra, kde si účastníci obvykle vykají.¹

Tematika v diskusních fórech je předem daná, což vyplývá už z jeho názvu. Debatující se dobrovolně vyjadřují ke zvolenému tématu. V chatu samotném se tematika hovoru proměňuje daleko rychleji. Když se vytvoří dvojice, lze vyvodit, že se postupně probírá i několik témat.

Silná vazba na situaci je evidentní především u chatu, kde chatující často komentují, co právě dělají v reálné situaci.

Dynamičnost, pomíjivost versus staticnost a stálost je u obou typu spojena se způsobem tvoření textu (graficky produkované), jeho uschováním. U chatu není možné se k napsanému vracet. Důvod je prostý, neboť po několika málo okamžicích již na obrazovce nemusí být. Chat lze charakterizovat jako pomíjivý v čase, jelikož se blíží mluvené komunikaci. Na rozdíl od chatu bývají příspěvky v diskusních skupinách archivovány, jsou tím svázány se svým umístěním na internetu.

Subjektivnost odpovídá povaze obou typů. Jde o vyjádření subjektivních názorů a postojů. Výjimku potvrzují diskusní fóra, která se snaží o objektivní přístup.

Emocionální zaujetí je přítomno v obou případech. V grafické podobě se prezentuje prostřednictvím emotikonů. Příslušné emoce mohou být naznačeny opakováním písmen, interpunkčními znaménky (vykřičníky, otazníky) a rovněž deminutivy.

Nízký stupeň organizovanosti a uspořádanosti je příznačný především pro chat. Jednak se odvíjí od rychlosti, s jakou jsou účastníci nuceni reagovat na repliky jiných, dále také z toho, že mnohdy jsou probírána různá problematika zároveň. Z diskusních fór

¹ V našem případě se bude jednat o taková diskusní fóra, kde si komunikanti vždy tykají.

vyplývá to, že jejich tvůrci měli na promyšlení výsledného konceptu více času. Jejich uspořádání je logické (syntaktická výstavba textu).

Fragmentárnost je v okruhu jedné repliky na chatu často naznačená několika tečkami (nejčastěji třemi). Na vyšším stupni se fragmentárnost projevuje nedokončením témat, přeskokováním z jednoho tématu do druhého. U diskusního fóra vévodí kontinuita, která je viditelná z jejich syntaktické výstavby, kdy se zachovává jediné hlavní téma komunikace. Ve vyšší rovině je možno ji naznačit např. nadpisy jednotlivých příspěvků.

Dialogičnost a interakčnost je charakteristickým prvkem obou těchto textů. Komunikanti jednotlivých příspěvků jsou v permanentním dialogu buď se všemi účastníky, nebo jen s jedním z nich.

Kontakt s adresátem je u obou případů zprostředkován elektronickým médiem. Účastníci se obracejí na konkrétní adresáty a očekávají příslušnou reakci.

Produkce a recepce bez časové prodlevy je vzhledem k transpozici v grafické podobě nemožná. U chatu je časová prodleva minimální. Pokud jednotliví komunikanti nečekají na odpověď na svou repliku a píšou okamžitě další, nastává podobná situace, jako když hovoří v mluveném projevu více mluvčích naráz. Tím je ztížena přehlednost a orientace v textu. Naopak u diskusních fór mohou být prodlevy mezi produkcí a recepcí daleko delší.

Jazykové variety se různí podle zvyklostí, způsobilostí a postojů komunikantů. Obecně lze shledat, že v diskusních fórech, které jsou formálnější, se autoři snaží o respektování pravidel spisovného jazyka.²

Prozodické a mimojazykové prostředky jsou v obou profilech nahrazeny prostředky grafickými. U diskusního fóra je ovšem situace značně komplikovaná příslušným nastavením cílového textového prostředí. Používají tak interpunkci jako v klasickém psaném textu, nebo emotikony a zvýraznění pomocí velkých písmen.

Jandová (2006, s. 34) tedy shrnuje, že chat a diskusní servery v jisté míře odlišují od sebe psané a mluvené texty. Lze konstatovat, že WWW chat má velmi blízko právě

² V našem případě se budeme setkávat s diskusemi matek, ve kterých přicházíme do kontaktu převážně s nespisovnou variantou češtiny.

ke komunikaci mluvené, kdy jde v podstatě o grafický záznam mluvených replik. Komunikanti jej posuzují tváří v tvář a na to, že se uskutečňuje ve snadno dostupném veřejném médiu, neberou příliš velký zřetel.

Naproti tomu texty příspěvků v diskusních fórech jsou daleko více svázány s rysy psaného jazyka. Komunikanti tvoří své příspěvky s vědomím, že budou nějaký čas archivovány a stanou se veřejně přístupné. Podle Jandové (2006, s. 34) je to hlavní důvod, proč se texty v diskusních fórech podobají po formální stránce i výběrem národního jazyka ostatním textům psaným.

2.3 Emotikony a s nimi související emoce

2.3.1 Emotikony

V soukromé elektronické komunikaci lze chybějící neverbální složku celkem snadno nahradit tak, že emoce vyjádříme pomocí tzv. emotikonů neboli ikon vyjadřujících emoce. Emotikony vznikly již v samotných začátcích chatu, internetových fór a debatních skupin. Písenný kontakt neumožňoval dostatečně vyjádřit emoce tak snadno jako při komunikaci tváří v tvář. Světlo světa spatřily tyto ikony z potřeby dodat písennému styku jemné odstíny (Taylor, 2009, s. 137).

Emotikony se používají pro vyjádření tváře, pocitu či gest v elektronické komunikaci, tam kde chybí vizuální kontakt. Jedná se o prvek tzv. ASCII Artu neboli obrázků vytvářených pomocí kombinací základních textových znaků. Většina z nich vypadá jako obličej (oči, nos a ústa), pokud je otočíme o devadesát stupňů proti směru ručiček (Rybka, 2002, s. 27).

Jedná se o znak složený z interpunkčních a grafických znamének, vyjadřuje náladu uživatelů internetu. Sekvence dvojtečka, pomlčka, závorka byla poprvé použita 19. září 1982 americkým profesorem Scottem Fahlmanem (Staniszewska, 2015, s. 35). Tyto znaky se těší velké oblibě, neboť jsou používány ve velkém množství. Připojujeme je do zpráv v e-mailu, SMS, ICQ, Skypu, Facebooku, Twitteru aj.

Vymětal (2008, s. 229) k tomu uvádí: „Jako emotikony se označují známé „smajlíky“ (zkomolenina z anglického „smileys“), u teenagerů také někdy nazývané „xichtíky“. Jedná se o zvláštní sekvence znaků, symbolů, písmen, číslic a interpunkčních znamének, vyjadřujících v korespondenci pocity a emoce (ikony emocí).“ Samotné nahrazování písmen ve slově číslicemi používali již staří Řekové. Na rozdíl od akronymů

neexistují u emotikonů žádná pravidla pro dešifrování jejich smyslu. Existují jisté konvence, ale u těch méně užívaných smajlíků se výklad jejich významu mnohdy diametrálně liší. Podstatné je, aby příjemce, s nímž komunikujeme, textu i emočnímu zabarvení rozuměl.

Emotikony se neustále vyvíjejí a produkují široké pásmo pro vlastní tvořivost, jejíž využívání však vyžaduje širší soulad. Podle Vymětala (2008, s. 229) mohou jak smajlíci, tak akronymy při nevhodném používání obohatit komunikaci a předcházet nedorozumění. Jsou však vhodné zejména pro neformální korespondenci – zaslání SMS zpráv, osobních e-mailů, pro používání na osobních nebo méně formálních webech a serverech. V oficiálních materiálech (knihy, časopisy, dopisy, obchodní korespondence, vizitky apod.) by se vůbec neměly vykytovat.

Pisatelé prostřednictvím emotikonů vyjadřují své citové rozpoložení (radost, smutek, vztek). Příčinou vysoké popularity těchto znaků je zprostředkovat emoce a neverbální složku komunikace. Velkou předností smajlíků je to, že jsou bez větších potíží srozumitelné pro širokou veřejnost po celém světě. Rybka (2002, s. 21) emotikony hodnotí jako pomocníky pro vyjádření emocí, kdy je ovšem nelze považovat za rovnocennou náhradu nonverbální složky komunikace, „je to jenom určitá berlička, která má pomoci komunikujícím lidem v lepšímu pochopení zapsané zprávy“.

Podle Jandové (2003, s. 37) lze v současné elektronické komunikaci rozlišit dva typy emotikonů. První z nich je možno označit jako emotikony textové, které jsou starší a jsou tvořeny postupným psaním znaků ASCII kódu – jako součást psaného textu. Druhý typ představují emotikony grafické, obrázkové. V takovém případě jde o kreslené, mnohdy i animované obrázky, jež mohou uživatelé jednoduše vybrat z nabídky na obrazovce a vložit je na libovolné místo příspěvku. Novější grafické emotikony vytlačují pro snadnost manipulace i původní textové smajlíky. O jejich oblibě svědčí i fakt, že některé novější verze editorů automaticky převádějí základní textové emotikony do grafické podoby (☺ nebo ☹). V dnešní době neznázorňují tyto znaky pouze mimiku obličeje, ale i nejrůznější objekty a symboly.

Někteří zkušení uživatelé internetu ovládají širokou škálu těchto „pomocníků“ k vyjádření emocí. Podle Šmahela (2003, s. 127) však čtná většina lidí nepoužívá více než pět různých druhů emotikonů. Eventuality vyjádření typu a intenzity emoce jsou tudíž velmi omezené a velice zjednodušující. Neexistuje ani žádný kodex,

jenž by určoval, jaký přesný emotikon napsat při určité emoci. Reciproční interpretace emotikonů u komunikujících stran jsou značně individuální. U jednoho účastníka vyjadřuje kyselý úšklebek např. ironii, u jiného zase naopak podráždění atd.

Šmahel (2003, 128–129) také objasňuje, že samotné porozumění emotikonů se stává „uměním“. Běžně jsou i u vyspělých uživatelů internetu používány pouze dva typy těchto ikon, jež poukazují na kladnou nebo zápornou emoci. Mnohdy dochází ke špatným interpretacím, kdy daní komunikanti chápou stejný smajlík dosti odlišným způsobem. Již mnohokrát bylo uvedeno, že pro tyto chybné interpretace je ve virtuálním světě značně větší prostor než v komunikaci reálné.

Podstatná většina uživatelů internetu míní, že význam různých emotikonů chápou všichni stejným způsobem. Jak Šmahel (2003, 128) soudí: „Každý si interpretuje emotikony tak, jak je používá on sám, jak se v tu chvíli zrovna sám cítí, jaké je jeho obecné schéma chápání druhých atd.“ Všeobecně platí, že někdo může být více či méně obratný v těchto interpretacích.

2.3.2 Emoce ve virtuálním prostředí

Pojem emoce a jeho význam je všeobecně znám. Významově se běžně ztotožňuje s pojmem cit a označuje se jím prožívání takových stavů, jako je radost, smutek, hněv, závist, lítost, strach aj. V novější psychologické literatuře jsou však emoce definovány jako komplexní psychologický fenomén, jehož zážitkovým základem jsou city, rovněž v něm převládá také složka fyziologická, projevující se vegetativními a motorickými reakcemi. Z komplexnosti emocí plyne, že pro významné životní vztahy, signalizované citovými zážitky, je jedinec vybaven dále účelnými fyziologickými a pohybovými reakcemi. Tyto pocity jsou obvykle způsobeny tím, že nějaká osoba vědomě či nevědomě hodnotí nějakou událost, která je pro ni významná z hlediska dosažení nějakého cíle. Jádrem těchto citů je pohotovost k jednání a k plánům chování. Představují určitý mentální stav, který je někdy doprovázen tělesnými změnami, výrazovými projevy i jednáním. (Nakonečný, 2012, s. 13–16).

Vypadá to, že ve virtuálním prostředí se daří oběma pozicím emocionality – tak, jako se lidé na internetu často až bezohledně hádají, tak je vidět i opačný pól emocí – silné přátelství až lásku. Z výzkumu University of Washington vyplývá, že si ženy ve srovnání s muži nacházejí na internetu přátele snadněji nebo se připojují do diskusních skupin s větší motivací si přátele hledat. Dále je dokázáno, že lidé, kteří ve virtuálních

skupinách působí déle, mají spíše tendenci „převádět“ virtuální přátelství do reality. Málo kdo však své virtuální přátele reálným představí (Šmahel, 2003, s. 73).

V reálném světě jde jednoduše o fyzickou blízkost, budoucí přátele jsou nám k dispozici. Blízkost sama o sobě je důležitá právě z toho důvodu, že máme možnost protějšek poznat. Na internetu umocňuje tento prožitek právě frekvence setkávání a doba jakou si s protějškem povídáme. Šmahel (2003, s. 76) dodává: „Virtuální blízkost se samozřejmě od fyzické blízkosti liší, je definována spíše frekvencí, jak často si člověk jde s onou virtuální osobou popovídat. On-line přátelství (či láska) může být často dokonce silnější než přátelství reálné.“

J. Hoffmannová a O. Müllerová (Jandová a kol. 2006, s. 167) upozorňují na další specifika emocí a s nimi souvisejících konvencí, kde se elektronická komunikace jeví do značné míry jako konvenční. Ostatně zde osciluje výrazová expresivita s hravostí. Hra jako taková se opírá o dodržování určitých pravidel, naopak hravost tíhne snáze k pólu bezprostřednosti a živelnosti. Obě autorky (Jandová a kol., 2006, s. 167–168) deklarují, že „tyto spontánní texty plné emocí jsou vyloženě a primárně nekonvenční. Tato konvenčnost ovšem ani zdaleka není absolutní – naopak se zdá, že zde vznikají nové konvence a nová pravidla, která účastníci dialogů více či méně, záměrně či podvědomě dodržují“.

2.4 Etiketa a netiketa v rámci elektronické komunikace

2.4.1 Etika

Rozvoj internetu stále přináší nové druhy komunikačních prostředků. V porovnání s klasickým rozhovorem, kdy se účastníci setkávají tváří v tvář, dochází k rozvoji nečekaných psychologických jevů, jež vyžadují určitá etická pravidla. Každý uživatel internetu by se měl řídit společenskými zásadami platící všeobecně ve společnosti. S vysoce rostoucí propagací internetu a jeho následné využití vstoupila nutnost k častější korekci chování příslušných účastníků.

Vytvořením jedinečného prostoru označovaného jako kyberprostor člověk zvětšil své působení za hranice hmotného světa. Vzniklo tudíž místo, kde platí jen vybrané zásady obvyklé reálné komunikace, a dokonce se tu objevují i zákonitosti zcela nové. Je možné i prozkoumat, jakou měrou přispěl internet k dorozumívání mezi lidmi. Mnozí specialisté nedošli k jednotnému názoru, někteří preferují kladný pól, druzí naopak favorizují záporný pohled na danou problematiku. Z určitého nadhledu je třeba uznat obě

strany mince. Mezi pozitivní atributy patří bez pochyby interaktivnost a rychlost při výměna informací. Hlavní výhoda tkví v dostupnosti velkého množství informací. Na straně druhé dochází k jistému zužování slovní zásoby, kterou ovlivňuje celá řada faktorů, např. anglicismy, zkratky, nedbalost, roztěkanost (Pírko, 2007, [online]).

Jazykové změny jsou ve většině případů vysvětlitelné úsporou času, zrychlením výměny informací. Vybíral po důkladné analýze vyzdvihuje (2000, s. 151) důležitou roli i „příklon ke komunikační utilitárnosti“.

Podle Šmahela dochází (2003, s. 123) k ochuzování a nedbalosti jazyka z několika důvodů:

- Komunikanti reagují bez rozmyšlení a to s menším počtem korektur v průběhu řečového aktu a též po jeho skončení.
- Účastníci si osvojují společně sdílený jazyk s omezenou a nedostatečnou kultivovanou slovní zásobou, při tom dochází k vzájemné ovlivňování.
- Jazyk může vykazovat podobu „jazykového gesta“, může být pokládán za výraz odporu a vymezení se vůči konformním uživatelům spisovné češtiny.

Kyberprostor má vlastní kulturu a kdykoli se ocitneme v odlišném kulturním prostředí, vyvstávají možnosti, že se nám nechtěně podaří spáchat pár trapasů. Můžeme být špatně pochopeni, lze někoho urazit, nebo se naopak cítit uraženě, protože to druhá strana nemyslela zle. Ve virtuálním prostoru navíc můžeme snadno zapomenout, že jednáme se skutečnými lidskými bytostmi (Taylor, 2009, s. 128).

Zvláštní specifíkem kyberprostoru tvoří anonymita a z toho vyplývající možná proměnlivost identity. Reálný svět nám nenabízí takovou škálu možností jako svět virtuální, kdy se lze změnit v osobu druhého pohlaví nebo odlišného etnika. V komunikaci na internetu nás nesvazuje náš fyzický vzhled, dále věk ani jméno. V anonymitě je celkový projev jiný, uvolněnější, odvážnější, kritičtější. Uživatel zcela volně prezentuje své názory a stanoviska, aniž by dbal na eventuální následky. Jednotliví komunikanti povolí uzdu své fantazie a následně spadnou i veškeré zábrany, mizí skrupule, ostych i plachost, což vede často až do extrému.

Jak dále rozvádí Pírko (2007, [online]): „Jakmile se nerozhodneme vydávat se za někoho jiného, máme tendenci prezentovat se dosti disinhibovaně – řekneme o sobě

mnohem více, než bychom byli schopni při normální konverzaci tváří v tvář. Místo masky určené neznámým lidem tak směřujeme více sami k sobě a ke svým pravým názorům.“

2.4.2 Netiketa

Na společenské chování se vztahuje etiketa, pro elektronickou komunikaci platí pojem netiketa. Termín „netiketa“ neboli internetová etiketa shrnuje dodržování jasných pravidel, jež usnadňují interakci v rozmanitých internetových prostředích a skupinách, mezi které patří například různé debaťní skupiny, blogy, diskuzní fóra a samozřejmě také e-mail. Taylorová (2009, s. 139) definuje netiketu jako „sadu pravidel přijatelného chování v elektronickém styku, která se vyvíjela postupem zkušeností“.

Aby komunikace na internetu (chat, e-mail, diskusní skupiny) probíhala hladce, zkonstruovala se časem pravidla, která by měla být účastníky komunikace vždy dodržována. Všeobecně platí, že se uživatelé musí vyvarovat prezentaci obsahů, které by byly v rozporu se zákony (rasistické názory, xenofobie, propagace drog, dětské pornografie atd.) Také se dožaduje takové chování, jež nenarušuje komunikaci ostatních. Vetovány jsou např. vulgarity, opakování ustavičně stejného textu (tj. tapetování). Dále není povoleno zveřejňovat WWW stránky s reklamou nebo osobní údaje (Jandová, 2006, s. 24).

Shrňme tedy na závěr několik doporučení, kterými bychom se měli jako účastníci internetové komunikace řídit:

- Respektujeme v elektronické komunikaci stejná pravidla, konvence i zásady jako v běžném životě.
- Nebuďme zbytečně útoční či agresivní.
- Pišme k věci a omezujeme balast.
- Jasně identifikujeme obsah svého sdělení.
- Nepřeposíláme falešná varování.
- Používáme internet ohleduplně a s respektem (Satrapa, 2005, [online]).

Do netikety se promítá i podstatná sentence internetu (Satrapa, 2005, [online]) – „buďme konzervativní při vysílání a liberální při příjmu“. Řídme se netiketou, snažme se být tolerantní vůči ostatním. Je adekvátní přizpůsobit své chování okolí. Při chatu či na diskusních fórech se jeví prostředí daleko familiárnější.

3 TVOŘENÍ PARASYSTÉMOVÝCH JEDNOTEK

Ve slovtvorbě představují souhrn osobitých prostředků sloužících k vytváření speciálních pojmenovacích okruhů, tj. vlastních jmen, termínů a expresiv. Společným znakem těchto prostředků je jejich rozdílnost od nástrojů sloužících k utváření běžných pojmenování. V rámci tohoto systému se rozlišují parasystémové typy a parasystémové formanty (Pleskalová, 2000, [online]).

3.1 Parasystémová derivace

Pro tento typ je příznačné využívání různě zkrácených odvozovacích základů a periferních formantů, např. *Mach* < **Ma-těj** + **-ch**, *brach* < **bra-tr** + **-ch**. V antroponech se dále lze setkat se specifickou příponou *-eš* (*Bareš*, *Tomeš*), též využitá v expresivech (*krobeš* ‘krobián, hrubý člověk’), v antroponech přípona *d(-a)*, např. *Tonda*, *Zdenda*, nebo v zoononech (pes *Čenda*).

3.2 Parasystémové krácení

Jedná se o pouhé krácení slov bez změny morfologické charakteristiky nebo se změnou morfologické charakteristiky (*Běta* < *Alžběta*, slangové *uča* < *učitelka*). Svérázné parasystémové jednotky tvoří zkratky, jako např. chrématonyma *Čedok*, tj. Česká dopravní kancelář, divadlo *Semafor* (sedm malých forem), dále toponyma *Valmez*, tj. Valašské Meziříčí. Vyskytují se zde i přezdívky typu *Dodo*, *Fido*, tj. Dominik Dolejší, Filip Dostál, dále iniciálové zkratky zejména chrématonyma (*ODS*, *NATO*), toponyma (*ČR*, *USA*), ale i přezdívky (*MB*, tj. Martin Bartoň).

3.3 Parasystémová kompozice

Tento typ spočívá ve volnějším spojení dvou autosémantických základů, jež na rozdíl od pravé kompozice apelativ a na ně navazujících proprií (stč. *dobrohost* ‘dobrý host, hrdina’ – osobní jméno *Dobrohost*) nepřihlíží k sémantice výsledku. Kompozice je využívána především v propriích (*L’utomír* < *l’utý*, nč. *lítý* ‘divoký’ + *mír*). V jakémkoli dílčím parasystému má tvoření specifickou podobu, např. u antroponym je volnější spojování dvou základů (stč. *L’utomír*) nebo základu a formantu řízeno zásadami, jež dbají o zachování slovtvorné soustavy čísla substantiv.

- (a) V parasystémové kompozici nevznikají formace, jejichž slovtvorná struktura by byla v rozporu se strukturami čísla kompozit (**Budimoj*, **Slavodoma*). Pronominální a adverbiální fundamenty jsou možné pouze v pozici členu předního: stč. osobní jména *Domabor*, *Samoděl*.

(b) Při derivaci tvořené v parasystémovém tvoření se formanty připojují k plným i zkráceným antroponymickým základům bez ohledu na jejich původní význam, slovnědruhovou platnost a spojitelnost s patřícími formanty (*Hněv-ata* < *hněv*, *Kub-ata* < *Jakub*).

V žádném z uvedených případů tedy nejde hovořit o spojování libovolném, o mechanickém tvoření, popř. mechanickém krácení, jak se vykládalo ve starší jazykově, viz publikace J. Svobody *Staročeská osobní jména a naše příjmení* (Pleskalová, 2000, [online]).

Obdobné parasystémy se vyskytují i v jiných jazykových rovinách, ale nebývají nazývány právě tímto termínem. Touto problematikou se zabývali i další lingvisté, jako např. Němec (*Rekonstrukce lexikálního vývoje*, 1980), Šlosar (*Česká kompozita diachronně*, 1999), Štěpán (*Čeština v pohledu synchronním a diachronním. Stoleté kořeny Ústavu pro jazyk český*, 2012).

4 METODOLOGIE

4.1 Výzkumné metody a záměr práce

V přípravné fázi došlo k seznámení s odbornou literaturou a její následnou excerpcí jsme blíže zmapovali diferenciaci sociolektů. Praktický přehled týkající se výzkumu slangu poskytuje publikace Jaroslava Hubáčka *O českých slanzích* (1981), která se stala příznačným vodítkem pro bližší obeznámení se se speciálním prostředím a případně se zájmovou sférou daných sociolektů. Hubáček odlišuje slang profesní od slangu zájmového, přičemž stanovuje dva základní aspekty – hledisko jazykové a mimojazykové, podle kterých lze určit, zda se skutečně jedná o slangové výrazivo. Hubáčková základní kritéria při diferencování sociolektů a následné metody tvoření slangu napomáhají k bližšímu rozboru námi zkoumané mluvy matek na diskusních internetových serverech.

Zásadní roli sehrává Bečkův koncept, kdy slang chápe jako variantu tzv. kolokviální řeči. Následně vycházíme z příspěvku z I. konference o slangu a argotu – *Slangy, podmínky jejich vzniku a vývoje* (1977). Bečka řadí slang mezi nespisovné útvary národního jazyka, charakterizuje jej jako předmět studia tzv. sociální dialektologie. Upozorňuje na nejednotnost porozumění obsahu a rozsahu pojmu slang. Aby mohl slang vůbec vzniknout, je nutné splnění tří podmínek, podle nichž postupujeme v níže provedené analýze. Autor rovněž pracuje s dichotomickou tendencí, kdy slang dělí ještě na zájmový a profesionální.

V bádání pracujeme rovněž s odbornými časopisy *Naše řeč* a *Slovo a slovesnost*, dále čerpáme z *Jazykovědných aktualit*. K vyhledávání údajů o příslušnosti slov patřícím k útvarům a poloútvaram národního jazyka nám posloužila Cvrčková *Mluvnice současné češtiny 1. Jak se píše a mluví* (2010). Praktickou část diplomové práce podnítila svou ucelenou strukturou a bohatou kompoziční skladbou Hubáčková monografie *Onomaziologické postupy ve slovní zásobě* (1971). Na základě této publikace blíže analyzujeme komplexnost pojmenovacího aktu, tj. postupy slovotvorné a transpoziční. K hodnocení nespisovných jazykových útvarů čerpáme ze *Slovníku nespisovné češtiny* (2009). Současnou gramatiku českého jazyka vysvětlujeme podle *Příruční mluvnice češtiny* (2012). Z internetových zdrojů nám byla nápomocna *Internetová jazyková příručka*.

O tématu samotném se zmiňuje především Lišková (2008), která se vývojem mateřského slangu už nějakou dobu zabývá. V článku *Snažilkovský slang* (2009) se touto problematikou zabývá i Chejnová. Rovněž bych uvedla i některé odborné práce, které se věnovaly podrobnějšímu lingvistickému bádání mateřského výraziva. Jednou z nich je diplomová práce Pavlína Kačírkové – *Sociolekt matek na babywebech* (2012), jejíž výzkum se soustředil převážně na lexikální rovinu diskusních fór zvolených serverů. Další bádání provedla Tereza Ašková – *Komunikace maminek na internetu*, jež svou bakalářskou práci obhájila v roce 2015.

Získaný materiál jsme čerpali z diskusních fór, jež se věnují stadiu před otěhotněním, těhotenství, mateřství a rodičovství s tím spojené. Z velké škály internetových portálů jsme pracovali s těmito servery: *Baby-cafe* (<http://baby-cafe.cz/>), *eMimino* (<http://www.emimino.cz/>), *Mimibazar* (<http://www.mimibazar.cz/>). V tomto prostředí mezi sebou komunikují matky, přičemž dochází ke vzniku specifického slangu. Kolektiv příspěvatelek této zájmové skupiny a jejich společná činnost je blíže charakterizována níže.

K rozboru sebraného výraziva přistupujeme až po prostudování odborné literatury a seznámení se s příslušnými diskusními servery. Jazykový materiál tvoří diskuse získané od ledna 2015 do konce března 2017. K samotnému rozboru nám posloužily výše zmíněné babyweby. V rámci této práce nebylo provedeno žádné dotazníkové šetření, jež by blíže zachytilo zkoumané výrazivo. Vycházeli jsme čistě z diskusních fór, která zprostředkovala dostatečné množství potřebného materiálu zcela vyhovujícímu vytčenému cíli. Naším záměrem nebylo zjistit, jestli se slangové názvy objevují i mimo internetové prostředí. V tomto směru existují již početná dotazníková šetření, která jasně dokazují fakt, že respondentky nenavštěvující tyto diskusní servery se s výrazy nesetkaly, z toho důvodu význam jednotlivých výrazů neznají. V aktivní slovní zásobě se tato slangová pojmenování v naprosté většině nevyskytují.

4.2 Obsahová struktura práce

Z výše uvedeného vyplývá skutečnost, že jsme při koncepci teoretické části postupovali jako na základě literární rešerše, kde jsme vyhledávali informace o dané problematice, abychom mohli dospět k výsledné a finální analýze mluvy matek na diskusních serverech. Naskytl se nám aktuální pohled na samotný koncept sociolektů z hlediska prostudované literatury a v podstatě jsme došli k souhrnu všech teoretických východisek, která se

vztahovala k zadanému tématu. Rovněž byly sumarizovány aspekty mezilidské komunikace a specifika komunikace na internetu. Velký důraz byl kladen na distinktivní rysy diferencující kategorii psanosti a mluvenosti. Před samotnou slovotvornou analýzou jsme zevrubně zohlednili tvoření parasystémových jednotek.

Při empirickém výzkumu jsme největší pozornost věnovali lexikálním prostředkům, především deminutivům, kompozitům a zkratkovým výrazům. Dále jsme zohlednili sémantické tvoření (metaforické a metonymické) a tvoření názvů víceslovných. Dalším tematickým blokem jsme nastínili posuny v gramatických kategoriích a univerbizaci jako takovou. Centrální postavení zaujímají slova patřící k slovním druhům plnovýznamovým. Z jazykového hlediska jsme prezentovali tento specifický typ vyjadřování a zároveň jsme přispěli dílčí sondou k výzkumu nespisovné češtiny.

V poslední ovšem stěžejní části diplomové práce následuje slovníkový rejstřík. Jedná se o abecední uspořádání nashromážděného výraziva mluvy matek na internetových diskusních fórech včetně deminutiv a zkratkových výrazů, jež jsou neodmyslitelnou složkou zkoumaného sociolektu. Příslušná hesla jsou zařazena k základním gramatickým kategoriím a jsou významově vymezena. Slovník obsahuje 250 hesel zkoumaného sociolektu.

II PRAKTICKÁ ČÁST

5 SLANG MATEK NA BABYWEBECH

5.1 Charakteristika prostředí diskusních serverů

V posledních letech jsme zaznamenali citelný nárůst emocionálního aspektu u žen, které věnují velkou pozornost svému pozeňnanému stavu a láskyplně očekávají příchod potomka. Jedná se o společenství matek, jež pojí jistý kolektivní zájem. Ve virtuálním světě internetu tak nedochází k pouhé výměně fotek ultrazvuků a sdílení společných chvil se svými potomky, ba právě ke vzniku specifického výraziva mluvy matek.

Této problematice a vznikajícímu fenoménu se věnuje M. Lišková (2008, s. 33), která blíže specifikuje prostředí zkoumaného sociolektu. Při svém bádání se zabývá diskusními fóry, podrobněji analyzuje „netradiční kavárnu“ *Baby-café*. Tento rodinný server poslouží společně s *Mimibazarem* okrajově i našemu výzkumu. Primární a klíčovou úlohu ovšem skýtá diskusní fórum *eMimino.cz*, především jako vhodný materiál bohatý na specifická mateřské výrazivo.

Dokonce i v televizním pořadu České televize byl odvysílán na námět Liškové díl *Mluva maminek*, v němž jsou žertovnou formou podány právě výroky z oblasti jazykové kreativity matek. Lišková v jejím krátkém vstupu objasňuje některé pojmy, které jsou pro nezasvěceného diváka dosti zavádějící. Rovněž konstatuje, že „mluva maminek se stává samostatnou kategorií, proto by bylo žádoucí sestavit slangový slovník mateřské mluvy“.

Třeba podotknout, že každá nastávající maminka se dočká nejen změn fyzických, ale i psychických. Zážitek z nově nabytého mateřství a vzájemné intimity mezi matkou a dítětem rozněžní ženy až na nejvyšší možnou míru. Dochází tedy k případným excesům a nejrůznějším variantám postihující jak verbální, tak neverbální složky. Díky komunikaci po internetu si matky osvojily svoje vlastní výrazové prostředky, tím daly značný impulz k vytvoření specifického „mateřského slangu“ (Kraus, 2014, [online]).

Těhotenství jako takové přestává být intimní záležitostí a stává se tak věcí veřejnou (Jánská, 2009). Podle sociologických průzkumů souvisí posun gravidních žen do světla reflektorů s emancipací jako takovou. Jak je z příkladů patrné, více se do těhotenství ponoří a prožívají jej. Psychologové zkoumají nejrůznější příčiny těchto stavů.

Těmto pochodům připisují snad lepší životní standard ženy, nebo tomu přisuzují pozdější věk, když budoucí matky o svém stavu více přemýšlí.

Jak již bylo řečeno, mnoho žen změní v době gravidity a po porodu svůj dosavadní slovník, přejdou k jiné dikci a volí jiná témata k hovoru. Mluva matek tak dostává zcela novou formu v podobě příspěvků na diskusních internetových serverech. Tato fóra se těší velké oblibě pochopitelně u většiny ženské populace. Chtějí si jednoduše „povídat“ o svých dětech, sdílet zážitky z doby těhotenství a porodu samotného. V neposlední řadě potřebují ventilovat problémy, se kterými se setkávají v partnerském vztahu.

Protipólem těchto rodinných diskusních serverů jsou cynici a odpůrci maminkovského slangového slovníku (např. *fórum okoun.cz*, *protivnablodyna.cz*). Mluva matek a jejich jednání se stává snadným terčem posměchů a narůstající antipatii. Stačí se jen dotknout této problematiky a následuje obrovská vlna nevole, která matky zaškatulkuje do kategorie „žen s vykojeným mozkiem.“

Největší pobouření přišlo s uveřejněním receptů odporných a nezdravých jídel, na něž upozornili cynici a antifanoušci této rubriky. Tak došlo k jejich vyhledávání a sběru na již zmiňovaném fóru *okoun.cz*. V krátké době tato činnost vzbudila pozornost u blogerů a rovněž médií. *Bydlenky*³, jak se samy účastnice diskusí označují, daly vzniku i česko-bydlenkovského slovníku (Malinda, 2013, s. 22).

V kontrastu matek, pro které je jejich dítě vším, existuje i skupina žen, jež se samy prezentují jako dobrovolně bezdětné. V *Jazykovědných aktualitách* (2011, s. 16–21) publikovala Chejnová článek s názvem *Diskurs českých childfree*, kde se zabývá lexikálními a pragmatickými pojetími internetových diskusí těchto žen. „Diskurs českých childfree lze charakterizovat jako velmi agresivní, nepřátelsky zaměřený vůči matkám, plný pejorativních a vulgárních slov, plný cynismu.“ Lze zde najít spoustu cizích slov a odborných názvů. Nejvýraznějším rysem promluv je jejich otevřená verbální útočnost. Sama Chejnová je toho názoru, že mnohé recipientky zacházejí za hranici slušného chování a etické korektnosti jako takové.

³ Ženy, které zvelebují byt či dům. Bydlenkou může být v podstatě každý žena.

5.2 Charakteristika zkoumaných babywebů

5.2.1 Mimibazar.cz

Rodinný server *Mimibazar.cz* představuje web, který měsíčně navštíví přes půl milionu uživatelů, což ho posouvá na první příčku v kategorii inzertních rodinných serverů vůbec. Patří firmě BS Trade, kterou vlastní a zpravuje Bohdan Škoda. Společnost se během několika let dostala na vrchol sledovanosti inzertních webů. *Mimibazar* založil s čistě osobní potřebou, jelikož jeho manželka žila v domnění, že se jim narodí dcera, tak s radostí nakupovala oblečení pro holčičku. Problém, kam s nadbytečnou výbavičkou a dětskými potřebami, vyřešil zakladatel s kolegou po svém a navrhli nové pojetí inzerce formou tzv. „bazárku“.

Najdou se zde módou nadšené maminky, které si vyměňují dětské oblečení a další věci související s jejich potomky (hračky, kojenecké potřeby, dětská výživa atd.) Je možné si zde prohlédnout nové zboží, použité sortiment či oba druhy společně. Podle průzkumu je na něm zaregistrováno 300 tisíc uživatelů, denně jej navštíví kolem 150 tisíc lidí. K inzertnímu *Mimibazaru* přibyla časem i *Mimiaukce*, *Mimishop* a rovněž *Mimiplen.cz*. Nyní je už z *Mimibazaru* klasický komunitní server, kde se kromě inzerátů objevují i různé poradny a početné diskuse.

V horní liště na úvodní straně se nám prezentují všechny tematické sekce (*Recepty*, *Bydlení*, *Poradna*, *Bazar*), do nichž je tento server rozdělen. Nás bude zajímat především kategorie *Diskuse*, která poskytuje dostatečný prostor pro nejrůznější témata. Příspěvatelky tak mohou debatovat a vložit neomezený počet příspěvků. Lze tu pokládat ostatním komunikantkám otázky a dotazy, na které mohou ostatní uživatelky reagovat (pouze jednou).

U každého příspěvku se znázorňují přezdívka komunikantky, malá ikonická fotka (pokud ji příslušná komunikantka vložila), dále datum a čas vložení příspěvku. Pokud je uživatelka registrovaná, objeví se v jejím profilu také datum registrace, počet příspěvků, identifikační číslo, rovněž datum aktualizace a poslední návštěvy. Veřejné diskuse jsou tak přístupné i neregistrovaným zájemcům, kterým je zrovna po chuti dané debaty sledovat.

O jazyku a mluvě matek tohoto webu bude dále následovat níže provedená analýza, ve které se nejčastěji zaměříme na deminutiva. Mezi další pestrou škálou jazykových prostředků dominuje také tzv. mateřský plurál – místo obvyklé 3. osoby

singuláru se používá 1. osoba plurálu. Rovněž také zohledníme prostředky nejazykové, grafické – zvláště pak emotikony.

Protipól tohoto oblíbeného serveru tvoří weby (především *okoun.cz*), které *Mimibazar* zesměšňují a vedou kontroverzní diskuse o tématech a možných debatách registrovaných komunikantek. Jsou pohoršeni jejich obsahem a výtvořily samotných uživatelék – *bydlenek, hobylek, písalek, soutěžilek*.

Další negativní ohlasy na stránku *mimibazar.cz* nalezneme na sociální síti uživatelů Facebooku. Jedná se o skupinu *Mimi bizzare*, pro které hraje primární roli právě jazyk komunikantek. Na jejich stránkách lze najít slovník nejčastěji užívaných slov a jejich následný výklad právě ze stránek *Mimibazar.cz*. Velice časté komentáře jsou narážky na recepty, které jsou „vhodné leda na splachování WC či krmení vepřů“. Cílem této skupiny je především zesměšnit *Mimibazar* a pobavit se výrazivem, které uživatelé tohoto serveru běžně používají.

5.2.2 Baby-cafe.cz

Této „netradiční kavárně“ se podrobněji věnovala již M. Lišková (2008) ve svém příspěvku *Jak si povídají matky v internetové kavárně*, který vyšel v *Jazykovědných aktualitách*. Lišková tak charakterizovala tento server a uvedla výrazy, jež tvoří stěžejní bod tohoto portálu. Autorka článku specifikuje tuto elektronickou kavárnu tak, že „[e]lektronicky ji navštěvují ženy, které si chtějí popovídat o svých dětech, sdílet zážitky z doby těhotenství a porodu, potřebují radu ohledně partnerského vztahu apod.“.

Zpravidla jsou tu uveřejněny tzv. deníčky, které jsou rozděleny do skupin (*Deníčky o dětech, Deníčky o miminkách, Deníčky o snažení, Deníčku o sexu*). Dále tzv. občasníky (*Dvojčátka, Jak se rodí, Je libo adopčátko? Látkovky, Mezi námi ženami, Na otcovské dovolené* atd.) Pod články se záhy po jejich zveřejnění začíná odvíjet debata, která se zpravidla nese v přátelském duchu, což je v soudobém internetovém diskusním prostoru spíše výjimkou. Vyjma diskusí pod články lze založit i debaty samotné, které obvykle slouží k okamžitému získání informací. Mezi komunikantkami nalezneme i odbornice z nejrůznějších oblastí (gynekoložka, pediatřička, psychologka, učitelka aj.), které uveřejňují odborná doporučení a tipy, jež jsou psány přirozeným způsobem.

Stejně jako je tomu u ostatních diskusních serverů se uživatelky oslovují přezdívkami, pod nimiž na diskusním fóru vystupují (např. *Vochechule, Mama2001* nebo *Pettie*). Vedle přezdívky se prezentuje také datum registrace na fóru, místo bydliště

a počet vložených příspěvků. Aktivitu uživatelek ukazuje ještě další údaj, jasná „hodnota“ v místní hierarchii (řazené od nejmenšího po nejvyšší počet): *pískle – klábosilka – krafařka – treperenda – kecka – diskutérka* aj.

Informace o příspěvatelce doplňuje tzv. metřík, jenž progresivně ukazuje věk jejího dítěte (popř. dětí). Jde o grafický proužek, kam lze umístit i fotografii potomka. Neměnné informace jsou tak vyobrazeny v cizí řeči (nejčastěji v angličtině), např. *My babies are 2 year, 2 weeks and 3 days old*. Vyskytují se zde i příspěvky, ve kterých najdeme zřetelné chyby (např. *Maruška ma 11 months, 1 week a 6 days odl*). U některých uživatelek lze zaznamenat, že publikují inkognito – bez všech identifikačních údajů.

Hlavním komunikačním jazykem tohoto diskusního serveru je čeština, ojediněle zde vystupují i slovenské příspěvatelky.⁴ Jak se přesvědčíme v naší analýze, čeština na *Baby-café* je opravdu bohatá a hravá, obsahuje množství slangových výrazů včetně zkratkových obrátů. Právě díky internetu se před námi objevuje široká stupnice mateřského výraziva, které bude podrobena bližšímu bádání.

5.2.3 eMimino.cz

Na babywebu *eMimino.cz* se dozvíme vše podstatné o těhotenství a dětech. Pokud bychom opět měli vymezit cílovou skupinu uživatelů, jedná se opět o ženy. Ženské pohlaví je tu naprosto dominantní, s příspěvky uživatelů mužského pohlaví v našem výzkumu nedisponujeme. Naším primárním cílem je ovšem zaměřit svoji pozornost právě na mluvu matek.

Stejně jako na většině webů (např. *Modrý koník*) i zde platí zásady netikety. Každý uživatel (v našem případě uživatelky) se zavazuje dodržovat pravidla diskuse, inzerce a podmínky užití této webové stránky. Na chod webu se podílejí administrátoři, kteří mohou v případě nedodržení pravidel zasáhnout a účet zablokovat nebo smazat.

Úvodní stránka tohoto serveru disponuje bohatým katalogem nejrůznějších odkazů, dále ikonou pro vyhledávání uživatelů, novinkami a encyklopedií těhotenství a porodu. Komunikanty tak mohou získat potřebné informace a rozšířit si své dosavadní vědomosti. Setkáme se zde s oddíly: *Snažení, Těhotenství od A do Z, Porod, Neplodnost, Kojení, Potrat* aj. Každá kategorie zahrnuje velké kvantum srozumitelně vysvětlených pojmů. Dále je možné sledovat i hojnou paletu reklam, jež souvisí s danou oblastí.

⁴ V našem výzkumu slovenské příspěvky neanalyzujeme.

Diskuse samotné jsou velice pestré, o jejich přehlednosti svědčí fakt, že jsou rozděleny do jednotlivých diskusních kategorií a podkategorií: *Jak na eMimino (Dotazy adminy; Jak funguje eMimino?; Co podporuje eMimino?)*, *Snažíme se o miminko (Snažení, Testování a těhotenský test, Neplodnost)*, *Těhotenství a porod (Těhotenství, Jaké jméno, Porodnice)*, *Novorozenec a kojeneček (Miminko, Plenky, Krmení a pití)*, *Výbavička pro miminko* atd.

Uživatelky se i u tohoto serveru oslovují přezdívkami, kde je možné vidět i profilovou fotografii (pokud je vložena), dále datum a čas vložení příspěvku. Setkáme se zde s nejrůznějšími tituly jako např. *kecalka*, *nováček*, *žvanilka*. Na rozdíl od ostatních diskusních serverů lze na *eMimino* přispívat anonymně, kdy uživatelky zasáhnou především do ožehavých diskusních témat. Právě *eMimino* poskytuje bohatý materiál při našem dalším výzkumu.

5.3 Slangové výrazivo v mluvě matek

5.3.1 Snažení a početí

Prispěvatelky, jež se snaží otěhotnět – v jejich terminologii **těhotnit** – jsou všeobecně označovány jako **snažilky (čekatelky)**. Pokud přestanou **baštit antiko** (též **antina**, **HA**, **hormonálka**) a pravidelně se oddávají **tuleníčku (tuli tuli)** – provozují **sexík** – je velká pravděpodobnost, že **spermíci**, přestějí jejich **kapitán** (tj. vítězná spermie), dosáhnou cíle. Některé ženy zkoušejí i tzv. **prstíkovou metodu** (zasouvání spermatu do pochvy), aby **spermoušům** lépe pomohli k otevřenému čípku. **Dlouhosnažilky**, ty které **na miminku pravidelně pracují**, si zpravidla měří **bazálku** (bazální teplota) a provádějí **ovu testy**, někdy také označované jako **ovuláky**. Největší radost mají tehdy, když se na samotném těhotenském testu objeví **dálnice**. Slabá čárka značí nejasný výsledek, který přirovnávají k tzv. **duchu**, **dušíku** či **stínu**. Na denním pořádku je tedy obvyklé **testování**, které s sebou přináší obavy ve **fázi čekání na //**. Tragický scénář nastane tehdy, když se přihlásí o slovo **mrcha**, ta **červená** nebo také **teta z Červený Lhoty**. Prispěvatelky začnou **krámovat** a tím se rozplyne jejich sen být **těhu**.

Po neúspěšném **zkoušeníčku** (též **snaženíčko**) navštíví **CAR** (centrum asistované reprodukce) a podstoupí **laparku** nebo **hysterku**. Jiné na podporu těhotenství cvičí při fyzioterapii tzv. **Mojžišovku**, jedná se o několik cviků, jež zlepší dynamiku celé páteře a posílá svalové skupiny celého trupu. Podstoupí tedy **stimulaci** – buď **IUI** se stimulací, nebo **IVF minimálku**, začnou brát **Clostík** (Clostilbegyt) nebo užívat **Utroš** (Utrogestan).

Pro jistotu si partneři nechají udělat **spermio (SPG)**, kde se ukáže, jestli netrpí **azoo** (nepřítomnost spermií v ejakulátu). Někdy se ale přeci jen poštěstí a na **testíku** se objeví tolik vysněná **tlustice**.

5.3.2 Těhotenství a jeho průběh

Těhotná žena si neřekne jinak než **těhu, těhule**, zdrobněle **těhulka**. Jestliže čeká již druhé dítě, označuje se jako **druhotěhule**. Gravidní žena na sobě pozoruje tzv. **těhupříznaky** v podobě nevolností, únavy i vyčerpání. Může trpět různými obtížemi v podobě **těhucukrovky** nebo **těhudemence**. V průběhu celého těhotenství je žena **pod nadvládou těhuhormonů**, které zapříčiní v ženském těle hotový **hormonální cirkus**. Každá maminka se ráda pochlubí narůstajícím **bubnem – těhubřichem**. Budoucí rodičky v pokročilém stádiu těhotenství si přivlastňují označení **megatěhu**. S rostoucím **břišínkem** a přibýváním na váze si musí každá z maminek obstarat **těhuhadry**. Vlivem mateřského mléka vidí náhlý nárůst v oblasti poprsí, které připomíná hotové **mlíkárnny**. Pokud má žena komplikované těhotenství, ocitá se rázem na **rizikáči**, kam ji pošle její **gyndr** nebo **gyndařka**, je tedy pod neustálou kontrolou **mudrů**. Zkráceně mnohdy označovány jako **dr., mudr** a někdy též **mudrc**. Gravidní žena pravidelně dochází na **preventivku** nebo **KO** (kontrola, kontrolní odběr), následuje vyšetření na **koze**. Ošetřující **gyndař** odebere stěry a pošle je na **cytolku**.

Všechny maminky a to především ty staršího věku podstoupí během těhotenství mnoho kontrol, např. jim lékaři odebírají krev na **dauna/downa**, aby došlo k vyloučení Downova syndromu. Ne vždy má těhotenství zdárný průběh a dobrý konec. Některé ženy musí podstoupit interrupci kvůli mimoděložnímu těhotenství, nazývané jako **mimoděložko** nebo zkráceně **mimoň**. Pokud dojde k tomuto zákroku, takovýto nenarozený plod (i dítě zemřelé po porodu) je v jejich očích **andílek**. Párům, kterým se nepodařilo počít přirozenou cestou, pomohou metody asistované reprodukce, kdy ženy čekají na darovaná vajíčka a poté se mohou stát těhotné z **mrazíků**.

Plod nebo samotné embryo bývá uživatelkami pojmenováno nejrůznějšími způsoby, jako např. **fazolka, bejbísek, bobíšek** nebo **bobísek**. Někdy se poštěstí a na ultrazvuku se ukáží dva **mimisci**. Nastávající maminka tak čeká dvojčata tzv. **dvojky** a stává se z ní **dvojtěhule**. Může se tedy těšit na **jednovajky** či **dvojvajky**.

5.3.3 Porod a porodnice

Plod v děloze o sobě dá začas vědět a maminky pocítí **bublinky** (popř. **bublinkování**) nebo **motýlky** (něco na způsob dotyků motýlích křídel). Předzvěstné stavy, které signalizují samotný porod, se nazývají **poslíčky**. Nastávající maminka o sobě může říct, že právě **poslíčkuje**. Pokud se miminku nechce ven a žena začne přenášet, následuje vyvolávací injekce tzv. **vyvolávačka**. Pro vyvolání porodu je vhodný i Hamiltonův hmat (tzv. **Hamilton**). Poté dojde k **protržení hráze**, **prdnutí vody** a odtok samotné **plodovky**. Většina dětí přijde na svět právě v **porodce**, vyjma případů **domarodek**, které se rozhodly pro **domporod**. Dítě narozené předčasně označují často jako **nedonošeňátko**. Vedle běžného porodu může lékař u komplikovanějších případů zvolit **císaře (CŘ)**, část císařských řezů je v dnešní době provede na přání samotné rodičky. Kontrakce silně bolestivé ztlumí epidurální anesiesie tzv. **epidurál**. Když **se dítě bezpečně vyloďí**, čeká se ještě na porod placenty. Módním trendem je mezi ženami právě pojídání oné **placky**. Nějakou dobu před samotným porodem tráví rodičky na tzv. **hekárně**, v pokoji může být více nastávajících matek naráz. Poté jsou přesunuty rovnou na sál. Maminka s miminkem jsem umístěny na oddělní v **porodce** a je jim přidělen **dvojlůžák** nebo **třílůžák**. V porodnici nopovečeným matkám pomáhají porodní asistentky – tzv. **PA** nebo **LP** – laktační poradkyně. Po narození je dítě zaregistrováno a pravidelně dochází ke své **pediatře**.

5.3.4 Zdravotní stránka dítěte

U některých novorozenců se objevuje žluté zbarvení kůže a sliznic. Tito **žlut'áskové** tak trpí novorozeneckou žloutenkou. U **nedonošeňátek** je žluté zbarvení intenzivnější a přetrvává déle. Některá miminka se narodí s různými vývojovými vadami či poruchami. V takovém případě mluvíme o tzv. **downících**, **aspících** (děti trpící Aspergerovým syndromem) i **autících** (děti trpící autismem). Pro děti s pohyblivými poruchami se vyučuje Vojtova metoda – tzv. **Vojtovka**, která může mít i dobrý dopad na psychiku dítěte. Pravidelné povinné očkování dětí hexavakcínou je na diskusních serverech velice aktuálním tématem. Mluví se o očkování tzv. **hexou** nebo **hekcínou**. Stále přibývá žen, které nesouhlasí s očkováním svých dětí, bojí se vedlejších účinků vakcín a zátěže imunitního systému jejich **drobečka**. Tyto ženy se stávají odpůrkyněmi a mají své **protiočko** stanoviska. Druhou skupinu tvoří matky, které očko vítají, hlídají **očko kalendář** a **očkovák** mají vždy po ruce.

Často může maminky vylekat to, když jejich **uzlíček štěstí** zrovna **rýmuje**, **teplotuje** nebo také **průjmuje**. Ve většině případů nejde o nic tak závažného, jen o běžnou kojeneckou **virózku**. Pokud děťátko **horečkuje** a **kašlíkuje** déle, zajde s ním maminka raději na vyšetření k pediatrovi. Ošetřující **mudr** jim předepíše např. **nuroš**, který zmírní bolesti a sníží horečku.

5.3.5 Dítě – jeho návyky a stravování

Šest týdnů po porodu prochází žena šestinedělím (**6N**). Pro každou **šestinedělku** je jeho průběh a ukončení individuální záležitostí. **Novoš** první týdny většinou prospí. Budí se jen k jídlu, dostává tedy pravidelné **kojo**. Zpočátku **mímísek** pije častěji, z některých **špuntíků** se stávají hotoví noční **kojomilové**. Obvykle se intervaly kojení po **6N** upraví. Matky samy sebe označují jako **dojičky** či **mlíkárnny**. Některé maminky brzy po porodu ztratí mléko a miminka tedy krmí umělým (**UM**). Prcek **vycvakne mlíčko z flaštičky** a naplní tak své **bříšinko**. Pokud by se **maloušek** snad **rozteklil**, dostane do pusinky **cumílek**. Maminky si musí dát pozor na to, aby si dětičky na **dudu** nezvykly a nestaly se z nich tzv. **dudlíkáři**. Zhruba po půl roce věku dítěte se začínají zavádět příkrmy. Nesolená a příliš nevábná strava lze přirovnat k **mimiblivajzu**. Samotná potrava se odrazí ve vylučování. Stolice dítěte často připomíná **míchaná vajíčka**. Někdy se hovoří o tzv. **průtokáčích**, kdy je potřeba plenu ihned vyměnit. Matky používají většinou **jednorázovky**, ojediněle se můžeme setkat i s **látkovkami**. Takovému týmu matek se obvykle říká **látkařky**. K dalším návykům patří i **vstávačka**, **oblíkačka** a rovněž **koupačka**. Některé matky pravidelně docházejí se svými dětičkami na **plavčo**. Mají i své stálé trasy a pravidelně **kočárkují**. V určité etapě je potřeba dítě **odplenkovat** a naučit jej chodit na nočník – **nočníkovat**.

Příspěvatelky diskusních fór pojmenovávají své potomky například podle ročního období, měsíce nebo dne, v němž přišli na svět. Setkáváme se tedy s **jarňáktem**, **letňátkem**, **květnátkem**, **nedělnákem** aj. Až začne být dítě více pohyblivé, začíná **pást hříbátka**, **koničky**. Když je dítě silně fixováno na matku, lze ho nazvat **mamánkem** či **závisláčkem**. Je potřeba zavčas najít správnou metodu, jak dítě **odzávislit**.

5.3.6 Rodičovství

Manžel bývá na babywebech označován jako **manža** nebo **mužík**. Pokud ještě nejsou oddáni, mluví o něm žena jako o **přít'ovi** či **nemanžovi**. Maminky, v současné době i tatínkové, nastoupí na mateřskou dovolenou tzv. **dovošku** nebo **dovču**. Pokud má žena

zatím jenom jedno dítě, jedné se o **prvomatku** či **monomatku**. Žena s více dětmi se označuje jako **mnohomatka**. Každá z maminek touží po tom stát tou nejlepší a být tak ukázkovou mámou pro svého **mrňouska**. Někdy jsou potomci rozmrzelí a chytne je **hysterák**, tehdy nejsou k utišení. Není divu, že i zkušená rodička si s **malým řvounem** neví vždy rady. Především u malých **bejbísků** je dobrou metodou právě **kojo**, jiné dítě rádo **sunaruje**. Plačícímu dítěti je dobré dopřát něco sladkého, výbornou pomůckou je **slazený čajík**, ovocnou přesnídávkou či namočit **cumílek** do medu. Pod pojmem **supermatka** se prezentují ty ženy, které působí vždy dokonale, mají hodné děti, tedy žádná **uřvaná smrád'ata** ani **lumpíky**. Vyvábíjí dítkám jediné čerstvé **bio mňamky**, používají pouze **látkovky** a hodiny usilovně rozvíjejí motoriku a intelekt svých **mrňousků**. Taková matka bývá většinou okolím vnímání spíše negativně a toto označení je spíše pejorativního rázu.

6 SÉMANTICKO-MOTIVAČNÍ ANALÝZA

Prostředí zkoumaných babywebů je samo o sobě velice rozmanité a pestré. Na diskusních serverech sdílejí příspěvatelky své zážitky a zkušenosti z doby těhotenství a porodu. Vyjadřují se k různým tématům týkající se mateřství, výchovy a péče o rodinu. Z toho pramení zcela nová škála nově utvořených pojmenování, která uživatelkám umožňují jednodušeji mezi sebou komunikovat. Kompletní podklady jsme shromáždili podle příslušných kritérií a na základě toho jsme provedli řádnou excerpci výrazů.

Následující rozbor slangového výraziva je sestaven z nasbíraných diskusí příslušných serverů napříč jednotlivými tematickými sekvencemi:

- a) skupiny registrovaných uživatelék
- b) snažení a neplodnost
- c) těhotenství a porod
- d) porodnice a zdravotní personál
- e) dítě (novorozenec, kojeneček, batole)
- f) zdraví a nemoci dítěte
- g) oblečení, dětská výbava a další potřeby
- h) stravování a další návyky
- i) partnerství a rodičovství
- j) ostatní

6.1 Skupiny registrovaných uživatelék

Babyweby jsou místem vhodným pro dialogy a komentáře jednotlivých příspěvatelek, kde se mísí různé názorové proudy. Mezi uživatelkami těchto serverů nalezneme i odbornice z nejrůznějších oblastí (gynekoložka, dětská lékařka, psychologka, učitelka aj.), které poskytují odborné rady a zkušenosti z praxe.

Mezi ženami na mateřské dovolené se najdou i takové, které rády zvelebují svůj byt či dům (**bydlenky**). Vaří, pečou a vymýšlí stále nové výtvary, které sdílejí s okolním světem. Jejich obrovské nadšení končí občas nezdarem. Neváhají se v takovém případě obrátit na jiné uživatelky o radu. Podobně smýšlející ženy vyrábějí a tvoří různé dárky, vytváří cokoli vlastnoručně (**tvořilky**). Další početnou skupinu tvoří ženy, jež se věnují nějakému koníčku (**hobylky**). Příspěvatelky, které se nezabývají jen vylepšováním a zdobením svých interiérů, se často zapojí do dalších aktivit a účastní se různých her (**soutěžilky**).

Hojnou kategorii tvoří uživatelky snažící se o miminko (**snažilky**). V první řadě se jedná o ženy, jež se snaží otěhotnět poprvé (**prvosnažilky**). Druhou skupinu tvoří ty, které touží po dítěti již delší dobu, ale stále se jim nedaří otěhotnět (**dlouhosnažilky**). S ostatními komunikantkami se tak dělí o možné komplikace a rovněž se zmíní o dalších neúspěšných pokusech, co se samotného početí týče. Příspěvatelky si dodávají odvalu, konejší se a jsou si navzájem oporou.

Komunikantky babywebů se oslovují přezdívkami, pod kterými na diskusních serverech vystupují, nebo obvyklou zahajovací formulí typu *ahoj snažilky/ ahoj holky, ahojky*. Uživatelky si mezi sebou tykají a vedou velmi zdvořilé dialogy. Některé si sdělují velice podrobně vlastní zkušenosti a vzájemně se doplňují.

6.2 Snažení a neplodnost

Některé páry při pokusech o snažení začali brát milování (**sexík, tuleničko, tuli tuli**) jako každodenní povinnost. Jakmile žena vysadí antikoncepci (**antiko, antina, HA, hormonálka**), je velká pravděpodobnost, že spermie (**spermíci, spermijky**) brzy oplodní vajíčko. Příspěvatelky diskusních fór si často předávají nejrůznější techniky, např. zasouvání spermatu v pochvě (**prstíková metoda, prstíkovka**). Jiné si pravidelně měří svoji bazální teplotu (**bazálka**) a provádějí ovulační testy (**ovu testy, ovuláky**). Velkou radost mají tehdy, kdy se na těhotenském testu objeví dva proužky (**dálnice, tlustice**). Slabá čárka (**duch, dušík, stín**) znamená nejasný výsledek. Pokud se u žen dostaví jejich pravidelný menstruační cyklus (**mrcha, potvora, červená**), nastoupí do další fáze snažení (**snaženíčko, zkoušeníčko**). Některé na podporu těhotenství cvičí podle L. Mojžíšové speciální sestavu cviků (**Mojžíšovka**) pro lepší dynamiku páteře a posílení pánevního dna. Někdy je dobré, když partneři navštíví centrum asistované reprodukce (**CAR**) a podstoupí spermioqram (**spermio, SPG**).

6.3 Těhotenství a porod

Gravidní ženy (**těhu, těhule, těhulky**) trpí v období těhotenství nejrůznějšími zdravotními obtížemi (**těhucurkovka, těhudemence**). Většina problémů, k nimž během těhotenství dochází, vzniká v důsledku hormonálních změn (**těhuhormony**). Následují pravidelné kontroly na gynekologii (**gynda**). Ošetřující lékař/lékařka (**gyndr, gyndařka, dr., mudr**) odeberou stěry a provedou tak cytologické vyšetření (**cytologie**). Někdy se vajíčko usadí mimo dutinu děložní, jedná se tak o mimoděložní těhotenství (**mimoděložko, mimoň**). Takovýto druh těhotenství je nutné odstranit, posléze se

provádí laparoskopie (**laparka**). Pokud se párům nepodaří počít přirozenou cestou, mohou podstoupit metody asistované reprodukce – zmražené embryo (**mrazík, mrazáček, ledňáček**).

Přibližně dva týdny před termínem porodu začne nastávající matka pociťovat tuhnutí břicha (**poslíčky**), stále se však nejedná o pravé kontrakce. Pokud žena přenáší, následuje vyvolávací injekce (**vyvolávačka**). Další možnou technikou je Hamiltonův hmat (**Hamilton**). Při obzvláště silných kontrakcích je použita epidurální anestezie (**epidurál**). Jestliže není možné provést klasický porod, vykoná operatér císařský řez (**císař, císařák, CŘ**), dále se čeká na porod placenty (**placka**).

6.4 Porodnice a zdravotní personál

Porodnice jsou mezi uživatelkami běžně označovány jako **porodky**. Na oddělení působí několik externích **mudrů**. Součástí gynekologického oddělení je i místnost (**hekárna**), kde matky tráví dobu před samotným porodem. V porodnici působí porodní asistentky (**PA**) nebo laktační poradkyně (**LP**). Na gynekologii jsou nabízeny dvojlůžkové (**dvojlůžáky**) i třílůžkové pokoje (**třílůžáky**).

6.5 Dítě (novorozenec, kojenec, batole)

Malé děti jsou na babywebech označovány širokým spektrem výrazů (**bejbísek, bobísek, mímísek**). Pro komunikantky je typické, když své potomky nazývají podle ročního období (**jarňátko, letňátko**), měsíce (**kvěťňátko**) nebo dne (**neděľňátko**). Někdy dochází i k předčasným porodům, při kterých jsou novorozenci (**novoš**) obvykle menších rozměrů (**nedonošeňátko, špendlíček**). Někdy se párům poštěstí a žena na svět přivede rovnou dvojčata a to buď jednovaječná (**jednovajky**), nebo dvojevaječná (**dvojevajky**). Pro manželské páry, které nemohou mít vlastní děti, tu existuje možnost adopce (**adopčátko** – adoptované dítě) nebo pěstounské péče (**pěstouňátko** – dítě v pěstounské péči). Vyskytují se i pojmenování podle věku dítěte (**ročňák** – roční dítě, **třílet'ák** – tříleté dítě).

6.6 Zdraví a nemoci dítěte

Některé děti se narodí s novorozeneckou žloutenkou (**žluťáskové**). Existují i daleko závažnější onemocnění jako je například Aspergerův syndrom (**Asperger; aspík** – dítě trpící právě tímto syndromem). Rovněž jsou známy i děti, kteří trpí poruchou autistického spektra (**autík** – dítě s autismem). Rodiče s těmito dětmi často cvičí tzv. Vojtovu metodu (**Vojtovka**), tj. soubor cvičebních technik k léčbě tělesných a psychických poruch. V diskusních rovněž najdeme vyhocené dialogy, kdy matky sympatizují s očkováním

svých potomků (**očko**), nebo jsou jasnými odpůrkyněmi (**protiočko** – stanovisko rodičů proti očkování. Mezi velice produktivní názvy patří pojmenování stavů, když dítě trpí rýmou (**rýmovat**), průjmem (**průjmovat**), nebo má teplotu (**teplotovat, horečkovat**).

6.7 Oblečení, dětská výbava a jiné potřeby

V těhotenství si každá z maminek musí pořídit těhotenské oblečení (**těhuoblečení**). Například těhotenské tričko (**těhutričko**), těhotenské kalhoty (**těhukalhoty**) a v neposlední řadě těhotenskou podprsenku (**těhupodprda**). Mezi dětskými oblečky převládají především dupačky (**dupajdy**). Některé matky (**látkařky**) upřednostňují látkové plenky (**látkovky**). Druhou variantou jsou jednorázové plenky (**jednorázovky, pampersky**). Za nějakou dobu je třeba dítě naučit na nočník (**nočníkovat**) a zcela se tak zbavit plen (**odplenkovat**). Ve výbavě jako takové nesmí chybět ani vhodný kočárek (**sporták** – sportovní kočárek, **monokočár** – kočárek pro jedno dítě, **dvojčátkový kočár** – kočár pro dvojčata), přebalovací pult (**přebalovák**). Do auta musí rodiče pořídit vhodnou autosedačku (**autosedajda**). Obvykle do jednoho roku je dítěti dáván dudlík (**dudu, cumílek**), spousta maminek ovšem řeší problém, jak svého potomka posléze dudlíku odnaučit (**oddudlíkovat**).

6.8 Stravování a další návyky

Děti jsou krmeny mateřským mlékem (**MM**), pokud ovšem matka z jakéhokoli důvodu svého potomka nemůže kojit (**kojandy, kojomatky**), sáhne po kojenecké mléčné výživě (**UM** – umělé mléko), která je náhradou právě za mateřské mléko. Jsou i takové děti, které si kojení (**kojomilové, prsomilové**) zamilují a stávají se tak na mléku takřka závislé. Později je potřeba dítě dokrmovat kojeneckou výživou (**sunarovat**). Na diskusních fórech rozebírají maminky i správný motorický vývoj dítěte (**pást koničky, hříbátka**). Pokud je venku přívětivé počasí, chodí maminky se svými dětmi pravidelně na procházku (**procházkovat**), nebo celá rodinka podniká nejrůznější výlety (**výletovat**).

6.9 Partnerství a rodičovství

Velice často užívají komunikantky babywebů nejrůznější označení pro druhé pohlaví. Většinou se jedná o zkrácené nebo zdrobnělé tvary typu **manža, manžilek**. O nesezdaném muži mluví jako o svém **příťovi** či **nemanžovi**. V diskusních fórech vystupují ženy, které se označují podle počtů zplozených potomků (**monomatka, prvomatka** – matka jednoho dítěte). Nalezneme zde i uživatelky mající více dětí

(**mnohomatka**). Pejorativní název nese žena (**supermatka**), která se prezentuje jako ta, která excelentně zvládá péči o děti a současně chod domácnosti.

6.10 Ostatní

Do žádné z výše uvedených kategorií nespádají tato sdružená pojmenování: **fáze čekání na //** (očekávání pozitivního těhotenského testu), **vylézt si na kozu** (na gynekologické křeslo), **popostrčit lenochy** (partnerovy spermie), **hormonální cirkus**, **být pod nadvládou těhu hormonů** (hormonální změny související s těhotenstvím), **vycvaknout mlíčko z flaštičky** (dítě, které vypije mlíčko z kojenecké lahve), **zasadit semínko** (počít dítě), **uzlíček štěstí** (dítě), **uřvaná smrád'ata** (uplakané děti). Většina těchto názvů je utvořena metaforizací.

7 TVOŘENÍ SOCIOLEKTŮ PODLE ZPŮSOBU UTVÁŘENOSTI

Společenská podstata jazyka se stále více osobitým způsobem odráží v naší společné řeči, neboť dochází k nárůstu spisovné i nespisovné slovní zásoby. Jazyk doplňuje svůj slovník novými slovními výrazy a obraty, potřebnými pro jeho funkci. V této kapitole si klademe za cíl sledovat vývojové tendence ve slovní zásobě mluvy matek na internetových diskusních serverech.

Z hlediska celkové charakteristiky výraziva mateřského slangu je postupováno na základě teoretického konceptu J. Hubáčka – *Onomaziologické postupy ve slovní zásobě slangů* (1971) a jeho způsobu tvoření slangových výrazů příslušných onomaziologických postupů, které jsou realizovány stejnými pojmenovávacími postupy, jako je tomu při bádání celonárodní slovní zásoby. Slangové názvy jsou pojaty jako slova náležící ke slovním druhům plnovýznamovým. Centrální postavení zaujímají slangová substantiva, u kterých je nejaktuálnější pojmenovávací nutnost. Méně frekventovaná jsou verba. Okrajově se setkáme s adjektivy, případně slangovými příslovci. V naší analýze jsme se ovšem s adverbii jako takovými nesetkali.

Pojmenovací postupy a následné tvoření slangových názvů dělí Hubáček do dvou skupin. První rovinou jsou postupy transformační (slovotvorné). Jedná se o tvoření nových názvů odvozováním, skládáním, zkracováním, mechanickým krácením a překrucováním. Autor této monografie rovněž konstatuje, že „[n]a rozhraní obou skupin onomaziologických postupů stojí mechanické krácení a překrucování“ (1971, s. 5). Druhou rovinu formují postupy transpoziční, jež využívají názvy již existující. Rozumí se tím tzv. sémantické tvoření, do kterého spadá přenášení metaforické a metonymické a tvoření víceslovných názvů (frazologismy, sousloví) a přejímání.

Podle Hubáčka hraje významnou roli právě univerbizace, která platí jako obecná tendence ve dvou základních útvarech – slangu a profesní mluvě. Neuplatňuje se jen primárně při tvoření nových slov, ale i sekundárně, tj. u onomaziologických postupů transpozičních (1981, s. 20–21). Univerbizované jednotky stále více pronikají i do spisovného jazyka a mohou zaujímat neutrální pozici nežli původní kolokace. Právě sociolekt matek na diskusních serverech je poměrně hojný na univerbizované názvy.

7.1 Derivace

Při odvozování se na základě jednoho slova motivujícího tvoří slovo derivované pomocí slovotvorného formantu. Derivace jako taková je velice produktivní a u níže zkoumaných výrazů velice častá. Právě u slangů dochází k odvozování pomocí přípon, jež se týká především substantiv a sloves. Předponová derivace jako taková není doložena.

Na základě srovnání slova základového a slova nově utvořeného rozeznáváme tři základní slovotvorné procesy řazené do následujících onomaziologických kategorií:

- 1) mutace – názvy konatelské, názvy prostředků, jména nositelů vlastnosti, názvy míst;
- 2) transpozice – názvy vlastností, názvy výsledků děje, názvy dějů;
- 3) modifikace – názvy přechýlené a deminutiva.

7.1.1 Substantiva

U níže uvedeného slangového výraziva stojí na prvním místě slangový název, následuje základové slovo, slovotvorný základ (tj. motivující útvar k vytvoření nového slova) a slovotvorný formant, přičemž jsou jednotlivé slovotvorné typy různě produktivní. Náš materiál poskytl pojmenování utvořená příponou *-ka* a rozšířenou příponou *-lka*.

Názvy činitelské

čekatelka – *čekatel-*, *-ka*

snažilka – *snaži-*, *-l-ka*

soutěžilka – *soutěž*, *soutěži-*, *-l-ka*

tvořilka – *tvoření*, *tvoři-*, *-l-ka*

Názvy konatelské

Jedná se o jména hojně zastoupena, tvoří se od základů jmenných. Označují živé osoby, které vykonávají nějakou činnost spjatou se skutečností, která je vyjádřena právě substantivem. Neproduktivnější přípony tvoření substantiv ze substantiv jsou zde *-ař/ář*, *-ka*, mimo obvyklých sufixů *-íř*, *-ník*, *-ista*, *-ec*.

bydlenka – *bydlen-*, *-ka* (základovým slovem je *bydlení*)

dudlíkář – *dudlík-*, *-ář*

gyndař – *gynda* (slangismus odvozený od zkráceného základu; *gyn-* + *da*), *gynd-*, *-ař*

hobylka – *hobby*, *hoby-*, *-lka*

šestinedělka – odvozeno od kompozita *šestinedělí*; *šestineděl-*, *-ka*

Názvy prostředků činnosti

Tyto názvy pojmenovávají neživé substance, pomocí nichž je vykonávaná činnost vyjádřena slovesným základem. Specifickým znakem je vztah k nějakému nástroji či zařízení. Častěji jsou odvozována od slovesného základu příponami: *-ák*, *-ka*, *-čka*. Méně časté jsou útvary od základů jmenných, převážně příponami *-ák*, *-ka*, *-ovka*.

vyvolávačka – *vyvolávat*, *vyvoláva-*, *-čka*

Názvy míst

Jedná se o pojmenování vnějších nebo uzavřených prostranství podle výskytu substancí nebo podle konání děje. Odvozují se tedy nejen od substantiv, ale i od sloves či dějových jmen. Uplatňují se zde přípony *-ka*, *-ovka*, *-árna*, *-ák*.

hekárna – *hekat*, *hek-*, *-árna*

porodka – *porod*, *porod-*, *-ka* (náhrada neutrálního pojmenování porodnice)

Univerbizací vzniklé pojmenování:

přebalovák – *přebalov-*, *-ák* (přebalovací pult)

Názvy nositelů vlastnosti

Jména nositelů vlastnosti se myslí konkrétní substance podle vlastnosti nebo vztahu vyjádřeného adjektivem. Někdy jsou motivujícím základem spojení adjektiva se substantivem. Velice produktivní je sufix platící pro neutra *-átko*, jenž je spojován s kladným emocionálním zabarvením. Nalezneme zde i femininní příponu *-ka*. Pro maskulina tohoto typu je typický sufix *-áč*.

adopčátko – adoptované dítě, *adopč-*, *-átko* (dané k adopci; existuje i adjektivum adopční ve spojení adopční smlouva)

červňátko – červnové dítě, *červň-*, *-átko* (narozené v červnu)

druhátko – druhé dítě, *druh-*, *-átko*

hysterka – hysterická žena, *hyster-*, *-ka*

jarňátko – jarní dítě, *jarň-*, *-átko*

květnátko – květnové dítě, *květn-*, *-átko*

nedělnátko – nedělní dítě, *neděln-*, *-átko*

nedonošeňátko – nedonošené dítě, *nedonošeň-*, *-átko*

pěstounátko – dítě v pěstounské péči, *pěstoun-*, *-átko*

průtokáč – *průtok-*, *-áč*

rizikáč – rizikové těhotenství, *rizik-*, *-áč*

ročňátko – roční dítě, *ročn-*, *-átko*

Názvy nositelů vlastnosti vzniklé univerbizací

Pojmenování řadíme podle využitých přípon *-ák*, *-ka*, *-ky*:

dvojlůžák – *dvojlůž-*, *-ák* – dvojlůžkový pokoj (se dvěma lůžky)

dvojvajky – dvojvaječná dvojčata; *dvojvaj* + *ky* → odvozenina se zkráceným základem určujícího složeného adjektiva *dvojvaj-* a příponou *-ky* (od dvojvaječný)

jednorázovka – jednorázová plena, *jednorázov-*, *-ka*

jednovajky – jednovaječná dvojčata; *jednovaj* + *ky* → odvozenina se základem *jednovaj-* a příponou *-ky* (od jednovaječný)

Mojžíšovka – (základovým slovem je příjmení *Mojžíšová*), *Mojžíšov*, *-ka*

očkovák – *očkov-*, *-ák* (očkovací průkaz)

papírovka – *papírov-*, *-ka* (papírová plena)

prstíkovka – *prstíkov-*, *-ka* (prstíková metoda)

třílůžák – *třílůž-*, *ák* – třílůžkový pokoj (od třílůžkový)

Vojtovka – *Vojtov-*, *-ka* (Vojtova metoda)

Názvy přechýlené

Přechylováním se rozumí tvoření ženských protějšků k mužským jménům. Nejproduktivnější příponou je *-ka, -a*. Výjimečně se uplatnil sufix *-ice*.

aspice – aspík (sám slangismus, viz překrucování), *asp-, -ice*

gyndařka – od slangismu *gyndař* – viz jména konatelská, *gyndař-, -ka*

mudra – od MUDr., *mudr-, -a*

pediatra – pediatr, *pediatr-, -a*

Názvy zdrobnělé

Při tvoření deminutiv je vždy zachován rod substantiva. Každý ze sufixů respektuje gramatický rod základového jména. Zdrobněliny v sobě nesou prvek expresivity, typickými příponami jsou: *-ek, -ísek, -áček, -ík, -ka, -ko, -íčko, -inko*.

Deminutiva jsou nedílnou součástí mateřského slangu. Jsou zde přítomny intenzivní emoční rysy a příznakový prvek kladného citového zabarvení. Dalším typickým elementem je příznak drobnější velikosti, většinou související s menšími dětskými proporcemi. Nalezneme zde i výrazy charakteristické pro plod, ale i jiné obměny založené na citovém rozpoložení.

bejbísek – bejby, *bejb-, -ís-ek*

bříšinko – břicho > *bříško* > *bříšinko, bříš-, -inko*

cumílek – cumel, *cumíl-, -ek*

drobeček – drobek, *drobeč-, -ek*

dušík – duch, *duš-, -ík*

embryjko (též **embrijko**) – embryo, *embryj-, -ko*

lumpík – lump, *lump-, -ík*

mamánek – máma, *mamá-, -n-ek*

manžílek – manžel, *manžil-, -ek*

mimísek – miminko, obměnou *mim-*, *-ís-ek*

mrňousek – mrňous, *mrňous-*, *-ek*

sexík – sex, *sex-*, *-ík*

snaženíčko – snažení, *snažen-*, *-íčko*

špuntík – špunt, *špunt-*, *-ík*

testík – test, *test-*, *-ík*

tuleníčko – tulení, *tulen-*, *-íčko*

uzlíček – uzel > *uzlík* > *uzlíček*), *uzlíč-*, *-ek*

virózka – viróza, *viróz-*, *-ka*

závisláček – závislák, *závisl-*, *-áč-ek*

Názvy dějů

Názvy dějů představují pojmenování nějakých činností (stavů, entit). Vyjadřují děj pojatý jako předmět, jsou odvozeny výhradně od sloves, a to jednak sufixy *-ní*, *-tí*, kterými vznikají podstatná jména slovesná, jednak jinými sufixy, např. *-čka*.

kočárkování – kočárkovat (samotný slangismus), *kočárková-*, *-ní*

koupačka – koupat, *koupa-*, *-čka* – na místě neutrálního pojmenování *koupání*

nočníkování – nočníkovat (samotný slangismus), *nočníková-*, *-ní*

oblíkačka – oblíkat (se), *oblíka-*, *-čka* – na místě neutrálního *oblékání*

oddudlíkování – oddudlíkovat (samotný slangismus), *oddudlíková-*, *-ní*

odplenkování – odplenkovat (samotný slangismus), *odplenková-*, *-ní*

snažilkování – snažit, *snažilka* > *snažilkovat*, *snažilková-*, *-ní*

těhulkování – těhule > *těhulkovat* (samotný slangismus), *těhulková-*, *-ní*

tulinkování – tulit se > *tul-ink-ovat*, *tulinková-*, *-ní*

vstávačka – vstávat, *vstáva-*, *-čka* – na místě neutrálního *vstávání*

7.1.2 Verba

Podle Hubáčkova konceptu se odvozená verba jako slangové výrazivo objevují v porovnání se substantivy v poměrně malém množství. Mohou se odvozovat dvojitým způsobem: buď příponami ze jmenných a slovesných základů, nebo předponami ze sloves. První variantě odpovídá produktivní sufix *-ova-*. Druhým postupem je odvozování předponové, které většinou není nástrojem realizace nového pojmenování. Hubáček (1971, s. 23) konstatuje, že „[p]ředponami se jednak realizuje slovesný vid, jednak se obměňuje význam základového slovesa ve smyslu příslovečného významu přidávaných předpon“.

horečkovat – horečka, *horečk-*, *-ova-*

kašlíkovat – kašel > *kašlík-*, *-ova-*

kočárkovat – kočárek, *kočárk-*, *-ova-*

krámovat – krámy (sám slangismus místo menstruace), *krám-*, *-ova-*

látkovat – látka, *látk-*, *-ova-*

letadlovat – letadlo, *letadl-*, *-ova-*

nočníkovat – nočník, *nočník-*, *-ova-*

poslíčkovat – poslíček, *poslíčk-*, *-ova-*

procházkovat – procházka, *procházk-*, *-ova-*

průjmovat – průjem, *průjm-*, *-ova-*

sexovat – sex, *sex-*, *-ova-*

snažilkovat – snažilka, *snažilk-*, *-ova-*

sunarovat – sunar, *sunar-*, *-ova-* (*dítě sunaruje* – konzumuje sunar)

těhulkovat – těhotenství, *těhulk-*, *-ova-*

teplotovat – teplota, *teplot-*, *-ova-*

testovat – test, *test-*, *-ova-*

výletovat – výlet, *výlet-*, *-ova-*

7.1.3 Adjektiva

V porovnání se substantivy jsou adjektivní slangismy jen velmi málo zastoupeny. Ve většině případů se jedná o adjektiva odvozená ze slangových substantiv (ve významu přivlastnění), méně početná jsou slovesa, vzniklá z příčestí trpných. Typická přípona pro námi zkoumané výrazivo je sufix *-ový* a *-ovský*. Hubáček uvádí ještě další odvozovací přípony: *-ový*, *-ovitý*, *-ní*, *-ý*, *-cí*.

dvojčátkový – dvojčátka (< dvojčata), *dvojčátk-*, *-ový*

dvojkový – dvojky (= dvojčata), *dvojk-*, *-ový*

miminkovský – miminko → *mimink-*, *-ovský*

těhulkovský – těhulka → *těhulk-*, *-ovský*

7.2 Kompozice

Mezi další způsob tvorby nových pojmenování patří slovotvorný postup skládání, které je podle Hubáčka (1971, s. 25) méně časté než samotné odvozování. Složeniny se tvoří tam, kde je předlohou víceslovné vyjádření, jednak sousloví, jednak i víceméně volná spojení slov. Jako neobvyklý a zároveň frekventovaný typ se vyskytují složeniny hybridní, jež tvoří přechod k odborným termínům. Jako specifická je zde uplatněna motivace univerbizační.

Níže zkoumaný sociolekt je rovněž tvořen pomocí složenin. Při bližším výzkumu čerpáme z *Českého etymologického slovníku* (2001), (dále jen ČES) a *Slovníku nespisovné češtiny* (2009), zkratka SNČ, prostřednictvím nichž získáme slovníkovou formu příslušných názvů, etymologické vysvětlení významu, původ a vývoj slov. Vhodnou pomůckou je i *Slovník cizích slov pro nové století* (2010), pod zkratkou SCS, který blíže představuje výrazy cizího původu.

Je potřeba poznamenat, že jednotná grafická úprava není v diskusích komunikantek jednotná. V některých případech se můžeme setkat s dvojí podobou, např. *těhuhormony* i *těhu hormony*. Nutno však podotknout, že první varianta převažuje.

Výrazy uvedené s mezerou lze potom klasifikovat jako víceslovná pojmenování, nikoli jako kompozita.

7.2.1 Hybridní složeniny

Jeden jejich komponent je cizí, jeden domácí. Nejčastěji je cizí komponent na prvním místě složeniny, méně často je tomu opačně. Druhý komponent složeniny má přípony: *ajda*, *-ajz*, *-ka*, *-ule*.

autosedajda – autosedačka; *auto* + *sedajda* → mezinárodní slovní základ *auto-* (‘samo-’ z ř. *autós* ‘sám, svůj, vlastní’), druhou částí složeniny tvoří substantivum (*-sedajda*, viz mechanické krácení); ČES, s. 62

megatěhule – žena v pokročilém stavu těhotenství; *mega* + *těhule* → předpona *mega-* ‘velko-’, *-těhule* (těhotná žena, srov. být v tom, být v jináci); ČES, S. 386; SNČ, s. 425

mimiblivajz – rozmixovaná dětská strava; *mimi* + *blivajz* → základ kompozita *mimi-* (viz zkratková slova), *-blivajz* (nechutný pokrm, stč. *blvati* zvracet); SNČ, s. 67

monokočár – kočár pro jedno dítě; *mono* + *kočár* → složenina se základem *mono-* (ve složeninách ‘jedno-’), *-kočár* (odvozeno od: kočí, způsob tvoření však není zcela jasný); ČES s. 387; 282

supermatka – pejorativní označení matky zvládající výchovu dítěte zároveň s péčí o domácnost, *super* + *matka* → *super-* (adj. hov. ‘skvělý, senzační’), *-matka* (vlastně zdvojnásobení od stč. *máti*); ČES, s. 615; s. 368

těhudemence – porucha kognitivních funkcí během těhotenství; *těhu* + *demence* → základ *těhu-* (viz těhule tj. těhotná žena), *-demence* (z lat. *dēmentia* ‘šílenství’); SNČ, s. 425, ČES, s. 126

těhuhormony – hormony ovlivňující ženy v průběhu těhotenství; *těhu* + *hormony* → *těhu-* (viz těhule tj. těhotná žena), *-hormon* (z angl. *hormone*, uměle utvořeného z ř. *hormōn* ‘pohánějící’ od *hormáo* ‘ženu, poháním’); SNČ, s. 425; ČES, s. 209

7.2.2 Složeniny s oběma cizími komponenty

gumosex – sex s použitím prezervativu; *gumo* + *sex* → složenina tvořená základem *guma* (vulg. prezervativ), druhá část nese substantivum *-sex* (‘pohlaví, pohlavní život’, sexuální, sexualita, sexy, přes angl. sex z lat. *sexus* ‘pohlaví’); SNČ, s. 150; ČES, s. 570

7.2.3 Složeniny z domácích základů

a) První člen kompozita je nejčastěji tvořen odvozeným adjektivem, číslovkou, nebo zkráceným tvarem adjektiva. Koncové přípony druhého členu jsou *-ka*, *-ák*, *-ko*, *-da*:

druhomatka – žena, které se narodilo druhé dítě; *druh -o- matka* → složenina se základem *druho-*, druhou část formuje substantivum *-matka* (vlastně zdobnělina od stč. *máti*); ČES, s. 368

kojomatka – kojící matka; *koj -o- matka* → *kojit* (psl. **kójiti* znamenalo původně asi ‘uklidňovat, ukládat’), *-matka* (vlastně zdobnělina od stč. *máti*); ČES, s. 283; s. 386

těhucurkovka – těhotenská cukrovka; *těhu* + *cukrovka* → *těhu-* (viz *těhule* tj. těhotná žena), *-cukrovka* (ze střhn. *Zucker*); SNČ, s. 425; 109

těhuhadry – těhotenské oblečení; *těhu* + *hadry* → *těhu-* (viz *těhule* tj. těhotná žena), *-hadry* (šaty, oblečení); SNČ, s. 425; s. 152

těhupodprda – těhotenská podprsenka, *těhu* + *podprda* → *těhu-* (viz *těhule* tj. těhotná žena), *-podprda* (vulg. podprsenka); SNČ, s. 318; s. 425

těhuřidičák – těhotenský průkaz, *těhu* + *řidičák* → *těhu-* (viz *těhule* tj. těhotná žena), doplněno substantivem *řidičák* (stč. *řiediti*); ČES, s. 425; s. 585

těhutříčko – tričko určené pro těhotné; *těhu* + *tríčko* → *těhu-* (viz *těhule* tj. těhotná žena), *tríčko-* (z fr. *tricot* tv., vlastně ‘pletenina, úplet’, od *tricoter* ‘plést’); SNČ, s. 425; ČES, s. 674

b) První člen je tvořen substantivním základem, který je ze syntaktického hlediska objektem:

kojomil – dítě, které je na kojení takřka závislé; *koj -o- mil* → *kojit* (psl. **kójiti* znamenalo původně asi ‘uklidňovat, ukládat’), *-mil* (milý psl. **milь*); ČES, s. 283; s. 378

prsomil – dítě závislé na kojení, *prs-o- mil* → základové slovo *prs, prsy, -mil* (milý psl. **milь*); ČES, s. 534; s. 378

c) První člen je ze syntaktického hlediska příslovečným určením:

dlouhosnažilka – žena snažící se delší dobu o dítě, *dlouh -o- snažilka* → složenina se základem *dlouho-* (stsl. *dlъgъ.*, psl. **dlъgъ* (**dlъlgъ*), druhou část tvoří substantivum *-snažilka* (snaha psl. **snaga* ‘snaha, úsilí’), ČES, s. 139; s. 617

domarodka – žena rodící doma; *doma + rodka* → kompozitum se základem *doma* (starý ustrnulý pád, jehož určení však není jednoduché., snad z ie. lokálu **domō* (*u*), dále viz: dům), rodit (rod) stsl. *rodъ*; ČES, s. 140; s. 542

mnohomatka – matka mající více dětí; *mnoh -o- matka* → základ složeniny *mnoho-* jako neurčitá číslovka (psl. **mъnogъ*), doplněna příslušným substantivem *-matka* (vlastně zdvojnásobení od stč. *máti*); SNČ, s. 384; 368

7.3 Abreviace

Taktéž zkracování patří podle Hubáčka k méně častým způsobům tvoření nových slangových pojmenování. Výsledkem tohoto slovotvorného postupu je vznik jednak iniciálových zkratk, jednak slov zkratkových. Hubáček považuje za četnější právě zkratková slova, neboť vznikají s cílem napodobovat skutečná slova. Formují se nejen z počátečních hláskových uskupení, ale i ze seskupení hlásek. U iniciálových zkratk nehraje primární úlohu jejich tvoření, ale jejich využití v mluvených projevech. Vokalizované iniciály jsou nesklonné, pokud se ovšem zkratky podobají některému slovnímu druhu, skloňují se jako slova ohebná. Iniciálovým zkratkám je v této práci věnována samostatná kapitola.

Čistě grafické zkratky:

dr. – lékař (doktor); SCS, s. 90

mudr – lékař (latinská zkratka MUDr. *Medicinae universae doctor*, doktor všeobecného lékařství); SCS s. 253

7.4 Mechanické krácení

Mechanické krácení je další slovotvorný postup charakteristický právě pro slangy. Vznikají tak kratší a zvukově zjednodušené tvary oproti svým zpravidla víceslabičným

předlohám. Jak již bylo řečeno, jde především o snahu kratšího a zvukově zjednodušeného vyjádření. Mají tendenci k simplifikaci souhláskových skupin a k tendenci tvořit slabiky otevřené, někdy dochází i jiným hláskovým modifikacím. Hubáček rozlišuje slova vzniklá ze substancí, jejichž odvozovací přípona je zpravidla kratší (*-ák, -ař, -as, -ce, -ka, -ko, -a*). Podle Hubáčkova konceptu existuje několik skupin takto vytvořených slangových výrazů podle jejich jazykové utvářenosti (viz níže). Patří sem slova, která vznikla nahrazením prvotní odvozovací přípony jiným sufixem (*cytolka, hysterka porodka, laparka*). Dále slova vzniklá pouze a jen mechanickým krácením (*antiko, epi, kontra, očko, ovu*). V neposlední řadě slova vzniklá z předlohové složeniny s vynecháním jedné složky (*hexa, hystero, spermio*).

7.4.1 Pouze mechanické krácení (někdy s využitím formantu -a, příp. -ina)

anti/antiko/antina – antikoncepce

azoo – azoospermie (nepřítomnost spermií v ejakulátu)

epi/epidurál – epidurální anestezie

hexa – hexavakcína

hystero/hysterka – hysteroskopie

kontra – kontrakce

laparo/laparka – laparoskopie

manža – manžel (v řeči žen); SNČ, s. 242

mimi – miminko

očko – očkování

protiočko – proti očkování, *proti* + *očko*

ovu – ovulace

přít'a – přítel

spermio – spermioqram

ultr – ultrazvuk

7.4.2 Zkrácené slovo nahrazuje původní příponu jinou

Pojmenování jsou řazena podle přípon *-ák, -ík, -oš, -ouš, -ka, -ky, -da, -ajda, -anda, -čo, -ko*:

anovulák – anovulační cyklus (nedochází tedy k ovulaci, nemůže dojít k oplodnění vajíčka)

bazálka – bazální teplota

clostík – Clostilbegyt (lék napomáhající vyvolání ovulace)

cytolka – cytologie (cytologické vyšetření, které se provádí při preventivní gynekologické prohlídce, napomáhá odhalit rakovinu děložního čípku)

dovča/dovoška – dovolená, SNČ, s. 110

dvojky – dvojčata

gynda – gynekologie; SNČ, s. 151

kojanda – kojící žena

lokálka – lokální anestezie

mimčo – miminko; SNČ, s. 394

mimoděložko – mimoděložní těhotenství

novoš – novorozenec

nuroš – Nurofen

ovulák – ovulační test

pamperska – jednorázová plena značky Pampers

plodovka – plodová voda

preventivka – preventivní lékařská prohlídka

porodka – porodnice

sedajda – sedačka (viz autosedajda)

trojky – trojčata

utroš/utrouš – Utrogestan (lék napomáhající udržení plodu)

7.5 Překrucování slov

Dalším častým slovo tvorným postupem je překrucování. Stejně jako u předchozího typu nebývá význam slova měněn, ale pouze modifikován. Motivací může být snaha po zvukovém zvýraznění nebo úsilí o jazykovou hravost či humor. Sklon k jazykové hravosti a originalitě je jedním z důvodů, proč samotný slang vzniká. Uživatelky se tak snaží o vtipné pojmenování skutečností, s nimiž se setkávají v běžném životě.

aspík – dítě trpící Aspergerovým syndromem

autík – dítě s autismem

dudu – dudlík

dupajdy – dupačky

downík – dítě postižené Downovým syndromem

embrouš – embryo

kojo – kojení

mimoň – mimoděložní těhotenství

mímo – miminko

mudrc – lékař

plavčo – plavání (jako zábava); SNČ, s. 314

spermouš – spermie

těhu/těhule – těhotná žena; SNČ, s. 425

7.6 Sémantické tvoření

Přenášením slovního významu dochází k sémantickým posunům a k významovému obohacování uvnitř domácích nebo zdomácnělých názvů, dochází tak k posunům na základě systémových vztahů mezi výchozím a významem přeneseným. Hubáček (1971, s. 30) uvádí dva způsoby sémantického tvoření – metaforické a metonymické. Na základě toho dochází k lepšímu poznání vzájemných vztahů jazyka a lidské mysli.

7.6.1 Metaforizace

Metaforické tvoření názvů je jeden z velmi produktivních onomaziologických postupů při obohacování slovní zásoby slangů. Nalezneme jej jak ve spisovném jazyce, tak v obecné češtině, ovšem zřídka kdy v místním nářečí (pro označení nového, specifického významu). Lze vypožorovat, že dochází jak k přesunu věcného významu pojmenování, tak i k jistým změnám v expresivním pojetí.

V podstatě slouží metaforické názvy k pojmenování věcného, je zde znatelná snaha o dosažení pojmenování střídmeho, v příslušném okolí jednoznačného, zřetelného a výrazného. Využití mají tam, kde skutečnost nemá jednoslovné odborné pojmenování, tj. není názorné, popřípadě bývá vyjádřeno opisem.

U níže analyzovaných výrazů je onomaziologickým faktorem určitá podobnost v tvaru, velikosti, barvě, symbolu či zvuku. Silně je zde zastoupena právě expresivita, ať už v podobě kladného nebo záporného vztahu k dané věci. Dále se zde vyskytují prvky nadsázky a humoru ze strany mluvčího. Nalezneme zde i slangové názvy spadající do živočišné říše.

andílek – zemřelé dítě (plod během těhotenství či dítě zemřelé po porodu)

bojovníček – zavedené embryo

být pod nadvládou těhuhormonů – platí pro těhotné ženy, které jsou v průběhu těhotenství ovlivňovány hormony

buben – břicho těhotné ženy; SNČ, s. 76

bublinkování – pohyby plodu v průběhu těhotenství

červená – menstruace; krev (druhou variantu uvádí SNČ, s. 92)

dálnice – dvě čárky na těhotenském testu

dojička – žena mající velká prsa nalitá mlékem

duch/dušík – slabá čárka na těhotenském testu

fazolka – embryo (‘zárodek’. přes lat. *embryo* z ř. *embryon* ‘nezrozený plod’); ČES, s. 157

hormonální cirkus – stav odehrávající se v těle těhotné ženy

kapitán – vítězná spermie

koza – *med.* gynekologické vyšetřovací lůžko; SNČ, s. 209

krámy – *vulg.* menstruace, perioda; SNČ, s. 211

ledňáček – zmražené embryo

míchaná vajíčka – konzistence dětské stolice

mlíkárný – *vulg.* velká ňadra; SNČ, s. 253

motýlci – pohyby plodu v průběhu těhotenství

mrazík/mrazáček – zmražené embryo

mrcha – menstruace (z pozdně lat. *mēnstruātiō* od *mēnstruāre* ‘mít měsíční krvácení’ od lat. *mēnstruus* ‘měsíční’ od *mēnsis* ‘měsíc’); ČES, s. 388

mršky – spermie (přes lat. *sperma* z ř. *spérma* ‘semeno, rod, potomek’ od *speírō* ‘seju, rozšiřuji’); ČES, s. 624

mudrc – lékař, gynekolog, gynekoložka, pediatr, pediatrička

mužské vocásky – spermie (přes lat. *sperma* z ř. *spérma* ‘semeno, rod, potomek’ od *speírō* ‘seju, rozšiřuji’); ČES, s. 624

pást hřibátka/koníčky – správná poloha, kdy je dítě položeno na břicho

placka – placenta (‘plodový koláč’, z lat. *placenta* tv., původně ‘(obětní) koláč’); ČES, s. 492

poslící – předzvěstné kontrakce

popostrčit lenochy – lenochy se myslí partnerovy spermie

potvora – menstruace (z pozdně lat. *mēnstruātiō* od *mēnstruāre* ‘mít měsíční krvácení’ od lat. *mēnstruus* ‘měsíční’ od *mēnsis* ‘měsíc’); ČES, s. 388

proužek – čárka značící těhotenství

stín – slabá čárka na těhotenském testu

špendlíček – předčasně narozené dítě

teta z Červený Lhoty – menstruace

tlustice – silná čárka na těhotenském testu

tuleníčko – sex, vaginální i anální koitus

tulit se – provozovat sex

uzlíček štěstí – dítě

vylození – porod, narození

vyložit se – porodit, narodit se

zasadit semínko – počít dítě

7.6.2 Metonymizace

Metonymické přenášení je samo o sobě méně častým způsobem tvoření slangového výraziva. Onomaziologickým příznakem je „představa věcné souvislosti nebo vnitřní spojitosti“ (Hubáček, 1971, s. 35). Obraz věcné souvislosti nebo vnitřní spojitosti je tedy motivací metonymického přenášení. I zde je uplatňováno psychologických faktorů, jež se projevují asociativními linkami mezi obsahy lidského vědomí.

Na rozdíl od četných metaforických názvů nedochází při samotné motivaci k natolik aktuálnímu vyjadřování expresivity. U metonymického tvoření je kladen důraz na stručné a zřetelné vyjádření. Nejpočetnější a nejfrekventovanější jsou podle Hubáčka taková metonymická pojmenování, jež vznikají na základě víceslovných, často

sdužených názvů. Lze možno konstatovat, že je tu realizován jeden z typů univerbizace. Výrazně četnou kategorie sehrávají v našem případě názvy osob.

Asperger – Aspergerův syndrom

císař – *med.* císařský řez; SNČ, s. 86

císařovna – matka rodící císařským řezem

Down – Downův syndrom

Edwards – Edwardsův syndrom

Hamilton – Hamiltonův hmat

Vojta – Vojtova metoda

Mojžíšovka – metoda L. Mojžíšové

7.7 Tvoření víceslovných názvů

Východiskem při tvoření víceslovných pojmenování jsou rozdílné názvy, jež dají vzniku významu novému, specifickému. Jedná se o vytváření sousloví a frazeologických spojení. V oblasti slangů se silně uplatňují univerbizační úsilí, proto jsou sdužená pojmenování zastoupena v malém počtu. Děje se tak většinou z potřeby názvu věcného. Druhou skupinu tvoří podle Hubáčka (1971, s. 38) frazeologická spojení, která jsou ve slanzích rovněž málo frekventovanou skupinou.

Frazeologismy se v níže sestaveném slovníčku nevyskytují, nalezneme zde pouze sdužená pojmenování, která jsou z důvodu ekonomického vyjadřování méně častá.

bio mňamky – bio strava

jednodětná matka – matka mající jedno dítě

normal porod – normální porod, tj. přirozenou cestou

očko centrum – očkovací centrum

očko kalendář – očkovací kalendář

ovu test – ovulační test

prstíková metoda – zavádění spermatu do pochvy k děložnímu čípku

7.8 Přejímání

Hubáček pokládá přejímání slov z cizích jazyků u slangové výraziva za omezeně produktivní. V dnešní době ovšem můžeme pozorovat rapidní nástup přejímání především z anglického jazyka, tj. počítačový slang. Dále uvádí autor některé příčiny přejímání slov, jako např. nevalně propracované zdejší názvosloví, snahu o zachování pojmů spadajících do určitého prostředí, rovněž úsilí o simplifikaci expresivity. Přejatá slova se často adaptují a upravují domácí podobě jazyka. Některá slova jsou však přejata bez jakýkoliv slovotvorných modifikací.

Pro sociolekt matek není přejímání tak časté, jako je tomu právě v jazyce informačních technologií. Co se týče zkoumaného sociolektu, vyskytují se zde výrazy adaptované spadající do kategorie slov zdobných, např. **adopčátko** (adopce, adoptivní z lat. *adoptāre* tv. ‘volit’; ČES, s. 41), **embryjko** (‘zárodek’, přes lat. *embryo* z ř. *émbryon* ‘nezrozený plod’; ČES, s. 157), **flaštička** (‘láhev’, již stč. „flašë“, ze střhn. *flasche* – dnes *Flasche*; ČES, s. 176), **sexík** (‘pohlaví, pohlavní život’, sexuální, sexualita, sexy, přes angl. *sex* z lat. *sexus* ‘pohlaví’; ČES, s. 599). Objevují se i výrazy zkrácené (z cizích složenin) a hybridní složeniny. Např. **ICSI, IUI, KET, PMS, SPG, UTZ; autosedajda, megatěhule, mimiblivajz, monokočár.**

7.9 Iniciálové zkratky

Iniciálová zkratky jsou takové zkratky tvořené ze začátečních písmen víceslovných pojmenování. Jak uvádí *Internetová jazyková příručka ÚJČ AV ČR* [online]: „Píšeme je velkými písmeny (iniciálami) a bez teček podobně jako značky, protože nabývají značkového charakteru.“ Při tvoření iniciálových zkratk se zpravidla nezohledňují předložky či spojky, ovšem diakritika bývá zachována.

Na diskusních serverech se setkáme s četným využitím právě zkratk. Jak uvádí Chejnová (2009, s. 114) ve svém článku: „Časté je užívání odborné terminologie z oboru gynekologie a asistované reprodukce, jelikož se jedná nezřídka o velmi dlouhé názvy, které zpravidla nemají český ekvivalent, je daleko běžnější užívání zkratk.“

Mezi iniciálovými zkratkami nalezneme jak ty reprezentující původní cizojazyčný název, tak i ty, jež jsou motivovány víceslovnými českými označeními. K nečastějším zkratkám, které komunikantky využívají, patří zkratky hláskované, a to samotné,

sdružené a sloučené, z počátečních písmen víceslovného názvu, jsou mezi nimi i zkratky složené přibírající opěrné písmeno složeniny a výjimečně kombinované:

Zkratky samotné, sdružené a sloučené

BT – bazální teplota

CAR – centrum asistované reprodukce

CŘ – císařský řez

DC – den cyklu

DS – Downův syndrom

DPO – den po ovulaci

DS – Downův syndrom

HA – hormonální antikoncepce

IVF – in vitro fertilizace

KO – kontrola, kontrolní odběr

KP – konec pánevní

MM – mateřské mléko

NMM – „normálně myslící žena/matka“, tj. komunikantka, která druhým uživatelkám jakkoli pomáhá a poradí

PA – porodní asistentka

TP – termín porodu

TT – týden těhotenství, těhotenský test

UM – umělé mléko

UPT – umělé přerušování těhotenství

VSV – vrozená srdeční vada

VVV – vrozená vývojová vada

Zkratky složené

ICSI – intracytoplasmic sperm injection

IUI – intrauterinní inseminace

KET – kryoembryotransfer, metoda asistované reprodukce

PMS – premenstruační syndrom

SPG – spermioqram

UTZ – ultrazvuk

Zkratky kombinované

6N – šestinedělí

LK – laktační poradkyně (z. eliptická; nejsou zastoupena všechna počáteční písmena)

Většina zkratk uvedených výše je neskloňná. Mají tedy stejný tvar jako v nominativu. Nalezneme zde ale i výjimku, např. u zkratk **CAR** a **KET** (*CAR* – bez *CARu*; též *KET*, bez *KETu*). Vystupují tedy jednak jako neskloňná varianta, jednak jako plně ohebný slovní druh.

Znovu stojí za zmínku uvést, že jedinou motivací používání zkratk jako takových je ekonomičnost vyjádření – tedy snaha o rychlost zpracování v rovině lexikální. V převážné většině případů zastupují dlouhé a mnohdy složité pojmenování, která jsou v diskusních příspěvcích četná, z toho důvodu vystupují v podobě zkratky. Některá takové zkrácena slova mohou vzbuzovat u nových příspěvatelek rozpaky, neboť zprvu neví, jaký význam tyto zkratky ve skutečnosti mají.

7.10 Univerbizace

Univerbizace je pro zkoumaný sociolekt vskutku osobitá. Podstatnou úlohu zde sehrává jazyková úspornost. Uživatelky babywebů volí při diskusi co možná nejjednodušší způsob sebevyjádření. Z víceslovných názvů tím pádem vzniká pojmenování jednoslovné,

tedy univerbizované. Frekventovanost tohoto slovotvorného způsobu dokazuje četnost zastoupení ve výše zkoumaném výrazivu. Univerbizaci podléhá samotná derivace, její výskyt je patrný i u metaforického a metonymického přenášení. Mezi typické sufixy patří právě tyto: *-ka*, *-ák*, *-ík*, *-áč*. Pro lepší přehlednost analyzujeme ještě jednou některé již zkoumané příklady.

Nutno podotknout, že se jedná o pouhou úpravu již hotového pojmenování. V potaz musí být brán fakt, aby byl výraz dostatečně zřetelný a recipient jeho formě rozuměl. Univerbizovaná pojmenování jsou tak úspornější a daleko lépe se skloňují. Jsou tedy příhodnějším řešením pro derivaci nežli víceslovné názvy. Podle Helcla (1963), který ve své stati *Univerbizace a její podíl při růstu dnešní slovní zásoby*, není univerbizace sama o sobě slovotvorným postupem, ani slovotvorným prostředkem, ale „výrazem tendence po odstranění rozporu mezi jednotností významu a dvojitostí formy“.

adopčátko = adoptované dítě

anovulák = anovulační cyklus

bazálka = bazální teplota

císař = císařský řez

cytolka = cytologické vyšetření

červňátko = červnové dítě

druhátko = druhé dítě

dvojlůžák = dvojlůžkový pokoj

dvojvajky = dvojvaječná dvojčata

epidurál = epidurální anestezie

hormonálka = hormonální antikoncepce

jarňátko = jarní dítě

jednorázovka = jednorázová plína

jednovajky = jednovaječná dvojčata

kojanda = kojící žena

květnátko = květnové dítě

lokálka = lokální anestezie

mimoděložko = mimoděložní těhotenství

minimálka = minimální stimulace vaječníků

Mojžíšovka = rehabilitační metoda Ludmily Mojžíšové

nedělnátko = nedělní dítě

nedonošeňátko = nedonošené dítě

očkovák = očkovací průkaz

ovulák = ovulační test

pamperska = jednorázová plena značky Pampers

papírovka = jednorázová plena

pěstounátko = dítě v pěstounské péči

plodovka = plodová voda

ročňátko = roční dítě

preventivka = preventivní prohlídka

prstíkovka = prstíková metoda

přebalovák = přebalovací pult

rizikáč = rizikové těhotenství

sport'ák = sportovní kočárek

šestinedělka = žena procházející šestinedělím

těhu/těhule/těhulka – těhotná žena

třílůžák – třílůžkový pokoj

umělko = umělé oplodnění

Vojtovka = Vojtova metoda

vyvolávačka = vyvolávací injekce

7.11 Posuny v používání gramatických kategorií

Používání plurálu v mluvě matek nabývá poněkud odlišného charakteru, než se kterým se v běžné řeči setkáváme. Podle Chejnové (2009, s. 116) používají komunikanty plurálu (někdy označován též jako rodičovský plurál), do něhož řadí vedle vlastní osoby též manžela, ale i dítě – „popisovaná skutečnost se přitom vztahuje jen k jednomu z výše jmenovaných“. Mluvíme tedy o mateřském plurálu, který často bývá označován jako mykání. Dochází tedy k posunu v kategorii a záměně 3. osoby singuláru za 1. osobu plurálu a též k nahrazení 1. osoby singuláru 1. osobou plurálu. Uvedeme několik příkladů: **dnes jsme se narodili** (dítě se narodilo), **měříme 50 cm** (dítě měří padesát centimetrů), **neustále kojíme** (neustále kojím), **rostou nám zoubky** (dítěti rostou zoubky), **už je nám rok** (dítěti je rok), **paseme koníčky** (dítě pase koníčky), **máme nějakou virózku** (dítě má virózu).

7.12 Další specifické rysy v sociolektu matek

Komunikanty příslušných babywebů mohou založit buď nové diskusní vlákno, nebo mohou reagovat na již vzniklé. Častým jevem, který se objevuje v diskusních příspěvcích, je absence diakritiky a interpunkce. Motivací je zajisté úspornost jazykového projevu. K takovéto ekonomičnosti projevu přispívá nárůst v užívání deiktických prostředků (*ten, ta, to, ty*) či eliptických výpovědí. Rovněž grafická podoba zkoumaných výrazů není v diskusích vždy kompaktní (*pediatřička*, též *pediatryně*; *mamynka* – typické označení ženy na mateřské dovolené, které užívají komunikanty *Mimibazaru*). Ojedinele nalezneme i příklady, kdy některé zkratky jsou psány malým písmenem. Cílem této práce však není analyzovat ani sumarizovat hrubé pravopisné chyby a jiné gramatické nedostatky v mluvě matek.

ZÁVĚR

V této diplomové práci jsme se zabývali mluvou matek na internetových diskusních serverech. Všechn získaný materiál byl čerpán z příslušných babywebů. Ze široké škály témat jsme zvolili rubriky, jež se váží jednak k fázi před samotným porodem, jednak k těhotenství, mateřství a rodičovství. Jsme svědky nastupujícího fenoménu – sociolektu matek na diskusních fórech. Utváří se tak specifická zájmová skupina, která otevírá zcela nové perspektivy pro zkoumání jazyka. Cílem práce bylo představit a zmapovat jazykové hledisko tohoto specifického výraziva a zároveň přispět dílčí sodnou k výzkumu nespisovné češtiny.

Následně jsme excerpovali potřebný materiál a seznámili jsme se s odbornou literaturou, prostřednictvím níž jsme zmapovali problematiku a diferenciaci sociolektů. Tím se nám naskytl aktuální pohled na samotný koncept slangů z hlediska prostudované literatury a v podstatě jsme došli k souhrnu teoretických východisek, jež se vztahovala k danému tématu. Výzkumné období je ohraničeno od měsíce ledna 2015 do konce března 2017, šlo tedy o metodu přímou, kdy jsme se blíže seznámili s prostředím a charakterem zkoumaných babywebů. Zde ženy sdílí zážitky právě z doby těhotenství a porodu, následně rozebírají téma partnerských vztahů.

Z výše uvedeného vyplývá fakt, že při samotné koncepci teoretické části bylo postupováno jako na základě literární rešerše. Vyhledali jsme informace o dané problematice, abychom došli k výsledné realizaci a finální analýze matek na diskusních internetových serverech. V úvodu teoretické části jsme uvedli kratší zmínku o útvarech a poloútvarech národního jazyka. Dále jsme podali chronologický přehled konceptů českých lingvistů, kteří se problematikou slangů blíže zaobírali ve svých publikacích, které nám byly po dobu celé práce dostatečně kvalitním vodítkem. Největší důraz byl kladen na Hubáčkovu monografii *Onomaziologické postupy ve slovní zásobě slangů* (1971), která tvoří podstatou roli při samotném výzkumu. Naskytl se nám odlišný pohled na zkoumanou problematiku v rámci striktně vytyčeného pojetí sociolektů. Přikláníme se tedy k Hubáčkovým základním kritériím při diferencování sociolektů a následně i k metodám tvoření slangismů. Autor vymezuje slang a argot, přičemž slang dále dělí na zájmový a profesní. Jedná se tak o dichotomické dělení, které zastává společně s Bečkou. Rovněž byly sumarizovány aspekty mezilidské komunikace a specifika komunikace na internetu. Velký důraz byl kladen na distinktivní rysy diferencující

kategorii psanosti a mluvenosti. Nastínili jsme, že většina autorů připisuje sociolektům mluvenou podobu. Zkoumané výrazivo je doloženo v psané podobě, ovšem s jistými prvky mluvenosti. Jelikož se jedná o off-line komunikaci, zaznamenali jsme více znaků typických právě pro připravený psaný projev, kde kulminuje kontaminace právě mluvenostních prvků.

V empirické části jsme blíže vytyčili a analyzovali zkoumaný sociolekt. Následně jsme nastínili charakteristiky zkoumaných babywebů (*www.mimibazar.cz*, *www.baby-café.cz*, *www.emimino.cz*) s tematickými záběry od snahy otěhotnět přes graviditu, porod až po zdravotní stránku dítěte, jeho návyky a stravování. Poslední nástin tvoří partnerství a rodičovství. Dále jsme představili sémanticko-motivační analýzu, prostřednictvím které jsme obsáhleji zmapovali tematické sekvence. Na základě Hubáčkovy studie jsme přistoupili k samotnému tvoření sociolektů podle způsobu utvářenosti. Rovněž jsme zohlednili specifickou slovo tvorbu parasystémových jednotek. Naším záměrem bylo sledovat vývojové tendence ve slovní zásobě mluvy matek v rámci dvou stěžejních rovin. První linie byla tvořena postupy transformačními, tj. slovo tvornými. Jednalo se o tvoření názvů derivací, kompozic, abreviací, dále mechanickým krácením a překrucováním. Centrální postavení zaujímají slangová substantiva (*gyndař*, *snažilka*, *vyvolávačka*), která i v našem výzkumu sehrála klíčovou roli. Méně frekventovaná jsou verba, jež jsme doložili v kategorii transpoziční u názvů dějů (*kočárkovat*, *poslíčkovat*, *těhulkovat*) Okrajově jsme se obeznámili s adjektivy (*dvojkový*, *miminkovský*, *těhulkovský*), která nejsou příliš častá. Při našem bádání nedošlo k výskytu žádného adverbia.

V kategorii modifikační věnujeme velkou pozornost zvláště deminutivům, jež jsou nedílnou součástí mateřské mluvy. Nalezneme zde přítomnost intenzivních emočních rysů a příznakových prvků kladného zabarvení. Typickým elementem je rys drobnější velikosti, související s menšími dětskými proporcemi. Objevují se zde i výrazy charakteristické pro plod (*bejbísek*, *embryjko*, *fazolka*), ale i jiné obměny založené na citovém rozpoložení uživatelek. Při tvoření deminutiv je vždy zachován rod substantiva. Každý ze sufixů respektuje gramatický rod základového jména. Zdrobněliny v sobě nesou prvek expresivity, typickými příponami jsou: *-ek*, *-ísek*, *-áček*, *-ík*, *-ka*, *-ko*, *-íčko*, *-inko* (*cumílek*, *drobeček*, *sexík*, *tuleníčko*, *závisláček* aj.)

Velký zřetel byl též kladen na kompozita, která vystupují jako neobvyklý, přesto velice frekventovaný typ vyskytující se u složeniny hybridních (*autosedajda*, *megatěhule*,

monokočár). Rovněž zde nalezneme složeniny utvořené z domácích základů (*druhomatka, kojomatka, těhupodprda*), kdy je první člen kompozita nejčastěji tvořen odvozeným adjektivem, číslovkou, nebo zkráceným tvarem adjektiva. Jak je v našem výzkumu doloženo, jako specifická je zde uplatněna motivace univerbizační (*dvojvajky, jednovajky, přebalovák*). Při samotné analýze jsme pracovali s řadou slovníků, s jejichž pomocí jsme mohli blíže doložit etymologický význam, původ a vývoj slov. Nutno podotknout, že ne vždy bývá dodržena jednotná grafická úprava. V některých případech se můžeme setkat s dvojí podobou (*těhuhormony* x *těhu hormony*). Přesto převažuje první varianta, výrazy uvedené s mezerou bychom klasifikovali jako víceslovná pojmenování, nikoli jako kompozita.

Další neméně důležitou část tvoří slovotvorný postup zkracování, tj. abreviace. Výsledkem níž je vznik jednak iniciálových zkratk, jednak slov zkratkových. Hubáček považuje za četnější právě zkratková slova, neboť vznikají s cílem napodobovat skutečná slova, kdy je zkrácené slovo nahrazeno původní příponou jinou (*dvojky, novoš, nuroš*). Samotnou kapitolu jsme vyčlenili pro zkratky iniciálové, jež tvoří v diskusích na babywebech frekventovanou kategorii. Nalezneme zde především terminologii z oblasti gynekologie a asistované reprodukce. Odborné dlouhé názvy, které většinou nedisponují českým ekvivalentem, velice často podléhají zkracování. Jedná se o zkratky složené (*IUI, IVF*). Svě místo tu mají víceslovné názvy české, jež spadají pod zkratky samostatné, sdružené a sloučené (*BT, CAR, CŘ, UM*). U iniciálových zkratk nehraje primární úlohu jejich tvoření, ale jejich využití v mluvených projevech. Většina zkratk vystupuje ve formě nesklonné varianty, s výjimkou zkratk *CAR* a *KET* (v genitivu bez *CARu*, bez *KETu*), které zde figurují v obou obměnách. Vzhledem k jazykové úspornosti a ekonomice ve vyjadřování je hojně zastoupeno i samotné mechanické krácení (*bazálka, cytolka, hexa*) a překrucování (*aspík, autík, mimoň*). Vznikají tak kratší a zvukově zjednodušené tvary oproti svým zpravidla víceslabičným předlohám.

Rovněž jsme zohlednili sémantické tvoření metaforické a metonymické. Zvláště metaforizace tvoří jeden z velmi produktivních onomaziologických postupů při obohacování slovní zásoby. Silně je zde zastoupena právě expresivita, ať už v podobě kladného (*ledňáček, motýlci*) nebo záporného (*mrcha, potvora*) vztahu k dané věci. Podstatnou úlohu sehrává jazyková úspornost, jež je zastoupena v podobě univerbizované. Univerbizace je pro zkoumaný sociolekt vskutku osobitá, podléhá samotné derivaci, její výskyt je patrný i u metaforického a metonymického výraziva (*Asperger, císař, Down*).

Mezi typické sufixy patří právě tyto: *-ka, -ák, -ík, -áč*. Centrální postavení zaujímají tedy slovní druhy autosémantické. Dalším tematickým blokem postihneme posuny v gramatických kategoriích, konkrétně mateřský plurál, kdy komunikantky používají 1. osoby plurálu namísto 1. a 3. osoby singuláru (*měříme 50 cm, rostou nám zoubky, už je nám rok*). V praktickém výzkumu jsme v krátkosti zmínili i další specifické rysy v sociolektu matek (absence diakritiky, interpunkce, nadbytek deiktických výrazů atd.) Naším záměrem ovšem nebylo analyzovat ani sumarizovat hrubé pravopisné chyby a jiné gramatické nedostatky.

Poslední a zároveň stěžejní část tvoří přílohy s abecedně sestaveným slovníkem. Jednotlivá slovníková hesla zahrnují samotné slangové výrazivo mluvy matek na příslušných diskusních fórech včetně deminutiv, zkratkových výrazů a iniciálových zkratků, jež jsou nedílnou složkou zkoumaného sociolektu. Příslušná hesla jsou zařazena k základním gramatickým kategoriím a jsou významově definována. Slovník zahrnuje celkem 250 výrazů.

Specifická komunikace na internetu je pro svou slovotvornou a lexikální rozmanitost jazykových prostředků stále více diskutovanou a posléze analyzovanou zónou. Doposud se tímto tématem zabývalo jen malé množství odborných statí a kvalifikačních prací. Do neprozkoumaného okruhu mateřského slangu nás zavedla již Lišková (2008, s. 33–38), představila tak lexikální stránku jazyka se zřetelem na deminutiva a zkratky. Podobné nadšení sdílela také Chejnová (2009, s. 113–118), která zdůraznila i faktory pragmatické s velkým množstvím zdrobnělin.

Čeština maminek je stále atraktivnějším námětem, jenž by si zasloužil daleko sáhlejší zpracování v podobě slangového slovníku mateřské mluvy. Matky tvoří relativně uzavřenou komunitu, kde se vzniku slangu neobyčejně daří. Jejich tvůrčí zacházení s jazykem v sobě nese velkou kreativitu s osobitou ekonomikou ve vyjadřování. Skrze přechytlivost a zkomolení slov může posléze docházet k tvorbě nového výraziva. K vytvoření takového slovníku by bylo zajisté zapotřebí více excerpaného materiálu a delší časový interval.

Tato práce postihla alespoň částečně specifický typ mluvy matek z jazykové perspektivy a zároveň přispěla k výzkumu nespisovné češtiny. Tím se otevírají zcela nové možnosti k provedení další eventuální analýzy. Velice hodnotné by bylo porovnat hranici mezi mateřským a lékařským slangem, neboť jak je patrné z našeho výzkumu, některé

výrazy se totiž zcela adaptovaly (*dvojky, koza, novoš*), a to především s apelem na prostředí gynekologicko-porodnické.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

CURÍN, František. *Vývoj českého jazyka a dialektologie: učebnice pro pedagogické instituty*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1964, s. 209–210.

CVRČEK, Václav a kol. *Mluvnice současné češtiny 1. Jak se píše a mluví*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1743-5.

ČECHOVÁ, Marie. *Čeština – řeč a jazyk*. 2. přepracované vyd. Praha: ISV, 2000, s. 25–27. ISBN 80-85866-57-9.

ČECHOVÁ, Marie, KRČMOVÁ Marie a MINÁŘOVÁ Eva. *Současná stylistika*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN 978-80-7160-961-4.

ČMEJRKOVÁ, Světlá a Jana HOFFMANNOVÁ. *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. 1. vydání. Praha: ACADEMIA, 2011. ISBN 978-80-200-1970-7.

DE VITO, Joseph A. *Základy mezilidské komunikace*. Praha: Grada, 2001. ISBN 80-7169-988-8.

HAUSER, Přemysl. *Základní pojmy z nauky o slovní zásobě a tvoření slov*, Brno: Masarykova univerzita v Brně, Pedagogická fakulta, 2003, s. 195. ISBN 80-210-3081-X.

HUBÁČEK, Jaroslav. *Onomaziologické postupy ve slovní zásobě slangů*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1971.

HUBÁČEK, Jaroslav. *O českých slanzích*. 2. vyd. Ostrava: Profil, 1981.

JANDOVÁ, Eva. *Čeština na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006a. ISBN 80-7368-253-2.

JANDOVÁ, Eva. *Konverzace na WWW chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, 2006b., s. 262. ISBN 80-7368-254-0.

NAKONEČNÝ, Milan. *Emoce*. 1. vyd. Praha: Triton, 2012. ISBN 978-80-7387-614-2.

Příruční mluvnice češtiny. Kol. autorů Ústavu českého jazyka a Filozofické fakulty Masarykovy Univerzity v Brně. 2. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2000. ISBN 80-7106-134-4.

STANISZEWSKA, Zofia. *Netiketa: dobré mravy na internetu*. Říčany u Prahy: Junior, 2016. ISBN 978-80-7267-557-9.

ŠMAHEL, David. *Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi*. Praha: Triton, 2003. ISBN 80-7254-360-1.

TAYLOR, Shirley. *E-mailová etiketa*. 1. vyd. Praha: Knižní klub, 2009. ISBN 978-80-242-2679.

TEGZE, Oldřich. *Neverbální komunikace*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2003. ISBN 80-7226-429-X.

VYMĚTAL, Jan. *Průvodce úspěšnou komunikací: Efektivní komunikace v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2614-4.

Slovníky

FILIPEC, Josef a František DANĚŠ. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*. Praha: Academia, 1978.

HUBÁČEK, Jaroslav. *Malý slovní českých slangů*. 1. vyd. Ostrava: Profil, 1988.

HUGO, J. a kol. *Slovník nespisovné češtiny*. 3. rozšířené vyd. Praha: MAXDORF, 2009. ISBN 978-80-7345-198-1.

LINHART, Jiří. *Slovník cizích slov pro nové století*. Praha: Dialog, 2010. ISBN 80-7382-006-4.

REJZEK, Jiří. *Český etymologický slovník*. Praha: Leda, 2001. ISBN 80-85927-85-3.

SUK, Jaroslav. *Několik slangových slovníků*. 1. vyd. Praha: Inverze, 1993. ISBN 80-900632-9-2.

Příspěvky ve sbornících

BEČKA, Josef Václav. Slangy, podmínky jejich vzniku a vývoje. In: KLIMEŠ, Lumír. *Sborník přednášek z I. konference o slangu a argotu v Plzni 22. – 23. 9. 1977*, Plzeň: Samostatná pedagogická fakulta v Plzni, 1978, s. 2–7.

BEČKA, Josef Václav. Co je slang a co není slang. In: KLIMEŠ, Lumír. *Sborník přednášek z II. konference o slangu a argotu v Plzni 23. – 26. 9. 1980*, Plzeň: Pedagogická fakulta v Plzni, 1983, s. 5–8.

Články v časopisech

ČMEJRKOVÁ, Světlá. Čeština v síti: Psanost či mluvenost? *Naše řeč*, 1997, roč. 80, č. 5, s. 225–247. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7410>

HELCL, Miloš. Univerbizace a její podíl při růstu dnešní slovní zásoby. *Slovo a slovesnost*, 1963, roč. 24, č. 1, s. 29–37. Dostupné z: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=1204>

HUBÁČEK, Jaroslav. Distribuce onomaziologických postupů v slovní zásobě jednoho slangu. *Slovo a slovesnost*, 1975, roč. 36, č. 2, s. 104–109. Dostupné z: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=2296>

CHEJNOVÁ, Pavla. Diskurs českých childfree. In: *Jazykovědné aktuality*. 2011, roč. XLVIII, č. 1 a 2, s. 16–21. ISSN 1212-5326.

CHEJNOVÁ, Pavla. Snažilkovský slang. In: *Jazykovědné aktuality*. 2009, roč. XLVI, č. 3–4, s. 113–118. ISSN 1212-5326.

CHLOUPEK, Jan. O sociální a územní rozrůzněnosti češtiny. *Naše řeč*, 1969, roč. 52, č. 2-3, s. 141–153. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=5440>.

LÍŠKOVÁ, Michaela. Jak si povídají matky v internetové kavárně. In: *Jazykovědné aktuality*, 2008, roč. 45, č. 1-2, s. 33–38.

MALINDA, Jan. Tak žije (manžova) bydlenka. In: *MAGAZÍN DNES + TV*, 30. 5. 2013, č. 22, s. 22–25.

MATUROVÁ, Markéta. *Bydlenka, snažilka nebo tvořilka? Sociolekty v současnosti*. Plzeň: ZČU v Plzni, 2016, s. 87–91. ISBN 978-80-261-0594-7.

Webové příspěvky

Baby-cafe.cz [online]. 2016 [cit. 2016-10-20]. Dostupné z: <http://baby-cafe.cz/>

eMimino.cz [online]. 2016 [cit. 2016-10-25]. Dostupné z: <http://www.emimino.cz/>

JÁNSKÁ, Lucie. Sekta těhotných. In: *Instinkt* [online]. 16. 4. 2015 [cit. 2016-10-05]. Dostupné z: http://instinkt.tyden.cz/rubriky/archiv/2009-15/sekta-tehotnych_24031.html

JESENSKÁ, Elena. Proč novopečené matky šišljají? In: *Maminka.cz* [online]. 1. 7. 2011 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.maminka.cz/clanek/proc-novopecene-matky-sislaji/>

Kraus, Josef. „Mimísek a těhulka“ a aneb Maminkovská mluva z pohledu muže. In: *Maminka.cz* [online]. 14. 2. 2012 [cit. 2016-10-15]. Dostupné z: <http://www.maminka.cz/clanek/mimisek-a-tehulka-aneb-maminkovska-mluva-z-pohledu-muze>

Mimibazar.cz [online]. 2016 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.mimibazar.cz/>

Mimibazar.cz [online]. Módní peklo. 11. 10. 2011 [2016-12-13]. Dostupné z: <http://www.modnipeklo.cz/2011/10/mimibazar/>

PÍRKO, Martin. Netiketa. *LUPA: Server o českém internetu* [online]. 26. 6. 2003 [cit. 2016-10-22]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/netiquette/>

PÍRKO, Martin. Proč je komunikace na Internetu jiná. *LUPA: Server o českém internetu* [online]. 19. 10. 2007 [cit. 2016-10-20]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/psychologicke-aspekty-internetove-komunikace/>

PLESKALOVÁ, Jana. PARASYSTÉM. Nový encyklopedický slovník češtiny [online]. 2012–2017 [cit. 2017-03-28]. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/PARASYST%C3%89M>

SATRAPA, Pavel. Netiketa. *LUPA: server o českém internetu* [online]. 31. 3. 2005 [cit. 2009-04-20]. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/netiketa/>

ŠPAČKOVÁ, Iva. Mimina nesou víc než počítače. *iDnes.cz/Ekonomika* [online]. 26. 5. 2008 [cit. 2016-10-15]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/mimina-nesou-vic-nez-pocitace-djs-/ekonomika.aspx?c=A080526_979485_eko_profily_kam

Zkratky iniciálové. Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky. *Internetová jazyková příručka* [online]. 2016 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=781>

III PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Slovník

Příloha č. 2. – Diskuse z příslušných babywebů

SLOVNÍK

Níže uvedený slovník sociolektů matek je seřazen abecedně. Jedná se o výkladový, lingvistický a jednojazyčný slovník. Zahrnuje slangové výrazivo, deminutiva i zkratky. Souhrnný počet hesel ve slovníku je 250. Dodržujeme synchronní a jednotnou strukturu:

- slangové výrazivo je tučně zvýrazněno
- u substantiv je uvedena gramatická příslušnost (tj. koncovka v genitivu a gramatický rod, popř. životnost) a přísluší jim nominativ singuláru (ojediněle plurál)
- u adjektiv je představena pouze slovnědruhovú příslušnost
- verba mají podobu infinitivu, jsou řazeny k příslušnému vidu
- jednotlivá hesla obsahují rovněž výkladovou formu slangového názvu pomocí opisu (popř. synonyma), dále též etymologické údaje
- samotná excerpce a expresionista je vysvětlena příslušnými zkratkami na začátku slovníku

Je nutno podotknout, že grafická podoba hesel není vždy jednotná. Jiné grafické odlišení nalezneme u kompozit, která nejsou oddělena mezerou (*těhudemence*). Ojediněle se setkáme s variantami, jež představují víceslovná pojmenování (*těhu demence*). Název *těhu* zde vystupuje jako adjektivum. V adjektivním tvaru stojí též výraz *očko* (*očko centrum*). Nelze hovořit ani o kompaktní grafické shodě u psaní *i/y* (*embryjko x embrijko; mamynka x maminka*). Takový zápis je uveden ve správné variantě, rovněž i druhá varianta je součástí hesla samotného.

Do níže uvedených ukázek příloh jsme ani nezasahovali, ani je nikterak neupravovali.

POUŽITÉ ZKRATKY VE SLOVNÍKU

- adj.* adjektivum
- adv.* adverbium
- dok.* dokonavý vid
- f.* femininum
- m.* maskulinum
- n.* neutrum
- ned.* nedokonavý vid
- neskl.* nesklonný tvar

SLOVNÍK MATEŘSKÉHO SLANGU

6N, neskl. šestinedělí po porodu

A

adopčátko, -a, n. adoptované dítě

andílek, -lka, m. zemřelé dítě (dítě zemřelé hned po porodu nebo potracený plod v průběhu těhotenství)

anovulák, -u, m. anovulační cyklus, kdy nedochází k ovulaci

anti, neskl. hormonální antikoncepce; rovněž *antiko*, *antina*, *HA*, *hormonálka*

antiko, neskl. hormonální antikoncepce; rovněž *anti*, *antina*, *HA*, *hormonálka*

antina, -y, f. hormonální antikoncepce; rovněž *anti*, *antiko*, *HA*, *hormonálka*

Asperger, -a, m. Aspergerův syndrom (vývojová porucha); dítě trpící Aspergerovým syndromem, rovněž *aspík*

aspík, -a, m. dítě trpící Aspergerovým syndromem, rovněž *Asperger*

autík, -a, m. dítě trpící autismem

autosedajda, -y, f. autosedačka

azoo, neskl. azoospermie

B

baštit, ned. užívat nějaké léky, v našem případě nejčastěji antikoncepci nebo vitamíny

bazálka, -y, f. bazální teplota, rovněž *BT*

bio mňamky, -ek, f. bio strava

bobísek, -ska, m. plod v počátečním stádiu, také zavedené embryo; rovněž *bobísek*, *bojovniček*, *embryjko*, *embrouš*, *mimi*, *mimísek*

BT, neskl. bazální teplota

bublínování, -í, n. pohyby plodu během těhotenství, rovněž *motýlci*

bydlenka, -y, f. žena zvelebující svůj dům či byt

C

CAR, -u, m; neskl. centrum asistované reprodukce

císař, -e, m. císařský řez, rovněž *císařák*, *CR*

císařák, -u, m. císařský řez, rovněž *císař*, *CR*

císařovna, -y, f. matka rodící císařským řezem

Clostík, -u, m. Clostilbegyt (lék k vyvolání ovulace)

CR, neskl. císařský řez, rovněž *císař*, *císařák*

cvičit Vojtovku, ned. cvičit Vojtovu metodu (cviky, jež napomáhají k léčbě tělesných a psychických vad dítěte)

cytolka, -y, f. cytologie, cytologické vyšetření

Č

čekatelka, -y, f. těhotná žena očekávající porod; žena čekající a toužící po početí; rovněž *těhule*, *těhulka*; též *snažilka*

červená, -é, f. menstruace; rovněž *krámy*, *mrcha*, *MS*, *potvora*, *teta z Červený Lhoty*,

červňátko, -a, n. dítě narozené v červenci

D

dálnice, -e, f. dvě velmi silné čárky na těhotenském testu; rovněž *tlustice*

DC, neskl. den menstruačního cyklu

dlouhosnažilka, -y, f. žena, která touží po dítěti již delší dobu a stále nemůže otěhotnět

dojička, -y, f. žena, která má velká prsa nalitá mlékem

domarodka, -y, f. žena rodící doma

domporod, -u, m. porod doma

Down, -a, m. Downův syndrom; rovněž *DS*

downík, -a, m. dítě trpící Downovým syndromem

DPO, neskl. den po ovulaci

dr., neskl. gynekolog (rovněž *gyndr*, *gyndař*); gynekoložka (*gyndařka*, *gyndr*); lékař (*mudr*, *mudra*, *mudrc*), pediatr; pediatrička (*pediatra*, *pediatryně*)

duch, -a, m. slabý proužek na těhotenském testu, rovněž *dušík*, *stín*

dušík, -a, m. slabý proužek na těhotenském testu, rovněž *duch*, *stín*

dovča, -i, f. dovolená (máme na mysli mateřskou dovolenou); rovněž *dovoška*

dovoška, -y, f. dovolená; rovněž *dovča*

drobeček, -čka, m. malé dítě; rovněž *mimčo*, *mimi*, *mimísek*, *uzlíček*

druhátko, -a, m. druhé dítě (druhorozené)

druhomatka, -y, f. žena mající druhé dítě

DS, neskl. Downův syndrom; rovněž *Down*

dudlíkář, -e, m. dítě, které se nechce ani ve vyšší věku zbavit dudlíku

dudu, neskl. dudlík

duch, -a, m. slabá testovací čárka na těhotenském testu; rovněž *dušík*

dupajdy, -Ø, f.

dušík, -a, m. slabá testovací čárka na těhotenském testu; rovněž *duch*

dvojčátkový, adj. související s dvojčaty; rovněž *dvojkový*

dvojkový, adj. související s dvojčaty; rovněž *dvojčátkový*

dvojky, -jek, f. dvojčata

dvojlůžák, -u, m. dvojlůžkový pokoj v nemocnici

dvojvajky, -jek, f. dvojvaječná dvojčata; rovněž *dvojky*

E

Edwards, -e, m. Edwardsův syndrom (genetická porucha)

embrouš, -e, m. embryo; rovněž *embrijko*, *embryjko*

embryjko, též **embrijko**, -a, n. embryo; rovněž *bobísek*, *bojovníček*, *embrouš*, *fazolka*, *mimi*, *mimísek*

epi, neskl. epidurální anestezie; rovněž *epidurál*, *lokálka*

epidurál, -u, m.; rovněž *epi*, *lokálka*

F

fazolka, -y, f. embryo; rovněž *bobísek*, *bojovníček*, *embryjko*, *embrouš*, *mimi*, *mimísek*

flaštička, -y, f. kojenecká flaška

G

golfáč, -e, m. typ kočárku

gumosex, -u, m. sex s použitím prezervativu

gynda, -y, f. gynekologie

gyndař, -e, m. gynekolog; rovněž *gyndr*, *mudr*

gyndařka, -y, f. gynekoložka; rovněž *mudr*, *mudra*

gyndr, neskl. gynekolog nebo gynekoložka, rovněž *dr*, *gyndař*, *mudr*, *mudra*, *mudrc*

H

HA, neskl. hormonální antikoncepce; rovněž *anti*, *antiko*, *antina*, *hormonálka*

Hamilton, -a, m. Hamiltonův hmat (vyvolání porodních stahů)

hekárna, -y, f. místnost, kde matky tráví dobu před porodem

hexa, -y, f. hexavakcína (očkování proti záškrtu, tetanu, dětské obrně, žloutence typu B)

hobylka, -y, f. žena věnující se nějakému koníčku

horečkovat, ned. mít horečku; rovněž *teplotovat*

hormonálka, -y, f. hormonální antikoncepce; rovněž *anti*, *antiko*, *antina*, *HA*

hormonální cirkus, -u, m. hormonální průběh u těhotné ženy

hysterka, -y, f. hysteroskopie (gynekologická vyšetřovací metoda); rovněž *hystero*

hystero, neskl. hysteroskopie, (gynekologická vyšetřovací metoda); rovněž *hysterka*

I

ICSI, neskl. intracytoplasmic sperm injection (tj. metoda asistované reprodukce s ITF), injekční aplikace spermie do vajíčka

IUI, neskl. intrauterinní inseminace (zavedení spermií do děložní dutiny); rovněž *umělko*

IVF, neskl. in vitro fertilizace (metoda asistované reprodukce); rovněž *umělko*

J

jarňátko, -a, n. dítě narozené na jaře

jednodětná matka, -y, f. matka mající jedno dítě

jednorázovka, -y, f. jednorázová plena; rovněž *pamperska*

jednovajky, -jek, f. jednovaječná dvojčata; též *dvojky*

K

kapitán, -a, m. vítězná spermie, která se dostala k vajíčku jako první

kašlíkovat, ned. mít kašel

KET, -u, m. kryoembryotransfer (jedna z metod asistované reprodukce související s IVF)

KO, neskl. kontrola, kontrolní odběr

kočárkování, -í, n. procházky s dítětem v kočárku

kočárkovat, ned. procházky s dítětem v kočárku

kojanda, -y, f. kojící matka; rovněž *kojomatka*

kojo, -a, n.; nebo neskl.; adj. kojení, kojící

kojomatka, -y, f. kojící matka; rovněž *kojanda*

kojomil, -a, m. dítě téměř závislé na kojení; rovněž *prsomil, závisláček*

kontra, neskl. kontrakce

koupačka, -y, f. koupání

koza, -y, f. gynekologické vyšetřovací křeslo

KP, neskl. konec pánevní

krámovat, ned. menstruuovat

krámy, -ů, m. menstruace; rovněž *červená, mrcha, MS, potvora, teta z Červený Lhoty*

květnátko, -a, n. dítě narozené v květnu

L

laparka, -y, f. laparoskopie (vyšetření dutiny břišní); rovněž *laparo*

laparo, neskl. laparoskopie; rovněž *laparka*

látkovat, ned. používání látkových plen

látkovka, -y, f. látková plena

ledňáček, -čka zmražené embryo; rovněž *mrazáček*

letadlo, ned. poloha připomínající letadlo

letnátko, -a, n. dítě narození v letních měsících

líný mršky, -šek, f. spermie, které nejsou schopné oplodnit vajíčka

lokálka, -y, f. lokální anestezie; rovněž *epi, epidurál*

LP, neskl. laktační poradkyně

lumpík, -a, m. zlobivé dítě

M

malý řvoun, -a, m. brečící dítě

mamánek, -nka, m. dítě silně fixované na matku

manža, -i, m. manžel, rovněž *manžílek*

manžílek, -a, m. manžel; rovněž *manža*

megatěhu, neskl. žena v pokročilém stadiu těhotenství

míchaná vajíčka, -ček, n. konzistence dětské stolice

mimčo, -a, n. miminko; rovněž *mimi*, *mimísek*, *uzlíček*

mimi, neskl. miminko nebo embryo; rovněž *mimčo*, *mimísek*, *uzlíček*

mimiblivajz, -u, m. dětské jídlo (většinou nevábného vzhledu)

miminkovský, adj. pojící se s miminkem

mimísek, -ska, m. miminko nebo embryo; rovněž *bobísek*, *bojovníček*, *embryjko*, *embrouš*, *fazolka*, *mimčo*, *mimi*

mimoděložko, -a, n. mimoděložní těhotenství; rovněž *mimoň*

mimoň, -ně, m. mimoděložní těhotenství; rovněž *mimoděložko*

minimálka, -y, f. minimální stimulace vaječnicků (tento zákrok probíhá při asistované reprodukci)

mlíkárný, -ren, f. prsa těhotné ženy nalitá mlékem

MM neskl. mateřské mléko

mnohomatka, -y, f. matka mající více dětí; rovněž *druhomatka*

Mojžíšovka, -y, f. rehabilitační metoda podle L. Mojžíšové, která pomáhá při neplodnosti

monokočár, -u, m. kočár určený jednomu dítěti

monomatka, -y, f. matka mající jedno dítě; rovněž *prvomatka*

motýlci, -ků, m. pohyby plodu v těhotenství; rovněž *bublinkování*

mrzáček, -čka, m., živ. zmražené embryo; rovněž *ledňáček*

mrcha, -y, f. menstruace; rovněž *červená*, *krámy*, *MS*, *teta z Červený Lhoty*

MS, neskl. menstruace; rovněž *červená*, *krámy*, *mrcha*, *potvora*, *teta z Červený Lhoty*

mudr, -a, m.; neskl. lékař (*dr*, *mudra*, *mudrc*), gynekolog (*gyndař*, *gyndr*), gynekoložka (*gyndařka*, *gyndr*), pediatrička (*pediatra*, *pediatryně*)

mudra, -y, m.; -y, f. lékař (*dr*, *mudr*, *mudrc*), gynekolog (*gyndař*, *gyndr*), lékařka (*dr*, *mudr*), gynekoložka (*gyndařka*, *gyndr*), pediatrička (*pediatra*, *pediatryně*)

mudrc, -e, m. lékař (*dr*, *mudr*, *mudra*), gynekolog (*gyndař*, *gyndr*)

mužík, -a, m. muž, manžel, přítel; rovněž *manža, příťa*

mužské vocásky, -ů, m. spermie; rovněž *mršky, spermíci, spermouše*

N

nedonošenačko, -a, n. nedonošené dítě

nemanža, -i, m. partner, přítel; rovněž *příťa*

nočníkování, -í, n. chození na nočník

nočníkovat, ned. chodit na nočník

normal porod, -u, m. normální porod přirozenou cestou

novoš, -e, m. novorozenec

nuroš, -e, m. Nurofen

O

oblíkačka, -y, f. oblíkání

očko, adj.; -a, n. neskl. očkování, očkovací, očkující

očko centrum, -ra, n. očkovací centrum

očkovák, -u, m. očkovací průkaz

oddudlíkování, -í, n. odvyknutí k používání dudlíku

oddudlíkovat, dok. odvyknout dudlíku

odplenkování, -í, n. přechod z plenek na nočník

odplenkovat, dok. přestat používat pleny, naučit dítě na nočník

ovu, neskl.; adj. ovulace, ovulační

ovu test, -u, m. ovulační test

ovulka, -y, f. ovulace, rovněž *ovu*

P

PA, neskl. porodní asistentka

pamperska, -y, f. jednorázová plena značky Pampers; rovněž *jednorázovka*

pasení hříbátek, -í, n. dítě ležící na břiše se vztyčenou hlavou, je opřené o lokty

pasení koníčků, -í, n. dítě ležící na břiše se vztyčenou hlavou, je opřené o lokty

pást hříbátka, ned. dítě je v poloze na břiše

pást koníčky, ned. dítě je v poloze na břiše

pediatra, -y, f. pediatrička; rovněž *mudr, mudra, pediatriyně*

pediatriyně (též **pediatrině**), -ě, f. pediatrička; rovněž *dr, mudr, mudra, pediatra*

pěstouňátko, -a, n. dítě v pěstounské péči

placka, -y, f. placenta

plodovka, -y, f. plodová voda

PMS, neskl. premenstruační syndrom

porodka, -y, f. porodnice

poslíčci, -čků, m. předzvěstné kontrakce

poslíčkovat, ned. zažít předzvěstné kontrakce

potvora, -y, f. menstruace; rovněž *červená, krámy, mrcha, MS, teta z Červený Lhoty*

prdnutí voda, -í, n. odtok plodové vody před samotným porodem

preventivka, -y, f. preventivní prohlídka

protiočko, adj. proti očkování, tj. stanovisko proti očkování dětí

protržení hráze, -e, f. prasknutí plodové vody

prsomil, -a, m. dítě vyžadující kojení; rovněž *kojomil, závisláček*

prstíkovka, -y, f. prstíková metoda (postup přiblížit sperma k děložnímu čípku)

průjmovat, ned. mít průjem

průtokáč, -e, m. často vylučující dítě

prvomatka, -y, f. matka mající jedno dítě; též *monomatka*

přebalovák, -u, m. přebalovací pult

přít'a, -ti, m. přítel, partner; též *nemanža*

R

rizikáč, -e, m. rizikové těhotenství

ročňátko, -a, n. roční dítě

rozteklit se, dok. dítě, které se vzteká

rýmovat, ned. mít rýmu

S

sexík, -u, m. sex; rovněž *snaženíčko*, *tuleníčko*

sexovat, ned. provozovat sex; též *tulit se*

snaženíčko, -a, n. snažit se o početí; rovněž *sexík*, *snažilkování*, *tuleníčko*

snažilka, -y, f. žena toužící otěhotnět; rovněž *čekatelka*

snažilkování, -í, n. snaha o početí; rovněž *sexík*, *snaženíčko*, *tuleníčko*

soutěžilka, -y, f. žena, která se ráda účastní nejrůznějších her

spermíci, -ků, m.; rovněž *mršky*

spermio, neskl. spermioqram; rovněž *SPG*

SPG, neskl. spermioqram

sport'ák, -u, m. sportovní kočárek

stín, -u, m. slabá čárka na těhotenském testu; rovněž *duch*, *dušík*

supermatka, -y, f. matka s pejorativním označením, zvládající děti i chod domácnosti

Š

šestinedělka, -y, f. žena nacházející se v období šestinedělí

špendlíček, -u, m. předčasně narozené dítě

T

těhu, neskl.; adj. těhotenství, těhotná, těhotenství

těhucurkovka, -y, f. těhotenská cukrovka

těhudemence, -e, f. porucha kognitivních funkcí v průběhu těhotenství

těhuhadry, -ů, m. těhotenské oblečení

těhuhormony, -ů, m. těhotenské hormony

těhupodprda, -y, f. těhotenská podprsenka

těhuřidičák, -u, m. těhotenská průkaz

těhutričko, -a, n. těhotenské tričko

těhule, -e, f. těhotná žena; rovněž *těhu*, *těhulka*

těhulka, -y, f. těhotná žena; rovněž *těhu*, *těhule*

těhulkování, -í, n. těhotenství; rovněž *těhu*

těhulkovat, ned. být těhotná

těhulkovský, adj. související s těhotenstvím

teplotovat, ned. mít teplotu; rovněž *horečkovat*

testovat, ned. provádět těhotenský test

teta z Červený Lhoty, -y, f. menstruace; rovněž *červená*, *krámy*, *mrcha*, *potvora*, *MS*

tlustice, -e, f. silná čárka na těhotenském testu; rovněž *dálnice*

TP, neskl. termín porodu

trojky, -jek, f. trojčata

třílůžák, -u, m. třílůžkový pokoj v nemocnici

TT, neskl. týden těhotenství, nebo těhotenský test

tuleníčko, -a, n. sex; rovněž *sexík*, *snaženíčko*, *tulení*, *tuli tuli*

tuli tuli, neskl. sex; rovněž *sexik, snaženíčko, tulení, tuleníčko*

tulit se, ned. provozovat sex, rovněž *sexovat*

U

UM, neskl. umělé mléko

ultr, -u, m. ultrazvuk

umělko, -a, n. umělé oplodnění; rovněž *IUI, IVF*

UTP, neskl. umělé přerušení těhotenství

Utroš, -e, m. Utrogestan (lék, který slouží k udržení plodu)

UTZ, neskl. ultrazvuk

uzlíček, -a, m. (viz uzlíček štěstí); rovněž *mimčo, mimi, mimísek*

V

virózka, -y, f. viróza

Vojtovka, -y, f. Vojtova metoda (cviky napomáhající k léčbě tělesných a psychických)

vstávačka, -y, f. ranní vstávání

VSV, neskl. vrozená srdeční vada

VVV, neskl. vrozená vývojová vada

výletovat, ned. dělat výlet

vylodění, -í, n. porod nebo narození dítěte

vyložit se, dok. porodit (narodit)

vyvolávačka, -y, f. injekce vyvolávací menstruaci

Z

zasadit semínko, dok. počít dítě

závisláček, -čka, m. dítě vyžadující nadměrnou dávku mateřského mléka

žlutásek, -ska, m. dítě s novorozeneckou žloutenkou

DISKUSE NA INTERNETOVÝCH SERVERECH

Emimino.cz

jessika 18.05.11 12:09

Kačul nejhorší je to, že každý čeká až se malej narodí a pak ta rána. Předčasně a ještě mrtvý. Ty telefony byly strašné... vím, že každý měl o mě strach, ale každému vysvětlovat co se stalo bylo to nejhorší. Beru to tak, že můj andílek se přišel na svět jen podívat a musel odejít, jen nechápu, proč se to stalo... Snad nějaký náznak... nebo by nebyl zdravý a my se trápili, nevím. Chtěla bych co nejdříve otěhotnět a mít svého andílka u sebe a aspoň trochu zmírnit tu bolest. Nikdo nevíme co nás čeká... jen musíme čekat a doufat. 😊

Mia21 06.03.16 11:36

Maitalon antiko. Jaký den vzít nový prášek z nového blistra. Prosím poradte, kdo z vás užívá tuto antiko včera jsem dobrala poslední prášek teď pauza na MS za kolik dní si mam vzít prášek z nového blistra?? V sobotu jsem dobrala a prášek vzít další sobotu nebo neděli?? Pribalak nemůžu najít je to nová antiko.. zatím měsíc užívám díky..

AndilekOli Závislačka4884 příspěvků15.12.14 15:15

Já jsem to taky tak dělala, že jsem mávala rukama hlavně při radosti nebo rozrušení - mám AS. To dělá můj bratr (velmi pravděpodobně AS, ale nedignostikovaný) a bratranec - diagnostikovaný AS. Tak mě napadá jestli to může být dědičné, protože AS případně hraničních AS pár v rodině máme (všechno kluci a všechno vědci se zaměřením na přírodní vědy). Mladý se ve fázi radostného rozrušení „přepne“ a začne jančit (skákat po gauči, po mně, točit se dokola) a nemůže se hodit zpátky. Mám pocit, že mě v této fázi vůbec neslyší, nebo slyší, ale nevnímá. On sám tomu říká: přepnutí na autopilota.

Počkám si na diagnostiku, ale ono je to asi dost jasné. Nicméně AS na rozdíl od klasického dětského autismu zas tak moc v běžném životě nevadí. Alespoň co vidím v příbuzenstvu, je s tím největší problém v mladším školním věku.

cher 31.10.11 13:01

Taky si myslím, že manžel určitě aspergův syndrom nemá. Já znala jednoho asperga-téměř nemluvil, jedl jen asi 3 jídla a byl v plném invalidním důchodě. Nemyslím si, že člověk s Aspergovým syndromem by dokázal bez problémů chodit do práce, namluvit si ženskou, pořídit si rodinu a běžně fungovat. 😞 Pokud máš i tak pochyby, přemluvila bych manžela k návštěvě odborníka.

petull.a1Zasloužilá kecalka983 příspěvků31.10.11 13:39

😊 **Anonymní** píše:

Zjistila jsem, že můj manžel je pravděpodobně aspík. Vždycky byl zvláštní typ, ale až když jsem si přečetla o tomto syndromu, tak mi to docvaklo. On sám se v tom nevidí, ale podle mě tam dost příznaků má. Máme dvě děti. To starší mělo dva roky a pozoruju, že je dost nespolečenské, hlavně se bojí dětí a i další věci sedí. Nevím, jestli už v tak nízkém věku se dá asperger poznat nebo je to ještě brzo? Byla bych ráda, kdyby napsali ti, co mají s touto diagnózou nějaké zkušenosti, jaké máte příznaky, kdy jste třeba navštívili psychologa a podobně. Jsem z toho, co jsem zjistila dost v šoku a vím, že mi to bude hlodat v hlavě, dokud se to nepotvrdí nebo nevyvrátí.

macik1976

Zasloužilá kecalka892 příspěvků15.01.15 08:39

Holky tak jsem to nevydržela a volala jsem si tam dnes. Tak z 5 mi zůstalo všech 5, prý jsou krásný a zítra si už nemusím volat, v sobotu jdu na transfer. Já jsem tak šťastná, emryoložka říkala, jak jsou krásní 🥰 jupííí, těším se tak na sobotu. Prý se v sobotu budeme bavit o mrazení, tak jsem zvědavá, jestli to všichni zvládnou 😊

Betkaa1975

Kecalka357 příspěvků15.01.15 08:55

Teda já mám takovou radost. Velká gratulace, to jsou super zprávy 🥰🥰 Nevzdávej to, bazálka může být zblbnutá ze všech těch hormonů, musíme miminkům věřit. Držím moc palce 😊🥰 I když já mám sama co mluvit, dnes jsem testovala a za pusto bílo prázdno a zas mám sto chutí to vzdát a zabalit (což mi teda popravdě vydrží tak do 2 dne cyklu, kdy začnu zas vyhlížet ovulku 🍷) No ale teď jsem tomu dávala fakt naděje, clostík měl doběh a ovulaci jsme podle všeho trefili, ale tak je jasný, že to vždycky nestačí a fakt je

možný, že mám neprůchodný ty vejcovody. Zítra jdu do reprofitu, tak se uvidím, co vymyslíme dál 🙄🙄

Liška2014 Neúnavná pisatelka 16513 příspěvků 15.01.15 09:00

🙄🙄🙄 neboj..mě špatná nálada opouští taky s příchodem ms 🙄..prostě nová naděje 😊
testík bílý? škoda...nemám přehled...kolikátý dc si? není ještě naděje? 😊 a bazálku
měřím vždy..u každého cyklu i s IVF, takže vím 😊 ale prostě ten nástup teploty tam být
musí..to je 100%..bohužel není..ale tak..třeba zítra 🙄🙄

Hanca0 Ukecaná baba ;) 1939 příspěvků 28.05.12 15:22 📧

Kaczule držím 🙄🙄 jeden bojovníček stačí, tak doufám že se zavrtá na hezky dlouho
🙄🙄🙄 A hezky poslechni Dr. řekl nepokazit tak embryjko nikam nepouštěj ! !

Rampepurna Ukecaná baba ;) 1369 příspěvků 31.08.10 11:15

Ahoj,

chtěla bych tu porobrat s rodičema, který s dětma cvičí/cvičili Vojtovu metodu, jestli
a jak se mučankování projevilo na psychický kondici jejich dětí. Nastíním naši situaci -
až v 8. měsíci jsme začali cvičit vojtovku (díky laxnosti našeho dětskýho doktora, na
neurologii se chytali za hlavu, že nás tam měl poslat už před čtvrt rokem nejpozději 🍷,
čím dřív se začne ... sami víte).

andelka83

Neúnavná pisatelka 15054 příspěvků 15.06.14 14:39

Měla jsem to podobné u prvního, 4týdny očistky, pak dokonce 2týdny nic a po prohlídce
po 6nedělí jsem zas další 2 týdny krvácela. Byla jsem v pořádku, Dr dělal utz..a MS mi
přišla až 11m po porodu a pak byla pravidelně. Po druhém porodu v podstatě to samý, ale
ne 8týdnů, ale 10. žádný problém to nebyl. Ale mám dělohu obrácenou dozadu, tak je
možné že tam něco zůstalo jakoby v rohu, a chvíli trvalo než se to odloučilo pryč.

Brokianaa Závíslačka 4442 příspěvků 11.07.11 00:10

Přenáší se pouze jedna forma DS, a ta je vzácnější než trisomie 21, která je náhodná
a nemá žádné příčiny. Na věk bych taky nespolehala - mi se narodil downík ve 22letech
po naprosto pohodovém těhotenství. Každopádně bych si vyžádala odběr choriových klků.

Ty se dělají dřív než amnio... Taky mě to v příštím těhotenství čeká. Neumím si představit, že bych měla jít vyvolávat porod mrtvého dítěte, proto i přes lehce vyšší rizika bych šla do klků, pokud se už od začátku ví, že něco nemusí být ok... Držím palečky ať je miminko v pořádku. A jinak doba se mění a doufám, že i na downíky se začne koukat jinak... I když jak to občas čtu, tak nevím, nevím...:-)

slunicko200 Zasloužilá kecalka697 příspěvků 03.11.11 09:05

Včera jsem byla u pediatričky se synem 16m na očkování jako spadlá z měsíce a ne jako zkušená druhomatka. Opravdu, ale opravdu nikdy jsem neslyšela, že tmavomodré nebo černé oblečení nesmí přijít miminku nebo batoleti přímo na tělo. Syn měl černé punčocháčky a tmavomodrý dlouhý rukáv. Nutno říct, že ho měl na holé tělo v podstatě poprvé a záměrně, neboť u dr je vždycky pěkný cirkus, tak bych mu mimo vršku v tom chaosu nemusela ještě stahovat bodýčko..Byla jsem dost překvapená. Tmavomodré barvy (nevím, zda záleží na kvalitě oblečení, samozřejmě se neobléká u čongů) prý v kombinaci s potem uvolňují látky (brom???nebo co???) a ten způsobuje alergickou reakci pokožky. Syn měl pod a za krkem slabší vyrážku, připomínající potničky, dr to označila podezřením na toto.. Tak jen, že bych ráda věděla něco víc. To jsem fakt tak mimo, že za 4roky jsem toto od nikoho neslyšela? Kluci nosí tmavší barvy ve větším měřítku, tak se mi prohnalo jen tak s úsměvem hlavou, co budou asi nosit 😊 Ale jak říkám, zas na druhou stranu, dávat např. černé bodýčko mi nikdy nenapadlo, ani takové žádné nemáme...ale třeba ty punčošky..prostě zkušené a osvědčené poradte, co víte:-) Děkuji!

greib Kecalka238 příspěvků 1 inzerát 16.12.13 14:06

Druhé dítě - dvojčata!

Ahoj holky, před pár dny jsme se dozvěděli, že čekáme dvojčátka. Doma už máme jednoho dvouletýho raubíře. Pořád jsme z toho v šoku, tedy hlavně já. Máte také některá z vás dvojčátka až po prvním dítěti? A jak jste to zvládali? Malej je velký závisláček, navíc je teď na zabítí - vzteká se, neposlouchá, nesnáší cizí lidi...atd. Když pomínu všechny ty peníze a starosti, že mi jsou dosavadní věci k ničemu a budeme muset sehnat všechno 2x (navíc větší auto), tak mám hlavně strach z těhotenství. Víím, že u dvojčat bývají komplikace. A já ani nemůžu pořádně odpočívat a taky musím chtě nechtě malýho zvedat. No prostě, od pátku mi sedí na hrudníku balvan a jen se strachuju. 😊

Anonymní 17.01.12 11:32

Já jsem nešla po pozitivním testu, test jsem si dělala jen na začátku, a tam byl jen minidušík. Nechala jsem to tak a čekala na MS. Včera jsem měla spoždění 10 dní tak jsem šla. A to že tak brzy, tak ze dvou důvodů. Za prvé dělám v obchodě ve skladu, kde tahám těžké přepravky, ovoce zelenina, třeba tři palety za směnu. A druhý důvod je, že mám za sebou Mimoděložní, jeden MA a v Caru mi doporučili před otěhotněním brát anopyrin. Pak jsem otěhotněla přirozeně, ale taky jak jsem to zjistila, hned jsem běžela k doktorce aby mi nasadila ten Anopyrin. Pak už jsem si později musela píchat Clexan. Takže tak, no. Jinak bych se tam tak brzy nehnala 😊

fiona313 Echt Kelišová8771 příspěvků17.06.16 14:11Ještě, abych vás povzbudila. Před dvěma roky jsem otehotněla po IUI. Kvůli nasazení léků jsem musela testovat co nejdříve. Hned jsem letěla k dr. HCG bylo jen 55 a tak mě strašili biochemickým. Prý je to skoro na tudy. No a co myslíte? Biochemické mi tady baští meloun. Klídek. Doktoři vždycky řeknou tu horší variantu. Tak vyražte na procházku na sluníčko, na zmrzku nebo jen tak. Kupte si něco hezkého a dobrého. Je to to nejlepší co můžete pro sebe udělat. Ono to stejně neovlivníte a jen se to tím sezením u počítače a hledáním různých informací zhoršuje. Věřte, vím o čem mluvím. 😊🌸

dagmar10 Závislačka3797 příspěvků3 inzeráty 09.08.10 14:10 Jsem přesvědčená, že ti tady holky napíšou pozitivní i negativní zkušenosti. Já jsem první dítě rodila bez a řekla jsem si, že druhé jediné s epi a je mi jedno kde - dojedu kamkoliv 😊A podruhé: PA mi dala epi s tím, že mi to urychlí otevírání, ale opak byl bohužel pravdou. Porod se mi úplně zastavil - necítila jsem vůbec ale vůbec nic. Na monitoru kontrakce jako Mount Everest a já jsem necítila NIC. Lehla jsem si a spala 😊O co horší bylo, když pak přestal působit 😞Dostala jsem 3 dávky a každá působila 2 hodiny. Na tlačení mi už pak nepůsobil, aspoň jsem cítila, kdy je kontrakce a kdy mám tlačit. Kdybych měla rodit potřetí, nechám si ho zase píchnout.

Martrich Extra třída :D 11999 příspěvků 17.03.16 12:42

Tak jsem byla na imunologii pro výsledky a mam takový zajímavý poznatek a už se v tom ani nevyznám. Před prvním IVF, ze kterého je dnes pětiletý syn jsem chodila do Podolí a zjištěny protilátky na trofoblast a spermie, prednison a gumosex a povedlo se IVF. Pak

kontrolní hodnoty už ok, po porodu taktéž ok. Při prvních třech transferech pro jistotu prednison, pak jsem byla dvakrát nebo třikrát u Malíčkové a u té mi vše vyšlo vždy v pořádku, že podle ní imunol. problém nemáme. Jenže se embrya nechytala.. teď jsem si to vydupala znova, tak jsem byla poslaná do Imunnie na Karláku s manželem a mam protilátky proti ováriím (dělají asi jiná vyšetření) a celkově tu imunitu takovou nakopnutou, mam i dost alergie, atd. Takže opět prednison a prý gumosex není třeba, na sperma nic nemam... Tak třeba je to ten problém, možná je lepší, když se něco najde, než když mi všude říkají, že je vše ok, ale stejně těhotná nejsem... No a manžel má tu imunitu zase špatnou v tom smyslu, že chytí každou bacil... Jsme se fakt našli 🤔

Anonymní 10.01.17 20:02

Trochu obavy, az zitra gynda

V rychlosti, az zitra jdu na gynekologii ale potrebuju ukidnit, jinak se zblaznim strachy. Jsem sportovkyne od malicka, nepravidelnou MS mam hodne, misto ocekavane MS jsem mela ve zpozdeni jen hnedy vytok (ktery jsem uz takhle misto MS mela v zari a jednou v sprnu myslim) a par kapkami krve a trval normalne 7 dni a ted zase nic, strasne mam vystouple bradavky a kdyz o ne zavadi, tak mi boli. Jsem dost mlada, tak si opravdu nepreji byt tehotna. Delala jsem si 3x tehotensky test, jednou facelle, druhy pepino a treti Lady max a vse negativne. Ale moc se bojim. Vrta mi to v hlave jak jsem misto MS dostala to hnedy co si a ted mi boli bradavky 😞

novaandy Kecalka204 příspěvků09.08.15 13:54

cysta na vaječniku aneb gyndar a jeho alternativa lecení

Dobrý den

Chtěla jsem se optat jsem sledována gynekologem protože mám už hloouhu cystu na levém vaječniku která se nevede nehormonalni antikoncepci odstranit.. Hormonální nemohu mám hemiplegickou mogrenu... Napsal mi Norethisteron na odhalení menstruace jen mě nenápada proč... Nyní se ptam ma některá skusenosti s tímto lékem mám ho brát 2 x denně..

terkuc Nováček2 příspěvky 16.11.15 13:29

Ahoj, rada bych se zeptala, zda- li je možné, aby otec dítěte byl na hekárně. Udajne to Bulovka nepovoluje, az u samotneho porodu? 😞

AmyMia Stálice55 příspěvků04.06.16 10:46

Holky prosím čeká me tenhle čtyřboj mate s tím někdo zkušenosti? Jak to probíhalo, bolelo nebolelo a co vše vám dělali ten první den nástupu? Jsem silenej posera z bolesti a už teď jsem totálně v nervech nemůžu se ani soustředit na práci ani doma se neshodnem protože z toho mám fakt depky. A za jak dlouho jste pak otehotnely? Me na to odkázali v caru ale jaký bude další postup mi zatím neřekli. Nechci hned iui raděj bych zkusila ještě přirozené, ale přítelovi po prvním spermiu řekli výsledek oligozoospermie ze prý ma jen 1,25 mil. 😞... A ja mám dvourohou dělohu a nedaří se víc jak rok možná už dva 😞 začínám byt ze všeho už zoufalá a hlavně z toho jak roky utíkají a furt nic :/ prosim která jste na tom byla můžete se podělit o informace?

Pučmeloun Zasloužilá kecalka809 příspěvků26.10.16 00:32

Ségry test je parádní, krásné dvě 🙌...

Já chtěla vždycky jarní miminko. Dcera je prosincová (střelec). Já sem květnová (býk) a manžel říjnový (váhy). A já mám ty narozky nejlepší, venku už je pěkně a na jaře vše začíná a je to pro mě takové pozitivní období. Možná to tak vnímám i pro to, že sem se v to období narodila. Dcera se totiž nejlépe cítí když je zima a sníh. Už od léta otravuje, kdy už konečně zase bude sníh 😊... Ráda bych mimčo do nějakého teplejšího měsíce, abychom už z porodnice nemuseli jít nabalení jak tuleni a mohli chodit brzo ven. Taky mi přijde nosit to největší břicho, když je ještě teplo. Do bundy sem se v době porodu vlezla jen tak tak a about si boty bylo také čím dál zajímavější (přes břicho a také mi otékaly nohy). Za mě teda jednoznačně jarnátko, nebo letňátko, max brzký podzim. Ale upřímně, teď je mi to už taky fuk, jarnátko sem prošvihla, letňátko asi nestihnu a podzim? no uvidíme, takže klído beru i zimu, než čekat o to déle 😊... Už bych opravdu to miminko brala. Stárnu, a ráda bych si splnila ještě svůj sen - mít svého koně, a to ideálně až děti odrostou trochu a budu na koně mít víc času. S dcerou už by to teď šlo, je do nich taky blázen, ale já nejsem blázen, abych si pořídila koně teď, když chci druhé mimčo a to má přednost 😊... Mám toho moc 🍷

Safira77 Zasloužilá kecalka931 příspěvků10.12.14 22:37

ahojky 😊 ty my dve to mame opravdu na den stejne, to je pecka, vazne 😊 Jinak ano nas termin 4.3.2015 muzeme rovnou zapomenout!! A ja si ti malovala na pulku unora, ha ha. 🚗💻 Budeme radi za prosinec vcelku 🙄 No, uvidime 😊 😊

zuzulenda Závistlačka3910 příspěvků 14.12.11 13:01

Kosticka, já taky ty lidi neodsuzuju, to určitě ne. Jen jsem nad tím tak přemýšlela 🤔👤 O mě třeba lidi můžou říkat, že jsem trubka, která tahá dítě pěšky. Každý dělá to, co uzná za vhodné. Takže fakt nemám potřebu někoho odsuzovat. A vím, že ne každé 4leté dítě do školky chodí. Jak jsem psala, kdyby malá byla kočárková, tak ji taky vozím. Vždyť kvůli tomu jsem si pořídila nové vozítko... ale k ničemu 😞 Jinak já s malou můžu dělat cokoli, ale taky zároveň je to hyperaktivní lumpík. 😊 Naštěstí měla pouze jednu nutkání vběhnout do silnice. 😞

Misenka Echt Kelišová8602 příspěvků 08.07.08 14:36

no já nosila kojo podprdy, ale jen na začátku, kdy jsem kojila pořád. ke konci už jsem nosila normální s kosticí. ony ty kojící jsou docela ošklivé. jo a já taky nosila 75 F. vím že se dají sehnat hezké a kvalitní od Anity, jsou jen dražší. no a já si teda lambádu s těma mýma obrovskýmá prsama nedovedu představit. myslím že by ty prsa ani neunesla.

cverunka Ukecaná baba ;) 1764 příspěvků 15.01.15 14:35

Já časté noční buzení na kojo odbourala postupně a to tak, že jsem po půl hodině posouvala dobu kojení. Řekla jsem si, že dřív než ve 2 v noci prso nedostane a hotovo a poté jsem čas posouvala na půl 3 atd... Nakonec se kojila už jen v 5 ráno. Někomu se to možná zdá kruté, ale není nic důležitější než spokojená matka. Lepší nekojit vůbec, než být na dítě kvůli kojení zlá 🌸😊

Baby-cafe.cz

Inkognito » sobota 13. únor 2016, 22:42

Ženy, jsem už zoufalá a jste asi jediné, kam se mohu obrátit s žádostí o radu nebo zkušenost v podobné situaci...

Koneckonců, nebýt vás tady, tak bych nikdy neprozřela a mohla bych i s druhým porodem odjet spokojeně do porodnice, nechat se odborně odrodit desetičlenným sterilním personálem, kamarádkám povykládat, jaké to bylo utrpení a pochválit lékaře, jak zachránil život mně, dítěti a půlce vesnice k tomu...

Jenže už to, bohužel pro mě, vidím dost jinak. Za poslední rok jsem tedy udělala obrovský posun a dokázala jsem se smířit s tím, že v té nemocnici nakonec mohu třeba skončit, pokud něco fyziologicky nebude k tomu nakloněno (třeba se dítě neotočí hlavičkou, budu rodit výrazně dříve nebo hodně přenášet) nebo pokud prostě změním názor. JÁ - můj pocit, můj názor. Tohle byl velký krok a moc mě to uklidnilo. Riskovat cokoli je to poslední, co bych chtěla, není to můj styl...ale pokud bude vše v pořádku a já to tak budu cítit i před porodem a během něj, ráda bych zůstala rodit doma s PA.

Můj partner se už před pár lety vyjádřil, že za něj tedy domácí porod neee... Nějak jsem diskuzi na tohle téma nevyvolávala (taky nebyl důvod, když jsem dítě nečekala), ale nějak jsem slabě doufala, že postupem doby názor změní. Občas jsme se bavili o tom, co všechno bylo špatně na tom mém prvním nemocničním porodu nebo obecně probírali porodní dění někde kolem, chápal, souhlasil... Máme hodně podobné názory, VŽDY se nakonec shodneme (snad jen kromě názoru na úklid a názvy barev 😊).

Mahynka » pátek 19. říjen 2007, 06:54

Ahoj ahoj, potřebuju poradit, pořád mi není jasné jak se počítají týdny na měsíce v těhu. Když jsem 12 tt od poslední MS to už je konec třetího a začátek čtvrtého měsíce nebo první trimestr končí až 14 tt (to mi povídal někdo tady)? Každý říká něco jiného a já fakt nevím 😊 v knížce jsem četla že by 12 tt měl být přelom 3 a 4 měsíce. Díky za rady
No, to je přece úplně jednoduché - prostě kalendářní měsíc není 4 týdny, ale asi 4,35 týdne. Takže 12tt je konec 3.měsíce, 13tt přelom a 14tt začátek 4.měs. Já ti rozumím, já jsem v tom ze začátku taky měla zmatek, ale tak od 6.měs už jem týdny ani nepočítala počítala jsem přímo měsíce...Přeji ti hodně štěstí a zdravé mimi! 🧡👶

Foxy » pátek 19. říjen 2007, 07:10

Jo a ještě poznámka: těhotenství trvá 9 kal.měsíců a 10 lunárních měsíců, takže kdyby jsi to chtěla počítat na lunární měsíce, tak 4 týdny = 1 lunární měsíc 😊
😊😊Gabi, díky ta tip 😊 no vis jak je to s tím uzivanim a tím obr brichem 😊😊😊

Dráček » pátek 19. březen 2010, 14:03

Milé holky, zřejmě již opět trpím těhudemencí, ale nemůžu diskuzi k ambulantnímu porodu najít. Takže mám prosbu: podělte se o Vaše pozitivní i negativní zkušenosti, zážitky, informace, rady týkající se ambuporodu. Vím pouze toto: není možný v každé porodnici-tudíž ve kt. Vám jej umožnili? Pediatr k mimi po propuštění vypisuje nějaký origoš papír, že souhlasí s převzetím do péče nebo musí maminka mít nějaký "svůj"? Co vyšetření po porodu- matka Sono dělohy, mimi-kyčle, ledviny, odběry na VVV z patičky? A prostě vše co Vás napadne. A konkrétně ambu porod v Brně BOhunicích..prosím.

Pajdule » úterý 13. září 2011, 16:40

Jsem za tuhle diskuzi ráda, protože už mám pozvánku na přeočkování v 5 letech. MUDře jsem řekla, že se objednáme až bude zdravý (nyní 2x za sebou angína jak hrom) a sestra mi několikrát zopakovala, abych nezapomněla 😊. Vyčetla jsem, že se přeočkovává mezi 5. a 6. rokem, tak proč mám ke dni 5.narozenin už pozvánku....minimálně půl roku se hodlám rozhoupávat.

A nevím, zda očkovat, když jako malému miminu jsem podlehla zaběhnutému očkovacímu kalendáři a až potom tady četla diskuse o očkování, hledala jsem info o vedlejších účincích, totálně mě ty informace vykolejily a kdybych to co vím nyní věděla před 5 lety, trvala bych na individuálním kalendáři. Rizika jsem v té době ale nevěděla a nervy jsem si tedy ušetřila 😊. Teď je znám a tápu. Umím být asertivní a stát si na svém, to ano, fakt bych ráda zminimalizovala jakékoliv riziko. Ale které je nyní větší ?

Ano, všechna UM obsahují rostlinné oleje v různém poměru, některá tedy ne přímo palmový (ale většina ano), ale je tam řepkový, slunečnicový, kokosový. Ovšem předpokládám, že tím je myšlena normální forma, nikoliv ztužená. Neviděla bych důvod k hromadné panice 😊 Ostatně i v těch kaších to bude pravděpodobně nativní forma.

Aristonka » pátek 04. duben 2008, 11:56

Strašně si vážím darkyn, mají muj obrovsky obdiv a i za ostatní jim děkuji. Sami máme v rodině jedno 3 lete !darované vajíčko! je krásná a k sežraní, nikdy nepadlo slovo o nějaké genetice, její maminka je ta nejstastnější a vlastně se dockala díky tomu, že její kamarádka ji pomohla (darovala sva vajíčka a tím se nějak pounula v pořadníku) Ja sama bych darovala hned, ale nemohu, jsem sama po IVF+ICSI a co se týká vajíček, tak žádná sláva. My řešili i manželuv spermioqram a manžel byl rozhodnutý, že chce darce, pro

miminko byl schopen udělat cokoliv, nakonec pár spermií vydolovali 😊 Výsledek se narodí cca za 1 1/2 měsíce 😊 Strašně Ti držím pesti, ať se brzy dockáš a žádnou genetiku neřeš, bude to TVOJE miminko!!!!!! Hodně štěstí ❤️

Paulinka Žvatlalka 180 příspěvků 22. září 2006 Liberec

Ahoj holky,

já už nad tím, že vajíčka daruju přemýšlím docela dlouho, píchání do břicha a toho všeho se vůbec nebojím ;) Probírala jsem si to už ze všech stránek a pořád mě z toho vychází jít darovat! Akorát mám strach z toho, že do budoucna ještě 1-2 děti chceme a bojím se aby mě to potom nenarušilo....asi blbá otázka 😊 A kam se mám obrátit když chci darovat? Holky čekatelky, moc držím palečky aby jste se i vy co nejdříve dočkaly na ten svůj uzlíček lásky 😊

Sasula Žvatlalka 192 příspěvků 25. březen 2008

Inkognito, naprosto tě chápu!! Mě tu nikdo nezná a tak si dovoluji psát o sobě víc, ale v mém okolí jak jsem již psala, také o tom nikdo neví. Tedy má kolegyně ano, ale ví pouze, že mám tedy předčasné selhání vaječníků a že teď beru nějaké léky a že pojedem na kontrolu. Rozhodla jsem se však, že v současné době nechci (právě kvůli mému budoucímu miminku), aby o dárcovství někdo věděl. Mimo mé kolegyně to ví ještě moje 2 kamarádky, ale rozhodla jsem se jim zkrátka říct, že na stimulaci reaguji a že se mi ještě vyprodukovalo pár vajíček. Řekla jsem jim totiž o té době čekání na darovaná vajíčka, která se v mém centru pohybuje okolo 2 let (nikomu jsem již však neřekla, že jsem si sehnala dárkyni svou a ta nás tudíž posune na první místo v žebříčku) a tak mi to nahrává na to, že si budou zkrátka myslet, že to vyšlo samo, protože darované mít nemůžu, když jsem registrována měsíc 😊 Zkrátka jim to neřeknu. Jinak ostatní v rodině také ví a i v práci, že nám to nejde, ale těm nebudu říkat vůbec nic, jen že se to zkrátka povedlo, pokud se budou ptát, nic víc, protože do toho nikomu nic není (rodičům to neřeknu proto, že když jsem se jim před pár lety svěřila s mými problémy s početím, tak za chvíli věděli úplně cizí lidé z tátova okolí veškeré mé intimní podrobnosti, proto ten důvod, táta je strašná klepna). Nedělám to proto, že bych se za to styděla, ale právě proto, aby někdo v budoucnu nevybíravým způsobem mé dítě psychicky neohrozil právě touto zprávou. Já to svým dětem nechci říct a na tom jsme se prozatím s partnerem domluvili, resp. on

respektuje mé přání. Jsem tedy ráda, že i ty máš podobné stanovisko jako já! Mě to tehdy tedy poradila má gynekoložka, že by to byl nejlepší způsob.

Chtěla bych ti moc pogratulovat k tomu, že se těhotenství povedlo a máš miminko a další 2 na cestě, to je nádhera!!! Můžu se zeptat na pár informací? Jak u tebe probíhala stimulace na přijetí oplodněného embria, jak jsi to snášela a jak dlouhá doba uplynula od začátku do konce, tím myslím od toho, že byla nastimulována dárkyně po potvrzení tvého těhotenství (v některých centrech totiž vajíčko oplodní a embria zamrazí a až po půl roce zavedou příjemkyni - po testech dárkyně na HIV, nebo v jiných centrech embria zamrazí na kratší dobu s tím, že se pak začne stimulovat příjemkyně, protože se nedá příjemkyně s dárkyní nastimulovat na stejnou dobu). A dále, když se tedy objevily //, to pak jsi ještě jezdila dál do CAR a případně kdy tě převedli zpět ke svému gynekologovi? Bylo těhotenství rizikové a nebo teď toto s dvojčátky rizikové? Já bych totiž pokud to jen po zdravotní stránce půjde ráda chodila do práce, mám sedavé zaměstnání v administrativě, takže není problém.. A dále jaké jste si dávali podmínky pro dárkyni vajíček, myslím tím, co musí splňovat (krevní skupinu, vlastnosti, vzdělání...). Strašně moc děkuji za cenné rady!!! My jsme ve fázi, kdy jsme registrováni v CARu 2 měsíce (po 7 letém snažení), z toho 1 měsíc v databázi žadatelů o darované vajíčko, našla jsem si dárkyni, která již v pondělí začala stimulovat, ovšem zatím s námi nic podnikáno nebylo. Jen mi byl dělán ultrazvuk a krevní testy a partnerovi spermioqram. Zatím jsme nic nevyplňovali. Beru jen léky pro ženy v menopauze a v květnu jedeme do centra na kontrolu.

Mimibazar.cz

Lucie K. (Maxinka) ID 6208, (2.8.2016, 12:30)

Ne ne v pohodě, zatím bohužel, těhotná sem byla už 3x, dvakrát zamlklý potrat a jednou vloni mimoděložní no a teď mě čeká poslední naděje a to poslední hrazený pokus od pojišťovny tak snad. Ale taky už je to let, snažím se od 26 a je mi 32 hrozný když si to člověk uvědomí, ale je fakt že já mezitím změnila partnera protože ten první to psychicky neunesl 😞. ale s manželem se už taky snažíme spousta let tak 7 si myslím 😞

Přemýšlím, jestli jet s cestovkou (2 dospělí a 2 pubertáci) , teď jsem našla za 650 a k tomu zlevněný vstupný, žádná starost o nic, nebo jet autem za plný vstupný, přespat, nebo tam být jen od rána do večera, což zase řídit, blbnou celý den a zase řídit zpátky... co jsem kde přečetla, někdo nadšený, někdo nadává... hnusný jídlo, všechno předraženy, že je to už starý.... Tak nevím. Když to vezmu, když jsme na koupališti, tak za půl dne toho máme plný brejle, tak právě nevím, jestli není lepší jeden a užít si ho na max, nebo dva a druhý už se jen tak z nutnosti plácát... 🤔

Zuzana T. (tripi) ID 91204 (25.8.2016, 11:45)

já vim jak to tam chodí, byla sem jako doprovod s tatkou a s manžou, ale jako doprovod mi to nevadilo 🤔🤔🤔 manža vyšel a zpíval na celou nemocnici a já to teď vyprávím na všech rodinných sešlostech 🤔🤔🤔🤔 počítám, že teď bude mít co vyprávět on a dá mi to sežrat 🤔 a našli ti něco? byla si jen preventivně, nebo s nějakým problémem?

Olga B. (Michellinka) ID 169408 (10.10.2016, 9:56)

No to fakt a 🤔 si ne. Za mě se rodičky ještě vůbec nekontrolovaly, nechodily na UZ, na pravidelné kontroly - a těhotenství nezjišťoval gynekolog, ale porodní bába, která chodila od vesnice k vesnici... 🤔

Jana N. (Jana (Patrik)) ID 33614 (27. 2. 2017, 7:43)

Dobrý den, chápu, že nejlepší je zajít k dr...ale...kojím a stejně mi nic nedá, navíc cesta do města busem s kočárem by mě ubila. Před cca 3 dny mě šíleně bolely ruce nohy, cítila jsem uzliny na krku, chraptím. Potřebovala bych něco na odkašláni co se může při kojení a na chrapot. V sobotu bych potrebovala alespoň trochu mluvit 😊 a fungovat, máme neodložitelnu akci 😞

Klára B. (kakunka) ID 1199 (28. 12. 2016, 22:37)

No to jsem měla po porodu, přesně co píšeš. Jenže já nemohla kojít, už jsem to tu vyprávěla stokrát, což mi rozjelo takovou skoro až psychózu, k Tondovi se mi neměl šanci vytvořit pozitivní vztah, asi tři týdny jsem byla prakticky nervově zhroucená a byla jsem na něj zlá 🙄. To se nezapomíná 🤪 ani když jsem mu to cca od těch třech týdnů života bohatě vynahrazovala 😞

Markéta B. (137) ID 68844 (27. 1. 2017, 10:16)

říká se rok, no záleží i na věku. začíná se vždy že chlap spermioqram a ženská hormonální profil ale já to věděla že problém je u mě 😞 takže když jsem viděla výsledky nebyla jsem překvapená jen jsme si řekla že jsem to přece věděla 😞. Důležité je vědět jestli vůbec dochází k ovulaci 🙄❤️

Hanka B. (Hanka_Bohmova) ID 272761, (27. 1. 2017, 10:35)

První hned, druhé po několika měsících, třetí po roce a půl. HA jsem nebrala nikdy, partner stále týž. Tohle poslední předlouhé čekání připisuju vyššímu věku a psychice, byla jsem po spontánním potratu. Kupodivu jsem počala téměř přesně v den, kdy mi skončil rodičák na druhé a bylo jasné, že si budu muset nějak zařídit existenci ... prostě ten případ, kdy žena otěhotní v okamžiku, kdy to vzdá a najde si zaměstnání. Vzhledem k situaci jsme to nijak neřešili, jen jsem hlídala, jestli mám normálně ovulační příznaky. Očividně vám to leží v hlavě, já bych ve vaší situaci začala podrobněji sledovat cyklus, jestli to ještě neděláte - celkovou délku, termín ovulace, délku druhé části cyklu,

případné špinění před menstruací... Tohle může dr. hodně napovědět, dá se to udělat kdykoli a není to žádné zasahování do ničeho.

Hana B. (hanyzka) ID 41942, mimibazar.cz/hanyzka (24.2.2017, 15:57)

Bohužel takovou zkušenost nemám..ale taktéž čekáme třetí dítě..mě je teda 38 a máme takové jedináčku...mám dvě 🧡 4,5 a 11,5...ted' to bude bonusový 🧡.Obě jsem rodila normálně...tu starší bez ničeho a ta druhá vyvolávaná s tabletou. Za sebe mužu říct že tohle těhotenství je asi nejlepší...zvládám chodit do práce, ono to aspoň utíká... unava samozřejmě je, ale neí to zatím tak traické 🤔. Termín mám začátek června..ostatně jako obě holčičky..dělají si srandu že chceme ušetřit na narozeninových oslavách dětí 🧡

Co se týká porodu u vás.. asi bude záležet i na velikosti prcka ...dr má určitě záznam měření pánve z minulých těhotenství tak pozná jestli se pánev trochu rozestoupila.....pokud by byly rozměry stejně jako u klešťového porodu volila bych asi sekci....přijde mi to bezpečnější. 🌹

Anna L. (Lanna1) ID 177468 (24.2.2017, 14:39)

Po císaři jsem rodila normálně, jizva netáhla, ani o ní nevím. Lékař měřil až den před porodem, protože jsem sekci v žádném případě nechtěla a pokud byla nějaká možnost родit normálně tak jsem chtěla tuto variantu. Jinak jizvu nikdo během těhotenství neměřil nehlídal. Úzká pánev se může určitě rozestoupit, předpokládám, že ji lékař změří před porodem jesti je možný přirozený porod. Jinak co se týče věku a těhotenství, při posledním mi bylo krapet víc než vám a bylo to, to nejkrásnější těhotenství ze všech, naprosto bez problémů 🌹